

Programmabegroting 2025-2028_{v5}

INHOUD

Inleiding	4
Financieel overzicht.....	6
Programma 1. Een sociale en vitale gemeente.....	11
1A. Inwoners en bestuur	11
1B. Samenleven.....	13
1C. Een veilige gemeente.....	21
Wat gaat het kosten	24
Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente.....	28
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	28
2B. Economische vitaliteit.....	30
2C. Een bereikbare gemeemte	31
Wat gaat het kosten	34
Programma 3. Een leefbare gemeente.....	36
3A. Wonen en leefomgeving.....	36
3B. Duurzaamheid en milieu.....	38
3C. Beheer en onderhoud.....	41
Wat gaat het kosten	44
Programma 4. Een financieel gezonde gemeente	47
Wat gaat het kosten	49
Overzicht Meerjaren investeringsplan en mutaties investeringskredieten	50

Paragraaf A: Weerstandsvermogen en risicomanagement	52
Paragraaf B: Lokale heffingen	57
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	71
Paragraaf D: Financiering	75
Paragraaf E: Grondbeleid	79
Paragraaf F: Verbonden partijen	82
Paragraaf G: Bedrijfsvoering.....	91
Paragraaf H: Wet open overheid	92
Bijlage 1: Baten & lasten per taakveld	93
Bijlage 2: Overzicht algemene dekkingsmiddelen	97
Bijlage 3: Overzicht incidentele baten en lasten	98
Bijlage 4: Overzicht stand reserves en voorzieningen.....	99
Bijlage 5. Afkortingen	100

INLEIDING

Inleiding

Voor u ligt de begroting van de gemeente Bergen voor het jaar 2025 en de daarop volgende jaren. Een document waarin u kunt lezen hoe wij als gemeenteraad én het college van burgemeester en wethouders concreet verder invulling geven aan de doelen die we onszelf eerder in de Kadernota voor 2025 gesteld hebben. De begroting omvat de nadere concretisering van onze belangrijkste speerpunten voor het jaar 2025 en de daarvoor benodigde financiële middelen.

Inmiddels heeft het Rijk, bij monde van het nieuwe kabinet, herbevestigd dat de geplande rijksombuigingen met impact op het gemeentefonds van 2,5 miljard euro goeddeels gehandhaafd blijft. Dit betekent, zoals vorig jaar ook in de begroting 2024 aangekondigd, dat ook de gemeente Bergen vanaf 2026 is gedwongen tot herprioritering van haar bestedingen. Vooruitlopend op die nieuwe financiële werkelijkheid koersen we daarom, ook voor het jaar 2025, weer op continuïteit, slim investeren waar nodig en een pas op de plaats waar dat kan. Zodat de impact van de bezuinigingen in 2026 beperkt kunnen blijven. Ombuigingsvoorstellen beogen we mee te nemen in de Kadernota van 2026.

Die uitgangspunten voor de financiële bestedingen maken dat de beleidsdoelen voor 2025 in lijn zijn met het ambitieuze raadsbreed akkoord uit 2022, maar geen grote nieuwe initiatieven omvat. Het doorwerken aan herstel van vertrouwen in het gemeentebestuur blijft de hoofddoelstelling. Het gemeentebestuur zal daarom ook dit jaar weer zorgvuldig nieuw beleid, veelal in nauwe samenspraak met inwoners en ondernemers, uitwerken en implementeren. Waar nodig gaan we staand beleid verder vormgeven, zodat onze dorpen

ook in 2025 leefbaarder, veiliger, duurzamer, gezonder, aantrekkelijker en welvarender worden.

Concreet betekent dat onder andere dat we er dit jaar voor kiezen, conform het raadsbreed akkoord, structureel te gaan investeren in het welzijn van onze jongeren met mooie programma's als Homestart, Playing for succes, jongerenwerk in het voortgezet onderwijs en buurtgezinnen. Dat we armoede verder gaan terugdringen door erop in te zetten het gebruik van ons uitgebreide pallet aan diensten beter bereikbaar te maken.

Dat betekent dat we doorgaan met het bouwen van woningen voor alle leeftijdscategorieën. Dat we daarbij ook investeren om de fietsbereikbaarheid en de parkeerdruk verder reduceren. We gaan in een nieuwe aanpak ons erfgoed van hernieuwde liefde voorzien die het zo verdient. Ook gaan we aan de slag met de uitvoering van de regionale visie Recreatie en toerisme en actualiseren we met alle stakeholders de strand- en horecanota, zodat het beleid helder toepasbaar en toekomstvast wordt.

We gaan door met het realiseren van belangrijke projecten, zoals het centrumplan Schoorl, het Watertorengedebied in Egmond aan Zee en het Dorpsplein in Bergen Centrum. Ook onze klimaataanpak zetten we onverminderd voort om een duurzame toekomst snel dichterbij te brengen. Onze veiligheid vraagt onverminderd aandacht; het voorkomen van ondermijning blijft een serieus punt van aandacht.

Dit is slechts een beperkte greep uit de vele diensten en andere randvoorwaarden waar we als gemeente voor aan de lat staan. Voor een preciezer inzicht kunt u terecht in navolgende hoofdstukken.

Financiële onzekerheden

Op het moment van schrijven van de begroting 2025 is duidelijk dat er nog ontwikkelingen aankomen die effect hebben op de gemeentelijke financiën, maar op dit moment nog niet kunnen worden gekwantificeerd.

Sporthal Egmond aan Zee,

Gezien de huidige ontwikkelingen in de bouwsector is niet zeker dat de nu opgenomen investeringsbudgetten voldoende zijn.

Ontwikkelingen sociaal domein

Het is nog steeds onduidelijk of vanuit het Rijk voldoende compensatie gegeven gaat worden voor de stijging van de jeugdzorg en WMO-kosten.

Parkeergarage Schoorl

In de omgevingsvisie van Schoorl wordt gesproken over een mogelijke parkeergarage.

Algemene uitkering gemeentefonds.

- Volgens de huidige planning wordt begin 2025 bekend hoe men verder wil gaan met de herijking van het gemeentefonds vanaf 2026. Van de € 96 nadeel per inwoner voor gemeente Bergen is in 2025 € 37,50 doorgevoerd. Voor 2026, 2027 en 2028 is in de begroting vooralsnog rekening gehouden met het doorvoeren van € 15 per inwoner per jaar.
De vraag is of hier inderdaad tijdig helderheid over wordt gegeven.
- *Gemeentefinanciën 2026 en verder en uitbreiding belastinggebied*
Er is nu nog onduidelijkheid over de gemeentefinanciën 2026 en verder en de eventuele uitbreiding van de gemeentelijk belastingen.
Zoals bekend dalen de gemeentelijke inkomsten vanuit de algemene uitkering flink met ingang van 2026 en verder.
Er is al meerdere keren toegezegd dat er duidelijkheid zou komen over 2026 en verder, echter dit wordt steeds weer doorgeschoven.

FINANCIEEL OVERZICHT

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2025	2026	2027	2028	
KN 2025 raad	4.279 N	1.949 N	1.711 N	1.502 N	Raad 04-07-24
Meicirculaire 2024	905 N	609 V	511 V	571 V	Raad 04-07-24
Begrotingssaldo na raad 4 juli 2024	29 N	2.548 N	3.391 N	3.994 N	
Begroting 2025 collegedeel	17 V	15 V	16 V	17 V	B&W 24-09-24
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 26 september	11 N	2.533 N	3.375 N	3.977 N	
Intentieovereenkomst Weidse Polders	38 N	0	0	0	B&W 01-10-24
Aanwijzing RTV80 en verhoging bekostiging	50 N	0	0	0	Raad 24-10-24
Programmabegroting 2025-2028	682 V	303 V	242 V	233 V	Raad 24-10-24
Septembecirculaire 2024	109 V	102 V	62 V	75 V	Raad 24-10-24
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 24 oktober	692 V	2.128 N	3.071 N	3.669 N	
<i>Saldo incidentele lasten minus incidentele baten (zie bijlage 3)</i>	2.219 V	422 V	36 V	0	
<i>Saldo voor toetsing provincie i.v.m. structureel sluitend begrotingsjaar</i>	2.911 V	1.706 N	3.035 N	3.669 N	

Overzicht baten en lasten per programmaonderdeel

	Programmaonderdeel Bedragen x 1.000	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027	Baten 2028	Lasten 2028	Saldo 2028
	Baten en lasten												
1a	Inwoners en bestuur	732	4.123	-3.392	803	4.379	-3.576	866	4.448	-3.581	869	4.529	-3.660
1b	Samen leven	9.666	41.611	-31.945	9.776	41.507	-31.731	7.534	39.748	-32.214	7.579	40.119	-32.540
1c	Een veilige gemeente	29	5.124	-5.096	29	5.422	-5.393	30	5.652	-5.622	31	5.755	-5.724
2a	Cultuur, Recreatie en toerisme	974	2.937	-1.963	1.004	2.593	-1.589	1.127	2.665	-1.538	1.163	2.696	-1.534
2b	Economische vitaliteit	57	447	-389	57	331	-273	58	341	-283	58	347	-289
2c	Een bereikbare gemeente		1.761	-1.761		1.825	-1.825		1.686	-1.686		1.718	-1.718
3a	Wonen en leefomgeving	3.572	8.859	-5.287	3.695	7.399	-3.704	3.706	7.366	-3.660	922	4.720	-3.798
3b	Duurzaamheid en milieu	10.766	10.541	226	10.961	10.782	179	11.379	11.173	206	11.611	11.401	211
3c	Beheer en onderhoud	1.143	11.966	-10.823	1.149	12.507	-11.358	1.171	12.884	-11.713	1.195	13.216	-12.021
4a	Algemene dekkingsmiddelen	76.317	994	75.323	75.187	1.296	73.891	76.682	1.604	75.078	78.292	1.651	76.641
4b	Overhead	51	13.185	-13.134	53	13.479	-13.426	55	13.953	-13.898	56	14.277	-14.221
4c	Overig		367	-367		1.169	-1.169		2.003	-2.003		2.859	-2.859
4d	Onvoorzien		10	-10		10	-10		10	-10		10	-10
4e	VPB	0	45	-45	0	47	-47	0	49	-49	0	51	-51
	Saldo Baten en lasten	103.308	101.970	1.339	102.715	102.747	-32	102.608	103.583	-975	101.776	103.349	-1.573
	Mutaties reserves												
1b	Samen leven	0	157	-157	0	157	-157	0	157	-157		157	-157
3a	Wonen en leefomgeving	1.450	0	1.450	0	0	-0	0	0	-0	0	0	-0
3c	Beheer en onderhoud		0	0		0	0		0	0		0	0
4c	Overig	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940
	Saldo Mutaties reserves	1.450	2.097	-647	0	2.097	-2.097	0	2.097	-2.097	0	2.097	-2.097
	Resultaat	104.758	104.066	692	102.715	104.844	-2.128	102.608	105.679	-3.071	101.776	105.445	-3.669

Totaaloverzicht van de financiële mutaties in deze begroting, voor de toelichting zie het betreffende programmaonderdeel.

aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel

Nieuw beleid is lichtblauw gearceerd.

1 =1.000			korte omschrijving	2025		2026		2027		2028		I/S
nb	1a	.1	Ontwikkelingen griffie	159	N	180	N	132	N	151	N	S
nb	1b	.1	Buurtgezinnen	24	N	24	N	24	N	24	N	S
nb	1b	.2	Homestart	15	N	15	N	15	N	15	N	S
nb	1b	.3	Playing for Succes	4	N	4	N	4	N	4	N	S
nb	1b	.4	Jongerenwerk in het voortgezet onderwijs	17	N	40	N	40	N	40	N	S
aut	1b	.5	Aanpassing belastingen voor dit PO	124	N	124	N	124	N	124	N	S
aut	1b	.6	Stijging uitkeringsgerechtigden bijstandsuitkering (Zaffier)	100	N	100	N	100	N	100	N	S
aut	1b	.7	Stijging gebruikers minimabeleid (Zaffier)	15	N	15	N	15	N	15	N	S
aut	1b	.8	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	12	V	41	V	92	N	91	N	S
aut	1b	.9	Afval kwijschelding	12	N	12	N	12	N	12	N	S
aut	1b	.10	Riool kwijschelding	32	N	32	N	32	N	32	N	S
aut	1c	.1	Aanpassing belastingen voor dit PO	13	N	13	N	13	N	13	N	S
aut	1c	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N	0	N	0	N	0	V	S
nb	2a	.1	Actualisatie nota horeca en evenementen	25	N	0		0		0		I
aut	2a	.2	Aanpassing belastingen voor dit PO	5	N	5	N	5	N	5	N	S
aut	2a	.3	Actualiseren subsidies	5	V	32	N	188	V	198	V	S
aut	2a	.4	Aframen kosten en subsidies pand depot Kranenburgh Boekelermeer	70	N	20	V	0		0		I
aut	2a	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	13	V	72	V	1	N	1	N	S
aut	2b	.1	Aanpassing belastingen voor dit PO	18	N	18	N	18	N	18	N	S
aut	2b	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0		0		0		S
aut	2c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N	0		0	N	0	N	S
nb	3a	.1	Woningmarktonderzoek	25	N	0		0		0		I
nb	3a	.2	Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord	21	N	0		0		0		I

1 =1.000			korte omschrijving	2025		2026		2027		2028		I/S
aut	3a	.3	Aanpassing belastingen voor dit PO	10	N	10	N	10	N	10	N	S
aut	3a	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	V	0	V	0	V	0	V	S
aut	3a	.5	Leges omgevingsvergunningen	601	V							S
aut	3b	.1	Riool	244	N	133	N	66	V	88	V	S
aut	3b	.2	Afval	118	V	113	V	49	V	64	V	S
aut	3b	.3	Aanpassing belastingen voor dit PO	2	V	2	V	2	V	2	V	S
aut	3b	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	17	V	2	N	2	N	2	N	S
aut	3c	.1	Aanpassing belastingen voor dit PO	75	N	75	N	75	N	75	N	S
aut	3c	.2	Openbare verlichting energiekosten	50	V	50	V	50	V	50	V	S
aut	3c	.3	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	219	V	92	V	20	V	2	V	S
nb	4	.1	OZB Woningen	198	V	202	V	207	V	212	V	S
nb	4	.2	OZB Bedrijven	81	V	83	V	85	V	87	V	S
aut	4	.3	Aanpassing belastingen voor dit PO	14	V	14	V	14	V	14	V	S
aut	4	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	103	N	19	N	22	V	27	V	S
aut	4a	.5	Rente op leningen n.a.v. liquiditeitsprognose	463	V	467	V	251	V	221	V	S
Totaal				682	V	303	V	242	V	233	V	

Programma 1

Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Dienstverlening, communicatie en participatie

Wat willen we bereiken?

De gemeente zijn we met z'n allen. Vanuit dit vertrekpunt bouwen we de komende jaren gezamenlijk aan een sterk fundament van vertrouwen. De gemeente wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. De kwaliteit van het contact met de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner staat centraal in alle dienstverlening van de gemeente en is passend bij de rol die de gemeente in het contact vervult. Waarbij bestuur en ambtelijke organisatie zich bewust zijn van de rol die ze op dat moment vervullen en die rol voor de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner ook duidelijk is. Onze dienstverlening is erop gericht om de klant zo adequaat mogelijk van dienst te zijn. Wanneer er bij initiatieven hulp en ondersteuning wordt gevraagd aan de gemeente, ligt de regie bij de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner. De gemeente sluit aan en ondersteunt alleen daar waar nodig.

Dienstverlening, communicatie en participatie gaan hand in hand. We kiezen voor een toekomst in de kwaliteit van contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken;
- we gaan voor inclusiviteit, iedereen kan meedoen;

- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel; zowel online als via de klassieke media die ons ter beschikking staan;

- informatie is openbaar en transparant;

- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en initiatieven van buiten en binnen.

We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, begrepen en positief verrast voelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We brengen meer samenhang in dienstverlening, communicatie en participatie. We behouden wat goed is, maar herijken ook op onderdelen passend bij de gemeente. We voeren onze wettelijke taken kwalitatief goed uit. Digitaal waar kan en nabij/persoonlijk waar dat beter is.

Medewerkers in contact met inwoners en ondernemers zijn zich bewust van hun rol en laten dit zien in houding en gedrag. We zetten in op de kwaliteit van het contact (houding, gedrag en bejegening).

Communicatie gebeurt in samenhang en gericht. Onze communicatie is toegankelijk en inclusief. We brengen de randvoorwaarden hiervoor op orde. Er worden flinke stappen gezet in het gemeentelijk communicatiebeleid en de verdere doorontwikkelingen. We besteden de gemeentelijke website opnieuw aan naar aanleiding van de evaluatie in 2024. Mogelijk dat hierbij een keuze wordt gemaakt voor een ander type dienstverlening via de website, namelijk van dienstverlening gericht naar meer actief informatief. De website draagt bij aan het verder

digitaal toegankelijk maken van de dienstverlening en het contact met de inwoners.

Door het toepassen van participatie binnen alle beleidsvelden zorgen we ervoor dat we naar onze inwoners en ondernemers luisteren en worden onze inwoners bij alle beleidsvelden betrokken. We gaan verder met de verankering van participatie binnen de organisatie. We ontwikkelen hiervoor nieuwe handvatten. Het participatieloket en de participatiekalender zijn ondersteunend aan interne en externe initiatieven. Dit gaat ook samen met een doordachte communicatieaanpak om het contact met inwoners, organisaties en ondernemers goed te organiseren.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Met de klanttevredenheidsonderzoeken streven we naar waardering van een 7,5 voor het contact met het klantcontactcentrum (KCC) en een score van een 8 voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan tevens aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen twee werkdagen de klant terug te bellen.

De prioriteiten voor communicatie zijn vastgesteld, zodat we communiceren met maatschappelijke impact. De website is opnieuw aanbesteed.

We halen veel informatie op tijdens participatiebijeenkomsten. De opbrengsten van deze bijeenkomsten komen herkenbaar terug in verdere advisering richting bestuur en bij de verdere uitwerking op inhoud.

1B. SAMENLEVEN

Inleiding

Bergen kent een rijk maatschappelijk leven, waar plaats is voor iedereen. Ook zijn er inwoners die meer aandacht vragen. Zij moeten kunnen terugvallen op een stevig sociaal netwerk, daarom faciliteren we als gemeente een goede sociale basis. Binnen het sociaal domein zijn er verschillende organisaties, diensten en voorzieningen om ondersteuning en zorg te bieden, de leefbaarheid van onze inwoners te vergroten en om participatie in de maatschappij te bevorderen.

We blijven ook in 2025 inzetten op preventie met als doel het terugdringen van gezondheidsachterstanden onder inwoners in Bergen. Op basis van het 'Integraal Beleidskader sociaal domein 2023 t/m 2026 'Iedereen doet mee!' en het 'Gebiedsplan Sociale Basis' staat Bergen voor verschillende opgaven. In het realiseren van deze opgaven wordt de gemeente ondersteund door de landelijke akkoorden 'Integraal Zorg Akkoord' (IZA), 'Gezond en Actief Leven Akkoord' (GALA) en de hervormingsagenda jeugd. In deze akkoorden trekken de zorgsector, de politiek en de samenleving samen op. Het doel van deze akkoorden is om de zorg in de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden.

De gemeente Bergen investeert binnen het sociaal domein op de volgende drie opgaven:

1. Gezond kansrijk opgroeien
2. Gezonde leefstijl & leefomgeving
3. Gezond & Vitaal ouder worden

De ingezette samenwerking met de maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners zetten we voort en organiseren we langs de drie opgaven.

Aanpak bewegen en sport

Wat willen we bereiken?

Een generatie met weerbare, gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven en werken vanuit een sterke sociale basis en kunnen wonen in een gezonde leefomgeving.

-Het fundament op orde: voorwaarden verbeteren om te kunnen sporten en bewegen en daar vooral veel plezier aan beleven;

-Een groter bereik: ervoor zorgen dat meer inwoners bewegen, het vergroten van het aantal (potentiële) sporters, en een toename van het aantal actieve vrijwilligers bij onder andere (sport) verenigingen.

-Meet zichtbare betekenis: het meten van de bijdrage van bewegen en sport aan de maatschappelijke doelen waarbij de focus ligt op de waarde van sport om energie, plezier, inspiratie en zingeving te geven in het dagelijks leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van een brede integrale aanpak bewegen en sport. De aanpak kenmerkt zich door een lange termijn visie met kortetermijndoelen waar gezamenlijk uitvoering aan wordt gegeven. Onderdeel van de aanpak is een uitgewerkt participatietraject.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een zichtbare en aantrekkelijke beweeg- en sportinfrastructuur passend bij de behoefte van de inwoners in onze kernen, die alle inwoners uitnodigt om gevarieerd in beweging te komen.

Investeren in lokale verbindingen

Wat willen we bereiken?

De gemeenschapszin in de dorpen behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beschikbaar stellen van een subsidiefaciliteit per kern gericht op activiteiten die sociale verbinding bevorderen. We gaan een

regeling opstellen om dit budget binnen de doelen en de kaders van het integraal beleidskader en het Gezond en Actief Leven Akkoord in te kunnen zetten. Daarbij willen we ook ondernemers betrekken en op sociale doelen activeren.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Er hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden waar het innovatiebudget voor is gebruikt. Lokale activiteiten en evenementen dragen bij aan de sociale verbinding en passen bij de behoefte aan nieuwe activiteiten en evenementen. Ook ondernemers hebben succesvol een beroep op die voorziening kunnen doen.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken?

De woonzorgvisie legt de basis voor verdere prestatieafspraken of uitvoeringsprogramma's waarin duidelijk wordt vastgelegd welke plannen op welk moment worden uitgevoerd om te voorzien in huisvesting, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van de in 2024 vastgestelde factsheet met daarin onder andere een prioriteitenlijst van behoeften en knelpunten per doelgroep, worden in 2025 bestuurlijke keuzes gemaakt om meer woningen beschikbaar te stellen voor kwetsbare groepen binnen de mogelijkheden van de woonvoorraad. Op basis van de bestuurlijke keuzes wordt de woonzorgvisie verder uitgewerkt.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een toename van het aantal plekken waar kwetsbare groepen, waaronder ouderen, kunnen wonen met de zorg en begeleiding die nodig is.

Aansluiting jeugd en onderwijs

Wat willen we bereiken?

Dat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Dit willen we doen door de verschuiving te maken richting sociale basis. Dit betekent dat we meer investeren in preventieve inzet. Het doel is dat we specialistische jeugdhulp terugdringen.

In het kader van passend onderwijs, is het doel dat elk kind een passende plek krijgt/heeft, zo nabij mogelijk. Deze inclusieopgave kan (financiële) gevolgen hebben voor de onderwijshuisvesting.

Hoe gaan we dat doen?

Het faciliteren van collectieve jeugd- en ondersteunende voorzieningen in afstemming en samenwerking met reeds aanwezige voorzieningen. In het kader van preventieve aansluiting jeugdhulp in het onderwijs loopt er inmiddels in het voortgezet onderwijs (VO) een programma onder de noemer SOOS (Sterke ondersteuning op school). In het primair onderwijs is er een aanzet voor een programma dat in 2025 geïmplementeerd gaat worden.

Hoe zien we of we dit bereiken?

Korte termijn: meer preventieve inzet

Lange termijn: minder specialistische jeugdhulp

Onderwijsachterstandenbeleid

Als gemeente is het belangrijk om goed samen te werken met zowel bestuurders als directeuren in het onderwijs. Zo kunnen er afspraken gemaakt worden op het gebied van gezonde voeding en sport. Verder kan de school vroegtijdig problemen signaleren.

Wat willen we bereiken?

Op bestuurlijk niveau overleg. Lokale Educatieve Agenda (LEA) overleg, met partners in de kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs over het bevorderen van gelijke

ontwikkelkansen voor alle kinderen en het zoveel mogelijk zonder taalachterstanden instromen op school.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vormgeven bestuurlijk LEA-overleg en ontwikkelen LEA-agenda
- Meer inzicht in aanbod en bereik voorschoolse educatie (VE) met Peutermonitor
- Peutermonitor evalueren en continueren na 2025
- Resultaatafspraken maken voor voerschoolse educatie (groep 1 en 2) (met besturen primair onderwijs)

Hoe zien we of we dat bereiken?

Meer kinderen met een betere start in groep 3 van de basisschool. Blijvend voldoende aanbod van VE-locaties.

Een hoger bereik van peuters met een VE-indicatie (peuters met een indicatie vanuit de JGZ/GGD die ook daadwerkelijk voerschoolse educatie krijgen).

Gezond en kansrijk opgroeien

Wat willen we bereiken?

De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor het gezond opgroeien en een zelfstandig bestaan op latere leeftijd. De behoefte van (aanstaande) gezinnen staat hierbij centraal.

Wat gaan we daarvoor doen?

We organiseren de coalitie van samenwerkende organisaties in de eerste levensfase, zoals o.a. verloskundigen, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg zodanig dat in deze behoefte wordt voorzien.

We streven ernaar om een volwaardige locatie voor een consultatiebureau te realiseren binnen de gemeente.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Er zijn concrete samenwerkingsafspraken die resulteren in een zichtbaar en laagdrempelig gezamenlijk ondersteuningsaanbod voor (aanstaande)gezinnen.

Er is een besluit genomen over de locatie van het consultatiebureau.

Schuldhelpverlening (Zaffier)

Voor hulp bij schulden kunnen inwoners en ondernemers zich melden bij de gemeente. Ze kunnen daar terecht voor bemiddeling of sanering. Deze ondersteuning wordt door Zaffier geleverd.

Wat willen we bereiken?

Schuldhelp aan ondernemers:

We zien een steeds grotere groep ondernemers die gebruikmaken van schuldhelpverlening. Bij invoering van de wettelijke taak in 2021 om ook ondernemers met schulden te ondersteunen ging het nog om een beperkte groep. Dit vraagt om een meer structurele inzet om ondernemers goed te kunnen ondersteunen.

Schuldhelp aan inwoners:

Voor inwoners zetten we in 2025 nog steviger op preventie in om te voorkomen dat inwoners in de schulphulpverlening terechtkomen. Vanuit het rijk zijn er extra middelen beschikbaar gekomen voor de aanpak geldzorgen, armoede en schulden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zien dat de ondersteuning aan ondernemers in onze gemeente op het gebied van schulden de komende jaren structureel nodig is. Om dit komende jaren te kunnen doen heeft Zaffier extra formatie nodig.

De Budgetwinkel en het Formulierenpunt worden door Zaffier ingezet in het kader van preventie.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De ondernemers die schuldhulpverlening nodig hebben, krijgen deze.

De inzet van preventieve instrumenten bij inwoners wordt gemonitord vanuit Zaffier en maakt onderdeel uit van de begrotingscyclus van Zaffier.

Nieuwkomers

Onder nieuwkomers verstaan we:

- Statushouders: volwassenen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's);
- Asielzoekers: volwassenen en amv's;
- Oekraïense vluchtelingen.

Wat willen we bereiken?

Vanuit een wettelijke taakstelling zorgen we dat statushouders de weg vinden naar voorzieningen, het onderwijs, werk en gezondheidszorg. De opgave is dat elk kind binnen drie maanden een plek in het (taal)onderwijs krijgt, dat de gemeente voldoet aan haar wettelijke plicht en dat voor deze kinderen een zorgstructuur is ingericht. Deze opgave geldt op onderwijs ook voor minderjarigen die asiel aanvragen en tijdelijk opgevangen worden in een gemeente en voor Oekraïense minderjarige vluchtelingen.

Onderwijs

De opgave op onderwijs is het waarborgen van voldoende capaciteit in de Internationale taalklassen (ITK) in zowel het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de eerste opvang wordt een statushouder het eerste jaar begeleid naar inburgering, zelfredzaamheid en toeleiding naar werk. Daar waar zorg en ondersteuning nodig is, is er inzet van het sociaal team. Kinderen krijgen onderwijs en jongeren 18+ worden, daar waar nodig, begeleid naar zelfstandigheid, onderwijs of werk.

Onderwijs

Door een verhoging van de totale instroom van statushouders, asielzoekers en Oekraïners en door personele tekorten in het onderwijs behoeft dit de nodige aandacht. Door de fluctuaties in aantallen leerlingen, is een garantstelling van de gemeente noodzakelijk. Omdat de gemeente geen eigen onderwijsvoorziening heeft, maken onze leerlingen gebruik van de taalvoorzieningen in Noord-Kennemerland of Midden-Kennemerland. Met de schoolbesturen en andere betrokken partijen wordt een dekkend aanbod afgesproken. Daarnaast wordt gemonitord op aanbod en capaciteit. De gemeente wil zich inzetten voor eventuele fluctuaties in aantallen en indien nodig een aanbod kunnen doen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Deze wettelijke taak wordt belegd met een opdracht aan de werkorganisatie. Hiervoor is er in 2024 een bestuursopdracht voorgelegd waarin deze taken zijn geborgd voor 2024-2025. Daarmee wordt structureel ingezet op statushouders en voor minderjarigen specifiek op onderwijs. Hiermee voorkomen we dat mensen niet goed participeren in de samenleving, mogelijk minder zelfredzaam blijven en daarmee later meer zorg en ondersteuning nodig hebben.

Asielopvang

De Spreidingswet is vanaf 1 februari 2024 van kracht. Hiermee worden gemeenten binnen de regio's verplicht gezamenlijke opvang voor asielzoekers te realiseren. Vanuit de rijksoverheid wordt dit gefinancierd. Voor minderjarige asielzoekers is (taal)onderwijs verplicht.

Voor het opvangen van asielzoekers zal een aparte bestuursopdracht worden vormgegeven met bestuurlijke keuzes en regionale afspraken.

Breed armoedebeleid

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen wil dat al haar inwoners mee kunnen doen in de samenleving.

In de steeds sneller veranderende complexe maatschappij lukt dit niet iedereen op eigen kracht. Armoede- en/of schuldenproblematiek beperkt de mogelijkheden om deel te nemen aan sociale activiteiten en kan ervoor zorgen dat een inwoner steeds meer aan de zijlijn komt te staan.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 is er een nieuw beleidskader integrale aanpak armoede vastgesteld door de raad. Hieruit volgt mogelijk nog aanvullende basisbehoefte die we in 2025 verder uit moeten werken.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De doelstellingen en richting van het beleidskader integrale aanpak armoede moeten nog vastgesteld worden.

Borgen financiële ondersteuning cultuur

Wat willen we bereiken?

We willen de huidige kwaliteit en culturele infrastructuur waarborgen en waar mogelijk professionaliseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Voor Museum Kranenburgh prolongeren we de tijdelijke subsidie voor de fondsenwerver en collectiebeheerder voor het opschonen van de collectie voor een jaar (2025). Waarna er wordt geëvalueerd.
- Holland Music Sessions (IHMS) krijgt extra financiële ondersteuning, mits er een positieve evaluatie is geweest over 2024.

- Waar mogelijk zetten we kwalitatieve kunstzinnige initiatieven, die jaarlijks incidenteel worden aangevraagd bij de subsidieregeling 'Kunst in de kern', om in een jaarlijkse subsidie. De aanvrager heeft een bewezen goede staat van dienst. Hiermee tonen we vertrouwen in deze organisaties en kan de tijd die nodig was om subsidie aan te vragen, gebruikt worden voor de kwaliteit van het project zelf. Dit jaar is dat Festival Karavaan. De projecten worden geëvalueerd.

Hoe zien we of we dat bereiken

Het culturele veld is en blijft actief met culturele initiatieven in onze gemeente.

Versterken van mantelzorgers

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de ondersteuning van en waardering van mantelzorgers. Mantelzorgers voelen zich gezien, gesteund en gewaardeerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het ondersteuningsaanbod toegankelijker maken om zo meer mantelzorgers te bereiken en extra inzetten op jonge mantelzorgers.
- Onderzoeken of de inwoners zich met de huidige mantelzorgcompliment voldoende gewaardeerd voelen.
- Mantelzorgwaardering herijken.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Meer mantelzorgers maken gebruik van het aanbod. Er zijn meer jonge mantelzorgers in beeld en behoud van het huidige netwerk. Het ondersteuningsaanbod van de sociale basis versterkt het netwerk van de mantelzorgers.

Verstevigen sociale basis

Wat willen we bereiken?

Een stevige sociale basis en opgroeien in een kansrijke omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Activiteiten ondersteunen die effectief zijn gebleken zoals Buurtgezinnen, Individuele jongere coaching en opvoedondersteuning (Homestart).

Hoe zien we of we dat bereiken?

Doordat je in een vroeg stadium intervineert wordt escalatie van problemen voorkomen. Daar dragen deze activiteiten aan bij.

Cultuureducatie met Kwaliteit-4

Wat willen we bereiken?

Verduurzamen van cultuureducatie in het curriculum van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Dit draagt bij aan talentontwikkeling en vermindering van kansenongelijkheid in het onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

Artiance voert hiervoor een programma uit samen met de scholen. Het betreft voortzetting van CMK-3, dat dit jaar afloopt. CMK-4 loopt van 2025-2029. Het Rijk financiert de helft van de kosten. De gemeente co-financiert. We werken hiervoor samen met de gemeente Alkmaar, die de aanvraag indient bij het Rijk.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Opname van cultuureducatie in de curricula van de scholen basisonderwijs en versterking CKV-onderwijs in het voortgezet onderwijs.

Inventarisatie en spreiding maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

Op basis van het integraal beleidskader en de strategische koers (versterken sociale basis) willen we een goede spreiding van activiteiten in onze dorpen bewerkstelligen en een efficiënt gebruik van het maatschappelijk vastgoed organiseren. Ook willen we meer verbinding tussen maatschappelijke partners tot stand brengen via multifunctioneel gebruik van zowel gemeentelijk vastgoed en vastgoed in beheer van partners en/of andere partijen. Denk hierbij aan zorgaanbieders met vastgoed, scholen en sportverenigingen met een eigen kantine.

Hoe gaan we dat doen?

Er vindt een analyse plaats van de huidige situatie en de gewenste situatie aan de hand van het gebiedsplan en de opgaven vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierbij wordt samen met de Adviesraad Sociaal Domein gekeken naar de activiteiten die belangrijk zijn binnen het sociaal domein en de daarbij behorende ruimtelijke infrastructuur. Acute knelpunten worden opgepakt. Het project is een integraal project dat in samenwerking met domein Ruimtelijke Ordening en Beheer Openbare Ruimte uitgevoerd wordt.

Voor het project wordt eerst een bestuursopdracht opgesteld.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Op basis van de strategische koers, het integraal beleidskader en de gebiedsplannen is een analyse opgesteld van de huidige situatie en de gewenste situatie. Met de analyse worden ook adviezen en aanbevelingen gedaan over multifunctioneel gebruik van vastgoed, spreiding over de gemeente en binnen de BUCH-gemeenten en over welke rol de gemeente neemt in de gewenste situatie, faciliterend of eigenaar en/of exploitant en hoe dit geborgd wordt binnen de organisatie.

Rijksontwikkelingen

Voor 2025 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave in Bergen. De volgende rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

Hervormingsagenda Jeugd

De maatregelen uit de Hervormingsagenda moeten op rijksniveau leiden tot een besparing van de financiële middelen jeugdhulp oplopend tot structureel 1 miljard vanaf 2027. Het kabinet Rutte IV heeft een extra besparing ingeboekt van 511 miljoen, die volgens afspraak met de VNG voor rekening van het Rijk komt. Deze besparing is conform de richtlijn van de Provincie op een eerder moment al verwerkt als stelpost in de meerjarenbegroting. Dit bedraagt voor de gemeente Bergen € 500.000 in 2025 en structureel € 500.000 vanaf 2026. Met betrekking tot deze besparing wordt aangegeven dat het aan de rijksoverheid is om de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd kunnen worden. Ook draagt het Rijk het budgettaire risico als (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

Spreidingswet

De Wet gemeenschappelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen ('Spreidingswet') zorgt voor een (structurele) wettelijke taak voor gemeenten om asielopvangvoorzieningen te bieden. In januari 2024 heeft de eerste Kamer ingestemd met de invoering van de Spreidingswet. Er komen middelen vanuit het Rijk voor het opvangen van asielzoekers. De taakstelling is afhankelijk van het inwonersaantal en de sociaal economische score van een gemeente, en dus ook van de gemeente Bergen

Participatiewet in Balans (Zaffier)

De uitvoering van de Participatiewet is gedelegeerd aan Zaffier. De ontwikkelingen rondom de Participatiewet in Balans zijn onderdeel van de P&C-cyclus van Zaffier. De Participatiewet wordt komende jaren herzien binnen het programma Participatiewet in Balans. Hierbij staan vertrouwen, menselijke maat en vereenvoudiging centraal. Het betreft niet alleen het aanpassen van de wet, maar ook het versterken van de vakkundigheid in de uitvoering. Dit zijn tevens de uitgangspunten voor hoe we met Zaffier samenwerken. Het Rijksprogramma kent de volgende doelen ten aanzien van de herziene Participatiewet:

- De wet biedt een passend perspectief op werk en participatie;
- De wet (rechten en plichten) is begrijpelijk en goed na te leven;
- Mensen voelen zich ondersteund als het gaat om participatie en inkomen;
- De wet biedt een doelmatig vangnet: zeker en voorspelbaar;
- De wet biedt een toereikend inkomen;
- De wet sluit goed aan bij de brede vormgeving van het sociaal domein en het inkomensstelsel.

Geplande invoerdatum van de Participatiewet in Balans is 1 januari 2025.

Tegenstrijdige inkomensregelingen

Het gaat bij tegenstrijdige inkomensregelingen om een complex samenspel van regels voor belasting, toeslagen en sociale zekerheid die elkaar in de weg zitten. Voor zover bekend zijn landelijk 10.000 huishoudens hierdoor in de problemen gekomen, buiten hun schuld om. Zij moeten toeslagen terugbetalen, waardoor ze onder het bestaansminimum komen. De aantallen voor Bergen zijn nog niet bekend.

Er komen landelijke maatregelen om de problematiek aan te pakken, naar verwachting lukt dit niet eerder dan vanaf 2028.

Voorlopige oplossing is dat gemeenten tot die tijd de getroffen huishoudens kunnen helpen door hun inkomen vanuit de bijzondere bijstand aan te vullen tot het bestaansminimum. Omdat de bijzondere bijstand hier gekoppeld is aan specifieke kosten, blijft het onbelast. Daardoor telt het niet mee voor het toetsingsinkomen van de ontvanger en heeft het ook geen gevolgen voor de toeslagen. Dit levert wel extra taken en kosten op voor gemeenten.

Financiële ontwikkelingen zorgvraag Wmo & Jeugd

De verwachting is dat het aantal cliënten Wmo de komende jaren toeneemt. Dit sluit aan op het voorspelmodel van de VNG en het landelijk beeld. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door toenemende vergrijzing en de ontwikkeling dat ouderen meer langdurig zorg thuis ontvangen.

Voor jeugd zien we een toename van de complexiteit van zorg binnen de ambulante begeleiding. Beide ontwikkelingen hebben als effect dat de kosten de komende jaren toenemen.

1C. EEN VEILIGE GEMEENTE

Inleiding

Ondermijning is de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld, waarbij criminelen misbruik maken van legale bedrijven en diensten. Criminelen ontwikkelen steeds nieuwe vormen van ondermijnende en (vaak) georganiseerde criminaliteit met één drijfveer: geld. De impact op directe slachtoffers én op de samenleving is – vanwege het ontwrichtende effect – groot.

Dit vraagt om een cultuurverandering van de hele organisatie. Het aanpakken van ondermijning is daarbij ook een kans om elkaars beleidsdoelstellingen (bijvoorbeeld een gezond ondernemersklimaat) te versterken. Het aanpakken van ondermijning kan een katalysator zijn voor overige doelstellingen van het bestuur.

Uitvoering ondermijning

Wat willen we bereiken?

In het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2024 – 2027 van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo is ondermijning als één van de prioriteiten benoemd. Het aanpakken van ondermijning vraagt om een lange adem. Daarom blijven we hier ook de komende jaren op inzetten. De problematiek vraagt om verbreding en intensivering van de aanpak. Voor een effectieve bestrijding van ondermijning is brede bestuurlijke en ambtelijke bewustwording én draagvlak noodzakelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2024 – 2027 van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (IVB) is een Uitvoeringsplan Veiligheid opgesteld waarin de aanpak omschreven staat op de verschillende onderdelen uit het IVB.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Het thema 'Ondermijning' is primair bij de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (team OOV) van Domein Ruimtelijke Ontwikkeling belegd. Deze afdeling toont op dit thema eigenaarschap. Het eigenaarschap bij vakafdelingen voor wat betreft hun mogelijkheden moet de komende periode versterkt worden. De ingezette controles en actiepunten worden voortsnog vooral opgepakt door het team OOV. De komende periode wordt ingezet op het meer gestructureerd, procesmatig en planmatig samenwerken binnen de ambtelijke organisatie. De voor een succesvolle aanpak van ondermijning noodzakelijke nauwe samenwerking met (regionale) ketenpartners wordt versterkt. Naast ambtelijk zal ook de bestuurlijke bewustwording en betrokkenheid verder versterkt worden.

De aanpak van ondermijning moet op de lange termijn ingebed worden in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Hierbij wordt het team OOV het sluitstuk van een keten van maatregelen die ondermijning organisatie breed tegengaat.

Op dit moment wordt de aanpak van ondermijning uitgevoerd door externe medewerkers (inhuur). Deze inhuur wordt gefinancierd uit de eenmalige projectgelden behorende bij het Plan van aanpak Ondermijning (dd. 6 juli 2023). We investeren in structurele uitbreiding van capaciteit om onze aanpak te consolideren en te versterken. Voor wat betreft de BUCH brede aanpak wordt geadviseerd 1 fte Regisseur Ondermijning (schaal 11) en 1 fte Administratieve en projectmatige ondersteuning (schaal 9) te werven.

Voor de maatwerkplannen moet daar structureel € 25.000 per gemeente bijkomen voor het voortzetten van uitvoeren van (bedrijfs)controles, informatieverzameling, etc.

Bibob

Wat willen we bereiken?

Door een wijziging van de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) kan de aanpak van ondermijnende criminaliteit worden versterkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

De reikwijdte van de Wet Bibob is vergroot. De Bibob-onderzoeken zijn daardoor structureel arbeidsintensiever. Het gaat om langdurige, intensieve en juridisch complexe trajecten, die bovendien uiterst zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Op korte termijn zal daarom een verdere uitbreiding noodzakelijk zijn, met name om voldoende uitvoering te kunnen geven aan de beleidsregels. Dit is een minimale vereiste om zoveel als mogelijk recht te kunnen doen aan de inzet op de verschillende beleidsterreinen die vallen onder de reikwijdte van de Wet Bibob en welke zijn vastgesteld in de lokale beleidsregels Bibob.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Gezien de tijdelijkheid van inhuur voor extra capaciteit Bibob wordt hiervoor geen extra formatie gecreëerd. Met het oog op het wegvallen van de tijdelijke inzet bestaat er een dringende behoefte aan een structurele uitbreiding/ versterking in de vorm van een Bibob-onderzoeker (1fte schaal 10) om continuïteit in de uitvoering te kunnen waarborgen.

Versterking ten behoeve van openbare orde en veiligheid***Wat willen we bereiken?***

De doelstellingen uit het Integraal Veiligheidsplan verwezenlijken door uitvoering van het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Enerzijds het meer in evenwicht brengen van formatie ten opzichte van de (wettelijke) adviestaken OOV. Anderzijds het uitvoering geven aan de uitkomsten van het verbetertraject aangaande de interne crisisorganisatie en het formatief borgen van deze taken.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De huidige situatie laat zien dat, zowel vanuit de huidige werkvoorraad als vanuit de toenemende inspanningen in de voorbereiding en de invoering van de Wet Bibob, voortzetting van de extra capaciteit gewenst is zoals ook aangegeven in de eerste Firap 2024.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) - Bergen \(NH\)-\(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1b	1	Absoluut verzuim	6,7	4,1	2,2	3,7	6,3	2023	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	2	Relatief verzuim	11,8	14,3	12,3	9,3	27,2	2023	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,4	1,0	2,1	1,6	2,4	2023	%	DUO/Ingrado
1b	4	Niet-sporters	42,3	35,9	34,5	37,1	46,4	2022	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
1b	5	Banen	677,5	470,5	524,6	549,1	836,6	2023	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
1b	6	Jongeren met een delict voor de rechter	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2022	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	7	Netto arbeidsparticipatie	68,9	76,7	74,1	73,0	73,1	2023	%	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
1b	9	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3,0	4,0	3,0	2,0	6,0	2022	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	10	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1,0	x	1,0	1,0	1,0	2022	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	11	Personen met een bijstandsuitkering	147,8	184,1	144,2	165,1	344,8	2023	per 10.000 inwoners	CBS - Re-integratie
1b	12	Lopende re-integratievoorzieningen	222,0	79,9	111,1	154,5	191,5	2023	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Re-integratie
1b	13	Jongeren met jeugdhulp	12,9	11,0	12,5	13,2	13,5	2023	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
1b	14	Jongeren met jeugdbescherming	0,9	0,5	0,7	0,4	1,1	2023	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
1b	15	Jongeren met jeugdreclassering	Geen data	Geen data	0,2	0,3	0,3	2023	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
1b	16	Clënten met een maatwerkvoorziening Wmo	720	440	580	610	700	2023	per 10.000 inwoners	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1c	17	Verwijzingen Halt	6,2	7,3	7,3	4,8	8,7	2023	per 1.000 jongeren	Stichting Halt
1c	18	Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,5	0,4	1,9	2,1	2,5	2023	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde diefstallen
1c	19	Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	1,8	2,2	1,9	2,7	4,3	2023	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit
1c	20	Misdrijven - Diefstallen uit woning	1,8	1,1	1,1	1,2	1,3	2023	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde diefstallen
1c	21	Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	4,5	4,8	4,5	5,1	5,8	2023	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland (WNK)
1b	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)
1c	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000		korte omschrijving	2025	2026	2027	2028	I/S
nb	1a .1	Ontwikkelingen griffie	159 N	180 N	132 N	151 N	S
nb	1b .1	Buurtgezinnen	24 N	24 N	24 N	24 N	S
nb	1b .2	Homestart	15 N	15 N	15 N	15 N	S
nb	1b .3	Playing for Succes	4 N	4 N	4 N	4 N	S
nb	1b .4	Jongerenwerk in het voortgezet onderwijs	17 N	40 N	40 N	40 N	S
aut	1b .5	Aanpassing belastingen voor dit PO	124 N	124 N	124 N	124 N	S
aut	1b .6	Stijging uitkeringsgerechtigden bijstandsuitkering (Zaffier)	100 N	100 N	100 N	100 N	S
aut	1b .7	Stijging gebruikers minimabeleid (Zaffier)	15 N	15 N	15 N	15 N	S
aut	1b .8	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	12 V	41 V	92 N	91 N	S
aut	1b .9	Afval kwijschelding	12 N	12 N	12 N	12 N	S
aut	1b .10	Riool kwijschelding	32 N	32 N	32 N	32 N	S
aut	1c .1	Aanpassing belastingen voor dit PO	13 N	13 N	13 N	13 N	S
aut	1c .2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0 N	0 N	0 N	0 V	S
Totaal			503 N	519 N	603 N	622 N	

1a.1 Ontwikkelingen griffie

De gemeenteraad heeft een ontwikkelingstraject ingezet: 'Sterke raad, Sterke griffie'. Tijdens het fractievoorzittersoverleg van 10 september 2024 is besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om (deels) invulling te geven aan de adviezen van de Nederlandse Vereniging van Raadsleden. De werkgeverscommissie heeft dit middels een presentatie toegelicht aan de fractievoorzitters.

Voorgesteld wordt om de facilitaire ondersteuning van de gemeenteraad (geen taak van de griffie) voor twee jaar te versterken met een functionaris in schaal 7, 089 fte (32 uur) vanaf 1 januari 2025. Binnen twee jaar wordt geëvalueerd of deze functie structureel ingevuld moet worden. Daarnaast wordt voorgesteld om de formatie van de griffie uit te breiden met een commissiegriffier 1fte schaal 9 eveneens met ingang van 1 januari 2025.

Daarnaast is in het financiële overzicht ook de indexatie opgenomen van de bestaande formatie vanaf 2026 die abusievelijk niet was begroot.

1b.1 Buurtgezinnen

Naar aanleiding van het opgenomen speerpunt 'Verstevigen sociale basis' in de Kadernota 2025 worden nu de kosten begroot voor Buurtgezinnen.

1b.2 Homestart

Naar aanleiding van het opgenomen speerpunt 'Verstevigen sociale basis' in de Kadernota 2025 worden nu de kosten begroot voor Homestart.

1b.3 Playing for Succes

Naar aanleiding van het opgenomen speerpunt 'Verstevigen sociale basis' in de Kadernota 2025 worden nu de kosten begroot voor Playing for Succes.

1b.4 Jongerenwerk in het voortgezet onderwijs

Naar aanleiding van het opgenomen speerpunt 'Verstevigen sociale basis' in de Kadernota 2025 worden nu de kosten begroot voor jongerenwerk in het voortgezet onderwijs.

1b.5 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke- en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

1b.6 Stijging uitkeringsgerechtigden bijstandsuitkering (Zaffier)

De stijging in het bijstandsvolume zet door, de leeftijd van bijstandsgerechtigden verandert (vooral 55-plus) en de groep die langer in de bijstand neemt verder toe. Er is ook een grote instroom (27 in 2023) van jongeren in de bijstand. Veel van de jongeren uit de jeugdzorg stromen door naar de bijstand vanwege meervoudige (sociale)problematiek. Voorheen konden zij een Wajong uitkering aanvragen. Dit is sinds de komst van de Participatiewet niet meer mogelijk. Deze jongeren met een arbeidsbeperking stromen daardoor de bijstand in.

1b.7 Stijging gebruikers minimabeleid (Zaffier)

Stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van minimabeleid
De stijging van het aantal mensen in de minima zet door. (Conform 2e kwartaal rapportage 2024 van Zaffier.)

1b.8 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

1b.9 Afval kwijtschelding

Betreft de actualisatie van de kwijtscheldingen conform de 2e rapportage Cocensus 2024. Vanaf 2024 wordt het € 148.000, dit was € 136.000.

1b.10 Riool kwijtschelding

Betreft de actualisatie van de kwijtscheldingen conform de 2e rapportage Cocensus 2024. Vanaf 2024 wordt het € 116.000, dit was € 84.000.

1c.1 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

1c.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

Programma 2

Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Erfgoed en cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen heeft waardevolle archeologie, karaktervolle dorpen en een fraai historisch buitengebied. Ook zijn er veel betrokken burgers bij o.a. historische verenigingen en musea, die zich inzetten voor erfgoed en de beleving van het erfgoed. Het verbindt inwoners, ondernemers en recreanten. Erfgoed en cultuurhistorie hebben daarom een groot maatschappelijk en economisch nut. Met de tijdelijke uitbreiding van de ambtelijke capaciteit (plustaak) is capaciteit gecreëerd om erfgoedzorg te continueren, te borgen en te verbeteren.

Een grote behoefte is de bescherming van beeldbepalend erfgoed, waarbij uitgangspunt is dat de regeldruk beperkt blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

We maken conform de Omgevingswet een erfgoedprogramma waarin middels deelprogramma's alle belangrijke thema's worden opgenomen. Dit zijn met name Erfgoed algemeen, Beeldbepalend Erfgoed, Kerken, verduurzaming en archeologie (inclusief archeologische verwachtingenkaart). Elk thema krijgt een uitwerkings-(actie)programma.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

De eerste beeldbepalende panden zijn aangewezen in de oude kern van Egmond aan Zee en het Van Reenenpark in Bergen Centrum.

Er wordt de komende jaren gefaseerd onderzoek verricht naar beeldbepalende panden in andere kernen en wijken in de gemeente.

Verder komt in 2025 de archeologische beleidskaart gereed, alsmede delen van het erfgoedprogramma.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de lokale economie door het aantrekken van meer toeristen, gericht op een evenwichtige verspreiding van bezoekers over de regio en het bevorderen van toerisme gedurende het hele jaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

In samenspraak met het lokale bedrijfsleven de regionale toeristische visie vertalen naar een uitvoeringsprogramma.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Meetbare indicatoren zijn:

- een toename in het aantal toeristische bezoeken buiten het piekseizoen;
- een evenwichtigere verdeling van toeristen over de regio;
- positieve terugkoppeling van lokale ondernemers over de bijdrage van het uitvoeringsprogramma aan hun bedrijfsvoering.

Strand

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen heeft een kustlijn van 20 kilometer. Elk strand in de gemeente Bergen heeft een unieke sfeer en beleving. Deze sfeer en beleving willen we graag behouden. Tegelijkertijd willen we openstaan voor nieuwe ontwikkelingen. We willen een helder en uitvoerbaar strandbeleid voor bezoekers, ondernemers,

verengingen en andere belanghebbenden. In de kuststrook speelt ook een groot veiligheidsbelang. Het jaarlijks aangroeien van de duinen maakt dat we hierop moeten anticiperen. We willen onze stranden namelijk begaanbaar en toegankelijk houden.

Wat gaan we daarvoor doen

In Hargen is de hoofdstrandopgang toe aan groot onderhoud en in Bergen aan Zee zijn de twee meest noordelijke strandopgangen toe aan groot onderhoud. De duinen worden hoger, maar de strandopgangen blijven achter. Deze strandopgangen moeten opgehoogd worden en in Bergen aan Zee moeten nieuwe leuningen geplaatst worden.

Het huidige strandbeleid is in 2009 vastgesteld. Vervolgens heeft in 2013 een evaluatie plaatsgevonden. Ruim tien jaar later hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan. Ontwikkelingen die ons strand positioneert. Sommige ontwikkelingen worden tegengehouden vanwege het verouderde beleid. Andere ontwikkelingen gaan daarentegen te snel vanwege het niet-geformuleerde beleid. In 2025 gaan we samen met alle stakeholders van de stranden van de gemeente Bergen de Strandnota 2009 evalueren en nieuw strandbeleid formuleren om een richting, een kader en houvast voor de toekomst te bieden.

Op 31 december 2024 loopt het convenant voor het openhouden van de lagune af. Tegelijkertijd wordt in 2024 de visie van Camperduin geëvalueerd. De inzichten uit deze evaluatie vormen

een onderdeel voor de vernieuwing van de strandnota in 2025. Zodra er een nieuwe strandnota wordt vastgesteld, is er weer een visie voor de langere termijn. Op basis van deze visie zal beoordeeld worden of de voortzetting van de lagune hierin past. Het voornemen is om de lagune in ieder geval komend jaar nog voort te zetten en te onderhouden.

In 2024 zijn nieuwe slagbomen langs de kustlijn gerealiseerd. In 2025 en de daaropvolgende jaren zorgen we dat het beheer en de administratie rondom deze slagbomen en ontheffingen op orde zijn.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

Het strandbeleid is geactualiseerd. Na vaststelling van het beleid dient de regelgeving, zoals de APV, hier nog op aangepast te worden.

De stranden in Bergen aan Zee en Hargen zijn toegankelijk en tonen een verzorgde uitstraling doordat de strandopgangen zijn vernieuwd.

Het onderhoud van de lagune bij Camperduin wordt komend jaar nog voortgezet.

Het beheer en de administratie rondom de slagbomen en de ontheffingen om te rijden op het strand zijn op orde.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken?

1. In de gemeente Bergen gaan we maatwerk en fundament aan brengen c.q. verscherpen per kern, zodat een gezamenlijke bijdrage kan worden geleverd aan een vitale, lokale economie. De te maken stappen zijn verschillend per kern, maar zijn bedoeld om de verbinding tussen ondernemers te bevorderen en een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren voor nu en in de nabije toekomst.
2. Evaluatie Bedrijfs InvesteringsZone (BIZ) Egmond aan Zee.
3. We willen ondernemers vaker betrekken bij maatschappelijke ontwikkelingen. De te maken stappen zijn verschillend per kern, maar zijn alle bedoeld om de verbinding tussen de ondernemers en inwoners van gemeente Bergen te bevorderen, een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren én de 'doe kracht' van ondernemend Bergen waar dat kan te laten renderen voor iedereen in onze gemeente. In gezamenlijkheid met centrummanagers, RPA, Zaffier en Sociaal Domein samenwerking neerzetten om de lokale arbeidsmarkt te stimuleren c.q. te verbeteren en ondernemers denkkracht in te zetten om maatschappelijke problemen op te lossen.
4. Actualisatie van het horeca- en evenementenbeleid gemeente Bergen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Voor de Egmond, Bergen en Schoorl wordt extra budget en capaciteit beschikbaar gesteld om door versterking van samenwerking de economische vitaliteit van de kernen te helpen versterken. In de kernen Bergen, Schoorl en Egmond faciliteren we een centrummanager om bij ondernemers initiatieven op te halen die bijdragen aan een sterker en economisch vitale gemeente. In de kernen werken we aan een verdere professionalisering de BIZ-besturen.

2. In samenspraak met de ondernemers afspraken maken voor de economische toekomst van de BIZ Egmond aan Zee. Activiteiten daarvoor zijn het opzetten van draagvlakmeting, een vernieuwd BIZ-plan, opstellen collegeadvies, raadsvoorstel en afstemming met Juridische Zaken.
3. Uitvoering geven aan de verbeterpunten van het in 2024 opgestelde advies MKB-dienstverlening gemeente Bergen en blijvend onderzoeken wat de gemeente Bergen kan betekenen om een top dienstverlener te zijn voor deze doelgroep en de contacten te verstevigen.
4. Acties die samenhangen met uitvoering van het nationale actieplan MKB dienstverlening regionaal co-faciliteren.
5. Uitvoering Economische Agenda NHN verder borgen.
6. Uitvoering geven aan besluit toekomst Ontwikkelbedrijf NHN
7. Commercieel netwerk engageren met oog op voorkomen potentiële leegstand en verloedering winkelgebieden.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

1. Een toekomstbestendige vitale lokale economie bestaat uit een aantrekkelijk, levendig centrum met een gevarieerd aanbod van detailhandel en nauwelijks leegstand waar inwoners en toeristen hun geld besteden.
2. Continuering van de BIZ Egmond aan Zee.
3. Een economisch vitale gemeente, waarbij het bedrijfsleven en het lokaal bestuur samenwerken en een bijdrage leveren aan uitvoering van het nationale actieplan MKB Dienstverlening ten gunste van de lokale economie. En beperkte leegstand in de winkelgebieden.
4. Een actueel horecabeleid in 2025 vastgesteld door college en raad.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een gemeente die goed bereikbaar blijft en die is voorzien van een (duurzaam) veilige infrastructuur voor voetgangers, fietsers en autoverkeer. Onderdeel van de bereikbaarheid zijn stallingsvoorzieningen voor fietsers en parkeerplaatsen voor auto's.

Uitgangspunt is dat het in onze gemeente prettig is om te wonen, te werken en te recreëren. Goed onderhouden, veilige en vlotte verbindingen zijn daarbij een voorwaarde. De maatregelen die wij treffen op gebied van verkeer en vervoer moeten, daar waar mogelijk, een bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze omgeving. Wij zetten daarbij in op het gebruik van de fiets en elektrisch vervoer door onder andere een proactief laadpalenbeleid. Om een goede ontsluiting op het openbaar vervoer te waarborgen hebben wij nauw contact met de Provincie Noord-Holland (concessieverlener) en de concessiehouder (thans Connexxion).

Wat gaan we daarvoor doen?

Mobiliteitsplan

In 2024 is in nauwe samenwerking met onze bewoners, ondernemers en diverse andere partijen een mobiliteitsplan opgesteld. Het mobiliteitsplan geeft ons richting voor de toekomst op basis van actuele ontwikkelingen, wensen van bewoners en ondernemers en taakstellingen vanuit duurzaamheid, onder andere op gebied van klimaatadaptatie en energietransitie. Actueel verkeersbeleid, waaronder het fiets- en het parkeerbeleid, is geïntegreerd in het mobiliteitsplan.

Fietsnetwerk

Wij maken het fietsnetwerk toekomstbestendig, fietsvriendelijk en veiliger door:

- Verbreden en verbeteren van fietspaden. Belangrijk knelpunt is de Eeuwigelaan, waar een tweede fietspad aan de zuidzijde

wordt gerealiseerd. Het nieuwe fietspad wordt aangesloten op de fietsstraat van de Hoflaan;

- Actualisatie van de uitvoeringsagenda van het vastgestelde fietsbeleidsplan. In ieder geval wordt daarin opgenomen het fietsvriendelijker maken van de hoofdfietsroute over Sluislaan en Mosselenbuurt, het aanbrengen van een fietsstraat op de Gerbrandtslaan, het saneren van overbodige fietspaaltjes en het vergroten van het aantal fietsstallingsplaatsen. Resultaten uit het mobiliteitsplan kunnen verder als leidraad gelden voor de uitvoeringsagenda.

Fietstunnel N9

Samen met de regio lossen wij het verkeerskundig knelpunt N9-Kogendijk op door het aanpassen van het kruispunt N9-Kogendijk, waaronder een fietstunnel onder de N9 door.

Beperken overlast aansluiting A9

Wij zetten in op het beperken van de overlast in Egmond-Binnen ten gevolge van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting op de A9. Daartoe monitoren wij wat de effecten in Egmond-Binnen zijn van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting A9.

Parkeerdruk reduceren

Op basis van de ervaringen die zijn opgedaan met de pilots uit 2022 en 2023 met betrekking tot een zomertransferium is besloten deze in deze vorm niet te continueren. Afhankelijk van de resultaten uit het mobiliteitsplan worden kansrijke locaties verder verkend en zo mogelijk uitgewerkt tot concrete projecten. Daarbij werken wij samen met de regio (in het bijzonder met de gemeente Alkmaar) om te onderzoeken of een transferium op groter afstand van de kust zinvol en realiseerbaar is.

De resultaten van de kustbus naar Bergen aan Zee zijn zowel voor de gemeente als voor de Provincie Noord Holland reden om deze

de komende jaren te continueren waardoor bezoekers een alternatief hebben voor de auto bij strandbezoek.

Wij onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de parkeerdruk in de openbare ruimte te verminderen door aanwezige parkeerplaatsen op eigen terrein beter te benutten. De motie van de raad met betrekking tot de uitgifte van verblijfsrecreantenvergunningen is uitgevoerd. Verder onderzoeken wij hoe woonbuurten kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten en treffen wij indien gewenst maatregelen.

Uitbreiding oplaadpunten

Op basis van het laadpalenbeleid en het onderzoek naar (verwachte) behoefte, wordt de plaatsing van oplaadpunten verder uitgerold, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten in Egmond aan Zee waren aan vervanging toe en zijn in 2024 vervangen door een moderne regelinstallatie. De verkeerslichten aan de (Nieuwe) Egmonderstraatweg-Heilooër Zeeweg in Egmond aan den Hoef zijn nu aan de beurt om te worden vervangen. Deze installatie is sterk verouderd en nieuwe onderdelen zijn moeilijk verkrijgbaar, waardoor wij het functioneren niet meer kunnen waarborgen. Met moderne installaties kunnen de doelstellingen op gebied van duurzame bereikbaarheid beter worden bereikt, bijvoorbeeld door meer prioriteit te geven aan fietsers. Voordat tot vervanging wordt overgegaan onderzoeken wij eerst of een andere kruispuntsoplossing een betere optie kan zijn, zoals een turbotonde of voorrangsplein.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Mobiliteitsplan

Er ligt een vastgesteld mobiliteitsplan met daarin aangegeven de visie op gebied van mobiliteit, de doelstellingen die wij nastreven en daaraan gekoppeld het te voeren beleid, en een globaal uitvoeringsplan om de doelstellingen daadwerkelijk te realiseren.

Fietsnetwerk

- Tweede fietspad Eeuwigelaan is gerealiseerd. Belangrijke fietspaden zijn verbreed. De veiligheid van de fietsers is verbeterd.
- De uitvoeringsagenda is geactualiseerd, mede op basis van de uitgangspunten uit het Fietsbeleidsplan van de gemeente Bergen en de resultaten van het mobiliteitsplan.

Fietstunnel N9

Afspraken rondom realisatie fietstunnel en aanpak kruispunt, inclusief de financiering, zijn gereed en de uitvoeringsplanning is vastgesteld.

Beperken overlast aansluiting A9

- De effecten in Egmond-Binnen van de verkeerskundige keuzes zijn permanent gemonitord.

Parkeerdruk reduceren

- De mogelijke locaties voor overloopterreinen en/of transferia zijn in beeld gebracht en er is gestart met de concrete uitwerking.
- Beleid voor het beter benutten van parkeerplaatsen op eigen terrein is uitgewerkt en in gang gezet.
- Er is in beeld gebracht hoe woongebieden kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt.

Uitbreiding oplaadpunten

Het onderzoek naar behoeften is uitgevoerd. Op basis van nieuw beleid is gestart met de realisatie van nieuwe oplaadpunten, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

Voor de vervanging van de verkeerslichten in (Nieuwe) Egmonderstraatweg-Heilooër Zeeweg in Egmond aan den Hoef ligt een voorstel klaar voor uitvoering in 2025 of uiterlijk voor de zomer van 2026.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) - Bergen \(NH\)-\(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
2b	22	Functiemenging	42,2	42,0	40,9	41,3	54,2	2023	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
2b	23	Vestigingen (van bedrijven)	258,6	157,6	193,1	198,7	197,1	2023	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	LISA

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
2a	Recreatieschap Geestmerambacht
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)
2c	Coöperatie ParkeerService

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2025		2026		2027		2028		I/S
nb	2a	.1	Actualisatie nota horeca en evenementen	25	N	0		0		0		I
aut	2a	.2	Aanpassing belastingen voor dit PO	5	N	5	N	5	N	5	N	S
aut	2a	.3	Actualiseren subsidies	5	V	32	N	188	V	198	V	S
aut	2a	.4	Aframen kosten en subsidies pand depot Kranenburgh Boekelermeer	70	N	20	V	0		0		I
aut	2a	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	13	V	72	V	1	N	1	N	S
aut	2b	.1	Aanpassing belastingen voor dit PO	18	N	18	N	18	N	18	N	S
aut	2c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N	0		0	N	0	N	S
Totaal				99	N	37	V	165	V	175	V	

2a.1 Actualisatie nota horeca en evenementen

Het horeca- en evenementen beleid is verouderd en aan herziening toe. De structurele capaciteit op EZRT(2,89 fte) is onvoldoende om een dergelijke actualisatie te kunnen uitvoeren, ook is de specifieke expertise niet aanwezig.

2a.2 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

2a.3 Actualiseren subsidies

Betreft een correctie van een eerdere fout in de berekening van de te begrote jaarlijkse subsidies.

2a.4 Aframen exploitatiekosten en subsidies pand depot Kranenburg Boekelermeer

In 2021 is besloten tot bouw depot Kranenburgh. Daarbij werd ook een begrotingswijziging vastgesteld met daarin de kosten en

inkomsten met betrekking tot de exploitatie. Deze worden nu voor 2025 en 2026 afgeraamd. Dit leidt tot € 69.750 (N) in 2025 en € 20.250 (V) in 2026

2a.5 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

2b.1 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke- en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

2c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Wat willen we bereiken?

Bergen heeft de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord ondertekend. We zullen ons inspannen om twee-derde betaalbare woningbouw te realiseren. Onder het betaalbare segment vallen:

- De sociale huurwoningen tot € 879,66 per maand (prijspeil 2024);
- Middenhuur tot maximaal circa € 1.129,39 (prijspeil 2024);
- koopwoningen met een aankoop prijs van maximaal € 390.000 (VON).

De woningbouwprogrammering van de nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt zo ingepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad.

De eerste jaren is het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen lager. Om vertraging te voorkomen, worden reeds vastgelegde afspraken met ontwikkelaars niet opengebroken. Extra inzet op betaalbare woningbouw komt daarom op de middellange termijn terug in de realisatiecijfers.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De nieuwe Huisvestingswet biedt meer toewijzingsmogelijkheden voor sociale koop en middenhuur. De Doelgroepenverordening en de Huisvestingsverordening moeten hierop worden aangepast.
- Zetten we waar nodig de Doelgroepenverordening in om bij nieuwbouw de categorieën sociale huur, middeldure huur en sociale koop te borgen.
- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen.
- Geven we uitvoering aan de Woondeal 2.0.

- De gemeente Bergen heeft per 1 januari 2024 een meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag. Om de meldingen ook adequaat op te kunnen pakken moeten nog beleidsregels en procedures worden opgezet. Hiervoor is formatie en budget nodig.
- In 2025 willen we een woningmarktonderzoek houden. De voorkeur is om dit gezamenlijk met Regio Alkmaar en de corporaties op te pakken.
- In de Prestatieafspraken met Kennemer Wonen en de Huurdersorganisaties is afgesproken om gezamenlijk een verdichtingsonderzoek (Stadsscan) uit te voeren. Met de stadsscan worden naoorlogse wijken gescand met veel geclusterd corporatiebezit. Hierdoor wordt de ruimte in bestaande stadswijken opgespoord en voorzien van een haalbaar en realistisch programma en proces om te komen tot verdichting. Hierdoor wordt duidelijk hoe Kennemer Wonen binnen eigen bezit kan bijdragen door het toevoegen van woningaantallen en tegelijkertijd werken aan wijkvernieuwing.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

De komende jaren is een toename te zien van het aantal woningen dat wordt opgeleverd. Ook het aantal woningen in de woningprogrammering neemt toe. Het aandeel betaalbare woningen is toegenomen.

- Geactualiseerde Huisvestingsverordening
- Geactualiseerde Doelgroepenverordening

Projecten

- Watertorengedebied Egmond aan Zee

Bij de nieuwbouw van de sporthal wordt de sociale en maatschappelijke functie van de hal gecontinueerd. Tevens worden 12 verandawoningen en 22 eengezinswoningen gerealiseerd,

waarvan 15 door collectief particulier opdrachtgeverschap (cpo). Na realisatie van de sporthal wordt deze in exploitatie genomen. Na oplevering van de woningen wordt het openbaar gebied ingericht.

- Voetbalfusie Egmond

Na besluitvorming op 20 juni 2024 is gestart met de voorbereidingen voor een gezamenlijk sportcomplex aan de Hogedijk voor drie voetbalverenigingen. Na afronding van de aanbestedingsprocedures kan in 2025 de realisatie van het gebouw en inrichting van het terrein worden gestart.

- Parck de Beeck Bergen

Het plan gaat uit van de bouw van 152 woningen verdeeld over vijf appartementengebouwen met in totaal 110 woningen en 42 grondgebonden rijenwoningen. 76 woningen worden gerealiseerd in de sociale huur, 44 in de middeldure huur en 32 als “betaalbare” koopwoning. De grond voor de 76 sociale- en middenhuurwoningen wordt aan Kennemer Wonen verkocht. De grond voor de koopwoningen wordt per inschrijving verkocht. In 2025 wordt deze wijk opgeleverd.

- Dorpsplein Bergen Centrum

Realisatie van twee gebouwen met horeca op de begane grond, sociale huurwoningen en vrije sectorwoningen op de verdiepingen, en een gezamenlijke parkeergarage. Start van de realisatie is afhankelijk van het afronden van besluitvorming in de raad en de procedures bij de Raad van State.

- Harmonielocatie Bergen Centrum

In 2024 is een selectieprocedure gehouden en de keuze gemaakt voor het ontwerp van de realisatie door een ontwikkelaar van een appartementengebouw. Het gebouw omvat een parkeergarage en

een totaal woonprogramma van 24 woningen: 4 middenhuur, 12 sociale woningen en 8 vrije sector woningen. Afhankelijk van het verloop van besluitvorming door de raad en juridische procedures, kan de realisatie van het bouwplan in 2025 worden gestart.

- Schoorl-centrum visie

Voor Schoorl-centrum is in 2024 een stedenbouwkundige visie vastgesteld. Het plan voorziet in de bouw van 100 – 150 woningen. Tevens is aan de Sportlaan een parkeergarage gepland die plaats biedt aan circa 200 parkeerplaatsen. Voor de bouw van de woningen is een beeldkwaliteitsplan vastgesteld door uw raad. Er wordt aanvullend onderzoek gedaan naar de stichtingskosten van de parkeergarage en de exploitatiemogelijkheden. Afhankelijk van de besluitvorming over het beeldkwaliteitsplan en de parkeergarage kan vervolgens een bestemmingsplan worden voorbereid.

- Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen

In de gemeente is grote behoefte aan betaalbare sociale huurwoningen. De sloop en nieuwbouw van Elkshove (Bergen), de herontwikkeling van Petrusschool (Groet) en de herontwikkeling van het oude Rabobankgebouw (Schoorl) geven invulling aan de gemeentelijke uitwerking van de prestatieafspraken en de doelstelling van het bouwen van meer sociale huurwoningen. Deze woningbouwplannen worden aangeduid als de Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen. In elk bouwplan worden ongeveer 20 woningen gerealiseerd. Het totale woningbouwprogramma van de komende jaren voor de Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen komt daarmee uit op circa 60 woningen in de categorieën 1 en 2.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Milieutaken

Wat willen we bereiken

Het realiseren en behouden van een schone, veilige en duurzame leefomgeving en hierbij zorgen dat we adequaat kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen?

De uitvoering van de milieutaken is in 2025 geheel ingericht zoals vereist voor de Omgevingswet en volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN), die in 2024 van kracht is geworden. In de jaren 2024 en 2025 zal ervaring met de implementatie van de wet worden opgedaan. Dit brengt mogelijk extra kosten met zich mee. Dit wordt pas duidelijk in de Kadernota 2026 van de OD NHN.

De OD NHN richt zich in samenwerking met de deelnemende gemeenten en Provincie op het Interbestuurlijk programma versterking Vergunning-, Toezicht- en Handavingsstelsel (IBP-VTH).

Voor goed toezicht op milieu en leefbaarheid moet er flink wat veranderen bij de 29 omgevingsdiensten in Nederland. Dat concludeerde de commissie Van Aartsen ruim twee jaar geleden. Die deed daarbij aanbevelingen. Ook kwam de commissie met zes robuustheidscriteria. Deze vormen de pijlers voor het door het ministerie van I & W opgezette IBP-VTH. De OD NHN voldoet momenteel niet volledig aan de criteria. Op 20 juni heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de OD NHN een transitieplan vastgesteld om uiterlijk 1 april 2026 volledig te voldoen aan de criteria zoals gesteld in het IBP-VTH. Dit plan beschrijft de

benodigde maatregelen en aanpassingen van de organisatie en de werkprocessen. Het AB heeft daarbij vastgesteld dat de uitvoering van het transitieplan vooralsnog in zijn geheel door meevallers, zoals verbetering van efficiency, binnen de begroting van de OD NHN zelf moeten worden gefinancierd. Daarnaast wordt ingezet op verhoging van de rijksbijdrage voor deze uitvoering.

In de regio Alkmaar-IJmond-Haarlem wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. Via de bestuurlijke agenda wordt aangehaakt bij de Bestuurlijk Regie Schiphol. Daarbij wordt samengewerkt in de NOVEX Schipholregio. Een rijk-regio-traject om in samenwerking de diverse opgaven binnen de Schipholregio integraal op te pakken. Dit alles vanuit het oogpunt van hinderbeperking, leefklimaat en gezondheid.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In 2025 wordt onder de Omgevingswet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. De jaren 2024 en 2025 worden gezien als leertraject waarin duidelijk zal worden hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal meldingen en een zichtbare verbetering in de periodieke door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring.

Klimaat

Het Programma Klimaat zal zich in 2025 verder ontwikkelen op basis van een nieuw Programmaplan 2025 - 2030. Dat zal begin 2025 aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd als opvolger van het Ambitiedocument uit 2020. Op basis van steeds meer kaders vanuit EU en Rijk, maar ook met meer juridische en financiële middelen om uitvoering te geven aan de doelen in de

Klimaatwet. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met collega's uit verschillende domeinen, teams en disciplines. En vooral meer samen met bewoners, bewonersinitiatieven en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente blijft haar rol invullen als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2025. Daarbij wel een disclaimer: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het 'speelveld' er elke maand anders uitziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Bovendien proberen we waar mogelijk te versnellen en op te schalen, omdat dat echt nodig is om de doelen te halen.

1. Energietransitie

Voor de opwek van duurzame energie zetten we onder andere in op het continueren van de groei van zonnepanelen op grote daken van bedrijven. Ook onderzoeken we de mogelijkheid tot de aanleg van een zonneveld op gemeentelijke grond.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie ondersteunen we woningeigenaren van verschillende doelgroepen in het verduurzamen van hun woning. Op die manier helpen we inwoners met hun bijdrage om het gezamenlijke doel om in 2050 aardgasvrij te wonen voor elkaar te

krijgen. We willen duidelijkheid geven over de manier waarop dat (het beste) kan. Daartoe wordt in 2025 het Warmteprogramma aangeboden aan de raad, een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin staat hoe en wanneer Bergen overschakelt naar aardgasvrij. Belangrijk is om daar goed over te communiceren, met o.a. online campagnes en het Klimaatplein.

Ook willen we ervoor zorgen dat er steeds meer vve's goed geïsoleerd zijn, zodat de doelstellingen uit het Nationaal Isolatie Programma worden behaald. Verder willen wij dat besturen van vve's goed geïnformeerd worden om na isolatie verdere stappen te ondernemen zodat de doelen uit het Klimaatakkoord worden bereikt.

Bedrijven

Bedrijven ondersteunen we bij het verduurzamen van hun bedrijfspanden, en het voldoen aan hun wettelijke verplichtingen hierover. Dit doen we door het ter beschikking stellen van onafhankelijk en kosteloos energieadvies aan bedrijven en begeleiding bij de implementatie daarvan.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2025-2026 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema's: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven. Daarnaast (deels samen met team grondstoffen) richten we ons meer op voorkomen van afval, in de eigen organisatie en bij inwoners en bedrijven.

- Ruimte creëren voor natuurinclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma voortzetten en programma uitbreiden;
- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;
- Consumenten voorlichten en betrekken bij repareren, hergebruiken en voorkomen van afval;

- Voorkomen van afval in de eigen organisatie op kantoor, in de openbare ruimte en op de bouwplaats.
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;
- Koplopernetwerk van bedrijven in bouw, toerisme en textielbranche stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het vastgestelde beleidsplan met uitvoeringsprogramma 2023-2026: “Op weg naar klimaat adaptieve en natuur inclusieve gemeenten”. Op deze wijze zetten we ons in voor de door het Rijk gestelde ambitie om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. De gemeente zet zich in op drie niveaus:

- Huis en pand; we lichten voor, informeren en sluiten aan bij bestaande initiatieven. Daarnaast faciliteren en stimuleren we onze inwoners en ondernemers op het vlak van klimaatadaptatie.
- Straat, wijk en gebied; nieuwbouw ontwikkelingen en herinrichting van de openbare ruimte gebeurt klimaat adaptief.
- Regio; de gemeente werkt samen in de Regio Alkmaar voor kostenbesparing en kennisdeling.

4. Duurzame Mobiliteit

In 2023 hebben Gedeputeerde Staten, met input van de regiogemeenten, de eerste Regionale Agenda Mobiliteit (RAM) vastgesteld, waarin alle regionale projecten en maatregelen op het gebied van mobiliteit zijn gebundeld. Hierbij wordt de Ladder van Verdaas aangehouden als leidraad: verminderen van vervoersbewegingen, inzetten op duurzame mobiliteit, beter benutten van de bestaande infrastructuur en tenslotte pas aanleggen van nieuwe infrastructuur. Op gemeenteniveau is in 2023 een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld (inclusief uitbreiding fte en budget voor uitvoering). In 2024 heeft de provincie met gemeenten alsnog een Regionaal MobiliteitsProgramma (RMP) opgesteld, dat verwerkt is in de RAM. Dat gaan we uitvoeren.

In 2025 wordt vervolg gegeven aan het uitvoeren van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur. In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden. Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen door het uitvoeren van het Fietsbeleidsplan en het realiseren van goede aansluitingen op de regionale doorfietsroute.

De visie op (duurzame) mobiliteit wordt onderdeel van de op te stellen Mobiliteitsplan.

5. Duurzame bedrijfsvoering

De gemeente heeft de verplichting tot een CO₂reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille in 2030 van 55%. In 2050 is dat minimaal 95% (t.o.v. 1990), en dan moeten ook alle panden van het aardgas afgesloten zijn. De strategie om deze doelen te kunnen bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld. Daarnaast wordt op andere onderdelen binnen de werkorganisatie (wagenpark, HR, facilitair) bekeken waar nog stappen gezet kunnen worden naar verdere verduurzaming. Onze inspanningen op dit gebied worden steeds beter gemonitord en door een onafhankelijk bureau getoetst.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Wat willen we bereiken?

Het groene karakter binnen en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente. Het draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Behoud daarvan, vooral het openhouden van het buitengebied, is essentieel. Tegelijkertijd zien wij dat de druk op onze schaarse buitenruimte groter wordt door ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de opgave om meer woningen voor onze inwoners te realiseren. Verder zien wij taken op ons afkomen als gevolg van de verandering van het klimaat. Wij streven naar een goede balans tussen de diverse ontwikkelingen die het groene karakter van onze gemeente waarborgt en waarbij rekening wordt gehouden met de verandering.

In het vastgestelde groenbeleidsplan is afgesproken dat het aantal bomen per jaar met 175 bomen moet toenemen. Deze ambitie wordt nagestreefd, waarbij het vinden van passende locaties voor een dergelijk aantal bomen uitdagend is.

Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de verbinding van groen en klimaat adaptieve maatregelen zoals betere infiltratie en aanleg van koeltegebieden.

Aandacht voor biodiversiteit is een van de pijlers uit het groenbeleidsplan. Wij willen bereiken dat de teruggang van de biodiversiteit een halt wordt toegeroepen en waar mogelijk de biodiversiteit verbeterd wordt.

De gemeente Bergen heeft een belangrijke rol bij het zorgen voor een goede waterkwantiteit (retentie & doorstroming) en waterkwaliteit. Hiervoor is onder andere een baggerplan gemaakt. Met de uitvoering van dit plan willen wij tevens recreatieve en ecologische functies versterken en waarborgen. Deze werkzaamheden zijn verder van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Groen

In 2024 is een groenbeheerplan opgesteld waarin een concrete uitwerking is opgenomen van de doelstellingen zoals deze in het vastgestelde groenbeleidsplan zijn geformuleerd. Hierbij zijn vraagstukken als biodiversiteit, klimaatadaptatie en hittestress belangrijke thema's. Het groenbeheer wordt volgens dit beheerplan uitgevoerd.

We maken een uitvoeringsplan voor 't Oude Hof in Bergen waarbij deze weer de kwaliteit krijgt die past bij het bijzondere, historische rijks monumentale landgoed. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan het verder herstellen van de beschoeiingen (fase 2), de kwaliteit van de paden en het herpositioneren van de parkeergelegenheid om geparkeerde auto's uit het zicht te halen.

Verder versterken wij het groene karakter in onze gemeente door:

- Zo min mogelijk bomen te kappen bij bouwprojecten en tuinen op te leveren met zwarte grond (geen verharding);
- Het inventariseren van kansen door het opstellen van een kansenkaart, dit brengt mogelijke nieuwe groenparels in kaart. De gemeentelijke percelen in de Zuurvenspolder zijn bijvoorbeeld kansrijke locaties.
- Verbetering van infiltratie door wegversmalling, doorlatende bestrating en eventueel de aanleg van wadi's.
- Blad in plantsoenen niet als afval te zien maar als natuurlijk product dat bijdraagt aan de verbetering van het bodemleven, het toepassen van biologische geteelde bollen en, waar mogelijk, inheemse beplanting waar mogelijk.

Er wordt onderzocht waar ecologisch maaien in met name het buitengebied kan worden uitgebreid.

Water

Uit recente inspecties van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) blijkt dat er niet voldoende watergangen meegenomen zijn in het vigerende baggerplan en de begroting. HHNK heeft de gemeente aangeschreven voor meerdere locaties die niet voldoen aan de baggereisen; de legger van HHNK. Het baggerplan gaat alleen uit van openbare watergangen maar ook niet-openbare watergangen in eigendom van de gemeente Bergen, zoals die bij sportcomplexen en begraafplaatsen, moeten in het plan worden opgenomen. Het baggerplan moet daarom worden geactualiseerd. Bij de actualisatie wordt direct rekening gehouden met onverwachte prijsstijgingen. De verwachting is dat daardoor de bijdrage in de begroting flink verhoogd moet worden voor de komende jaren. Om deze verhoging op te vangen is in het derde kwartaal van 2024 een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd om de baggervoorziening financieel aan te vullen, zodat de achterstanden in het baggeren op de locaties waar HHNK de gemeente heeft aangeschreven, opgelost kunnen worden. Verder komt er een nieuw meerjarenplan baggeren watergangen met een overzicht voor de komende 10 jaar.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

- Er ligt een vastgesteld groenbeheerplan met daarin een concrete uitwerking van de doelstellingen zoals deze in het groenbeleidsplan zijn geformuleerd. Het groenbeheer wordt volgens dit beheerplan uitgevoerd;
- Er ligt een vastgesteld uitvoeringsplan voor 't Oude Hof in Bergen en er is een start gemaakt met de uitvoering daarvan;
- Er is meer groen in Egmond aan Zee (vooral Egmond-Zuid);
- Er is meer biodiversiteit binnen onze gemeente, waaronder meer leefruimte voor bijen en vlinders en meer soorten insecten in de bermen;
- Er is meer vergroening van versteende gebieden, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren. Zo wordt er bij herinrichtingen meer rekening gehouden met groen en wordt verstening verminderd waardoor de infiltratie vergroot;
- De rapportage 'Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 gemeente Bergen' is geactualiseerd en de benodigde extra middelen zijn in de gemeentelijke begroting opgenomen.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) - Bergen \(NH\)- \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3a	24.1	Gemiddelde WOZ-waarde	439	333	370	385	290	2021	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	24.2	Gemiddelde WOZ-waarde	478	363	405	417	317	2022	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	24.3	Gemiddelde WOZ-waarde	548	447	478	506	368	2023	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	24.4	Gemiddelde WOZ-waarde	580	443	485	516	379	2024	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	25	Nieuw gebouwde woningen	4,3	0,4	12,4	7,9	9,1	2023	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
3a	26	Demografische druk	102,3	70,7	86,3	90,0	70,4	2024	%	CBS Bevolkingsstatistiek
			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3b	27	Omvang huishoudelijk restafval	148,9	65,3	100,6	101,2	147,7	2022	kg per inwoner	CBS - Huishoudelijk afval
3b	28	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	26,2	27,2	27,0	29,3	41,3	2022	%	berekening

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
3b	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

Totaal				82	N	55	V	182	V	193	V
1 = 1.000				2025		2026		2027		2028	
korte omschrijving											
nb	3a	.1	Woningmarktonderzoek	25	N	0		0		0	
nb	3a	.2	Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord	21	N	0		0		0	
aut	3a	.3	Aanpassing belastingen voor dit PO	10	N	10	N	10	N	10	N
aut	3a	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	V	0	V	0	V	0	V
aut	3a	.5	Leges omgevingsvergunningen	601	V	0		0			
aut	3b	.1	Riool	244	N	133	N	66	V	88	V
aut	3b	.2	Afval	118	V	113	V	49	V	64	V
aut	3b	.3	Aanpassing belastingen voor dit PO	2	V	2	V	2	V	2	V
aut	3b	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	17	V	2	N	2	N	2	N
aut	3c	.1	Aanpassing belastingen voor dit PO	75	N	75	N	75	N	75	N
aut	3c	.2	Openbare verlichting energiekosten	50	V	50	V	50	V	50	V
aut	3c	.3	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	219	V	92	V	20	V	2	V
Totaal				632	V	38	V	101	V	119	V

3a.1 Woningmarktonderzoek

In 2025 willen we een woningmarktonderzoek houden. De voorkeur is om dit gezamenlijk met Regio Alkmaar en de corporaties op te pakken.

3a.2 Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord

De gemeenten in Noord-Holland Noord + het Hoogheemraadschap gaan samen met de provincie Noord-Holland een ontwikkelperspectief opstellen. Met het ontwikkelperspectief wordt een integrale, bovenregionale ruimtelijke visie opgesteld en uitgewerkt. Een dergelijk perspectief ontbreekt en daarmee ook de

mogelijkheid om rijks gelden naar het gebied te halen. Start september 2024 en einde december 2026.

3a.3 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke- en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

3a.4 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

3a.5 Leges omgevingsvergunningen

Betreft de inschatting van de leges voor de incidentele grotere projecten voor 2025.

3b.1 Riool

Betreft de actualisatie van alle kosten en opbrengsten met betrekking tot riool. Verder zijn er minder aansluitingen doordat Cocensus van een aantal eerdere grootgebruikers geen gegevens heeft gekregen vanuit PWN.

3b.2 Afval

Betreft de actualisatie van alle kosten en opbrengsten met betrekking tot afval.

3b.3 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

3b.4 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

3c.1 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

3c.2 Openbare verlichting energiekosten

De nieuw vastgestelde tarieven zijn lager dan eerder in 2022 meerjarig is begroot.

3c.3 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

Programma 4 Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

Een structureel sluitende begroting voor 2025.

Wat gaan we daarvoor doen?

1 Een structureel sluitende begroting 2025

Ons doel is een structureel sluitende begroting voor 2025 aan uw raad voor te leggen.

2 Zo laag mogelijke lokale lasten

Uitgangspunt is dat de tarieven riool- en afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. Verder heeft de gemeenteraad van Bergen als kader opgesteld dat bij de inwoner 'zo laag mogelijke lokale lasten' in rekening worden gebracht bij de doorbelasting van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Als hiervan wordt afgeweken dan wordt dat altijd aan de gemeenteraad voorgelegd ter goedkeuring.

Afval

Bij de vaststelling van het grondstoffenbeleidsplan is besloten om met ingang van 2024 een variabele heffing in te voeren. Inwoners worden aangeslagen voor een vast tarief voor een meerpersoonshuishouden of een éénpersoonshuishouden. Daarnaast betalen zij een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Door deze twee bedragen bij elkaar op te tellen wordt het totale bedrag aan afvalstoffenheffing per huishouden bepaald. Hierbij geldt het principe van 'de vervuiler betaalt'. Inwoners die veel restafval aanbieden betalen daardoor een hoger bedrag aan afvalstoffenheffing dan inwoners die afval beter scheiden en daardoor minder vaak restafval aanbieden.

Met ingang van 2025 wordt de volledig overhead doorbelast. De afvalstoffenheffing stijgt met 3%. De tarieven worden als volgt.

Afval	2025
Basistarief per jaar	322,00
Variabel per keer	2025
140 liter restafval	3,75
240 liter restafval	6,44
Afvalpas 30 liter	0,57
Afvalpas 60 liter	1,14

Riool

Het riooltarief volgt één op één uit het in 2023 door de raad vastgestelde PWR (Programma stedelijk water en riolering) met daarin de keuze die is gemaakt voor duurzame financiering. Voor 2025 betekent dit een tarief van € 219.

OZB

Voor de OZB is jaarlijks als minimale stijging het pNB (prijs Nationale Bestedingen) over het vorige jaar nodig om budgetneutraal te blijven ten aanzien van de korting op de algemene uitkering door het Rijk. In de jaarlijkse meicirculaire wordt dit opgenomen en gebruikt voor aanpassing van de landelijke rekentarieven OZB. Dit is nu 6,3%.

Deze pNB is medio maart 2024 gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB (Centraal Planbureau).

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

- Een vastgestelde programmabegroting 2025-2028 waarin de jaarschijf 2025 structureel sluit.
- De ontwikkeling van de lokale lasten

Trends en Ontwikkelingen bij dit programmaonderdeel

Ontwikkeling Gemeentefonds

- Herijking
De concept herijking Gemeentefonds komt voor ons uit op een nadeel van circa € 96 per inwoner (totaal circa 2,8 mln.). Over 2023 t/m 2025 is € 37,50 in mindering gebracht, € 7,50 in 2023

en € 15 in 2024 en 2025. De planning is dat begin 2025 duidelijk wordt hoe het restant wordt ingevoerd. Vooralsnog hebben wij in onze begroting rekening gehouden met het doorzetten van de korting van € 15 per inwoner in 2026 t/m 2028.

- OEM
Er loopt een onderzoek naar de overige eigen middelen (OEM) en hoe hiermee om te gaan. Dit is voor ons een risico aangezien eerder het idee bestond om die ook mee te nemen in de vereveningsbijdrage net als bij de OZB. Het gaat hier om de inkomsten uit parkeren, toeristenbelasting en forensenbelasting.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) - Bergen \(NH\)- \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
4	29	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	1.086	1.024	835	891	Geen data	2024	€	COELO - Atlas lokale lasten
4	30	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1.187	1.145	932	1.023	Geen data	2024	€	COELO - Atlas lokale lasten
4	31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4	32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4	33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro	Gemeente
4	34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		%	Gemeente
4	35	Overhead in % van totale lasten	12,7				n.b.	2025	%	Gemeente

*Doordat de bedrijfsvoering qua personeel en materieel wordt uitgevoerd door de BUCH zijn de indicatoren 31 t/m 34 niet van toepassing op de gemeente Bergen, de gemeente heeft geen loonkosten anders dan de secretaris, griffie, college en raad.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

PO	Verbonden partij
4a	Cocensus
4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4a	Aliander
4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor verdere informatie zie paragraaf Verbonden partijen.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2025	2026	2027	2028	I/S
nb	4	.1	OZB Woningen 6,3%	198 V	202 V	207 V	212 V	S
nb	4	.2	OZB Bedrijven 6,3%	81 V	83 V	85 V	87 V	S
aut	4	.3	Aanpassing belastingen voor dit PO	14 V	14 V	14 V	14 V	S
aut	4	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	103 N	19 N	22 V	27 V	S
aut	4	.5	Rente op leningen n.a.v. liquiditeitsprognose	463 V	467 V	251 V	221 V	S
Totaal				653 V	747 V	580 V	561 V	

4.1 OZB Woningen

Betreft de verhoging conform pNB (prijs Nationale Bestedingen) zoals aangeven in de meicirculaire. Dit is minimaal nodig om niet achteruit te gaan door de korting vanuit het Rijk op de algemene uitkering ten opzichte van de te begrote extra inkomsten. Begroot was 4% stijging. Dit wordt nu bijgesteld naar 6,3%.

4.2 OZB Bedrijven

Betreft de verhoging conform pNB (prijs Nationale Bestedingen) zoals aangeven in de meicirculaire. Dit is minimaal nodig om niet achteruit te gaan door de korting vanuit het Rijk op de algemene uitkering ten opzichte van de te begrote extra inkomsten. Begroot was 4% stijging. Dit wordt nu bijgesteld naar 6,3%.

4.3 Aanpassing belastingen voor dit PO

Betreft de aanpassing van de gemeentelijke- en de waterschapsbelastingen voor de eigen panden in dit programmaonderdeel. Dit was al enkele jaren niet aangepast.

4.4 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel. Betreft hier vooral de technische tegenboeking van de omslagrente.

4.5 Rente op leningen n.a.v. liquiditeitsprognose

Het voordeel wordt veroorzaakt door vertragingen bij uitvoering van projecten en een lagere rente voor de nog aan te trekken leningen door de recente renteverlagingen vanuit de Europese Centrale Bank (ECB).

OVERZICHT MEERJAREN INVESTERINGSPLAN EN MUTATIES INVESTERINGSKREDIETEN

Stand Meerjaren investeringsplan na Begroting 2025

Cluster	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Afval	591.092	394.200	40.000	40.000	40.000	1.105.292
Materieel	48.000	80.400	124.300	32.000	76.500	361.200
Onderwijs	14.641.800	4.314.360	0	0	0	18.956.160
Openbare ruimte	9.839.048	14.375.145	6.669.498	4.172.250	3.740.000	38.795.941
Overige	700.000	6.179.000	270.000	42.000	0	7.191.000
Recreatie	2.029.787	5.128.575	6.472.212	225.000	360.000	14.215.574
Riolering	1.417.991	1.579.035	1.282.018	1.175.000	254.784	5.708.828
Totaal	29.267.718	32.050.715	14.858.028	5.686.250	4.471.284	86.333.995

Stand uit Kadernota 2025

Cluster	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Afval	841.092	58.200	40.000	40.000	40.000	1.019.292
Materieel	48.000	80.400	124.300	32.000	76.500	361.200
Onderwijs	14.641.800	1.769.200	0	0	0	16.411.000
Openbare ruimte	17.836.018	9.181.279	5.060.773	3.666.000	3.656.000	39.400.070
Overige	700.000	6.179.000	270.000	42.000	0	7.191.000
Recreatie	4.433.210	7.214.059	959.000	225.000	360.000	13.191.269
Riolering	1.697.991	1.409.035	1.282.018	1.175.000	144.784	5.708.828
Totaal	40.198.111	25.891.173	7.736.091	5.180.000	4.277.284	83.282.659

Verschil

Cluster	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Afval	-250.000	336.000	0	0	0	86.000
Materieel	0	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	2.545.160	0	0	0	2.545.160
Openbare ruimte	-7.996.970	5.193.866	1.608.725	506.250	84.000	-604.129
Overige	0	0	0	0	0	0
Recreatie	-2.403.423	-2.085.484	5.513.212	0	0	1.024.305
Riolering	-280.000	170.000	0	0	110.000	0
Totaal	-10.930.393	6.159.542	7.121.937	506.250	194.000	3.051.336

Onderstaand wordt per cluster een korte toelichting op de mutaties gegeven.

Afval € 86.000 (N) totaal

Nieuw 86.000 (N)

Het kca (klein chemisch afval) depot op de werf in Bergen en de werf in Schoorl moeten in 2025 worden vervangen aangezien ze niet meer aan de eisen voldoen.

Bestaand € 0

Overkapping stalling huisvuilwagens doorschuiven € 250.000 van 2024 naar 2025.

Materieel € 0 totaal

Onderwijs (€ 2.545.160 (N) totaal

Bestaand € 2.545.160 (N)

Nieuwbouw PCC/ARH (Loudelsweg 14a).

Ten opzichte van het moment van toekenning (OHP 2022/begroting 2022) zijn de bouwkosten zodanig gestegen dat de nieuwbouwnorm is gestegen van € 2.500/m² naar € 3.730/m². Dit leidt tot een stijging van het investeringsbedrag van **€ 1.600.000 (N)** in 2025.

IHP Blosse Integraal Kindcentrum Ead Hoef

Ten opzichte van het moment van toekenning (OHP 2022/begroting 2022) zijn de bouwkosten zodanig gestegen dat de nieuwbouwnorm is gestegen van € 2.500/m² naar € 3.730/m². Dit leidt tot een stijging van het investeringsbedrag van **€ 945.160 (N)** in 2025.

Openbare ruimte € 604.129 (V) totaal

Bestaand € 604.129 (V)

De plannen zijn geactualiseerd. Er zijn projecten die zijn gestart in 2024 maar waarvan de afronding in 2025 plaatsvindt. Ook zijn er projecten doorgeschoven naar latere jaren. Per saldo een voordeel dat grotendeels is ontstaan door een innovatieve aanpak bij de reconstructie van de Hagerstrandweg.

Overige € 0 totaal

Recreatie € 1.024.305 totaal

Bestaand € 1.024.305

Betreft het doorschuiven van de investeringen depot Kranenburgh uit 2024 en 2025 naar 2026, het doorschuiven van de investering depot Berkenlaan van 2024 naar 2025 en de aanpassingen in het investeringsschema voor dit cluster als gevolg van het raadsbesluit Voetbalfusie Egmond d.d. 20 juni 2024.

Riolering € 0 totaal

Bestaand -€ 0

In 2024 wordt in totaal € 280.000 niet uitgegeven en doorgeschoven. € 170.000 naar 2025 voor de Trompenbergstraat in Egmond aan Zee in verband met planning afronding en € 110.000 naar 2028 voor de vervanging IBA's (Individuele Behandeling Afvalwater), omdat in overleg met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de vervanging pas in 2025 start.

PARAGRAAF A: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

De risico's met betrekking tot gemeente Bergen zijn inzichtelijk gemaakt. Dit stelt ons in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Dit zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze gemeente. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Door de domeinen zijn de risico's in beeld gebracht. In dit overzicht worden de 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

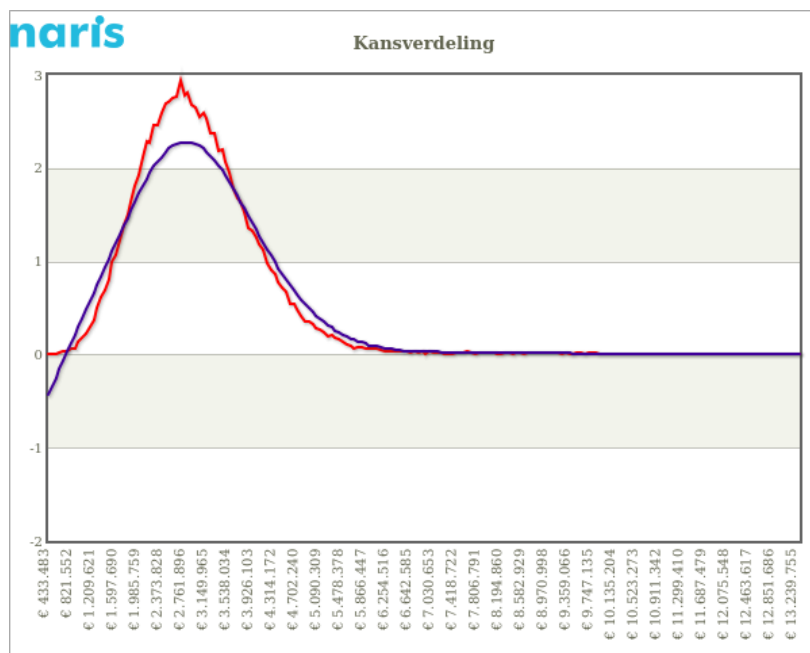
Risicoprofiel	
Totaal grote risico's	14.302.000
Overige risico's	22.464.000
Totaal	36.766.000

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

nr	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R627	Hogere programmakosten BUIG participatie en armoedebeleid (uitvoering Zaffier)	Financieel - Hogere kosten Buig, participatie en armoede	50%	max.€ 1.000.000	9.50%
R616	Jeugd: Geconstateerde budgetoverschrijding 1e halfjaar 2024 is structureel	Financieel - Hogere lasten	50%	max.€ 1.100.000	9.19%
R19	Garantstelling: Aan verenigingen en/of stichtingen binnen Bergen, bank maakt aanspraak op garantstelling voor lening	Financieel - De gemeente moet het resterende bedrag van de lening aan de bank betalen.	20%	max.€ 1.626.000	5.49%
R20	Tegenvallende Algemene uitkering	Financieel - Een incidenteel of meerjarig nadeel op het begrotingssaldo	30%	max.€ 960.000	4.84%
R52	Jeugd; dure cliënt	Financieel - Een overschrijding van het budget.	50%	max.€ 300.000	3.36%
R476	Als gevolg van schaarste in grondstoffen wordt het risico gelopen dat projecten uitlopen of duurder worden.	Financieel - De investeringsbedragen kunnen hierdoor te laag uitpakken. Daarnaast is het risico dat projecten een langere doorlooptijd hebben, Imago - De investeringsbedragen kunnen hierdoor te laag uitpakken. Daarnaast is het risico dat projecten een langere doorlooptijd hebben	70%	max.€ 250.000	2.94%
R620	Jeugd/Wmo: Toename zorgvraag en zorgzwaarte meerjarig niet begroot - rijksinkomsten stijgen niet mee	Financieel - Jaarlijkse stijging (indien van toepassing) steeds opnieuw in de begroting verwerken, mogelijk stijgen inkomsten rijk niet mee.	50%	max.€ 318.000	2.66%
R44	Garantstelling; HVC, bank maakt aanspraak op garantstelling voor lening.	Financieel - Gemeente draagt bij aan aflossing leningen van de HVC als die zelf de capaciteit niet meer hebben	2%	max.€ 7.998.000	2.65%
R550	Huurder wil het pand niet verlaten	Financieel - Huurcontract wordt aangevochten	30%	max.€ 500.000	2.52%
R45	Doordat huurders voortijdig opzeggen en niet aansluitend een vervangende huurder wordt gevonden of huurders niet tijdig de nota voldoen, bestaat het risico op inkomstenderving.	Financieel - huurinkomstenderving, extra incassokosten en hogere leegstand	50%	max.€ 250.000	2.51%

Op basis van de ingevoerde risico's is een Monte Carlo-simulatie uitgevoerd. Dit wordt gedaan omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's treden immers niet allemaal tegelijk op in hun maximale omvang. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's en de verticale as geeft aan hoe groot de kans (%) is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 1.532.030
10%	€ 1.774.817
15%	€ 1.957.728
20%	€ 2.106.994
25%	€ 2.242.894
30%	€ 2.369.945
35%	€ 2.491.514
40%	€ 2.606.884
45%	€ 2.723.005
50%	€ 2.842.273
55%	€ 2.961.382
60%	€ 3.087.240
65%	€ 3.218.596
70%	€ 3.361.971
75%	€ 3.520.910
80%	€ 3.705.026
85%	€ 3.938.418
90%	€ 4.241.658
95%	€ 4.755.525

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4.242.000. Daarbij komen nog de overige risico's vanuit de gemeenschappelijke regelingen afgerond op duizendtallen.

Benodigde weerstandscapaciteit	
Gemeente Bergen	€ 4.242.000
Werkorganisatie BUCH	€ 598.000
Zaffier	€ 69.000
Totaal	€ 4.909.000

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

Vanuit de toezichthouder (provincie) is aangegeven dat de bestemmingsreserves niet meegenomen mogen worden voor bepaling van weerstandscapaciteit.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de mate waarin de OZB-belasting maximaal verhoogd kan worden. Dit wordt berekend aan de hand van het berekende tarief dat gehanteerd moet worden als men een artikel 212 gemeente zou worden. Dit wordt als redelijk peil (OZB) gepubliceerd in de meicirculaire. Het verschil tussen het gewogen gemiddeld percentage van Bergen en het percentage artikel 212 is de onbenutte belastingcapaciteit. Uiteraard zijn er andere belastingen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting en de parkeerbelasting, die door verhoging van de tarieven tot een meeropbrengst en verbetering van de weerstandscapaciteit kunnen leiden. Hiervoor bestaat geen wettelijk maximum, waardoor wij geen indicatie kunnen geven van de maximale omvang van deze ruimte.

Ook kan er eventueel gekozen worden om 50% van de baggerkosten door te belasten aan de rioolheffing, 30% van de kosten straatreiniging door te belasten aan de rioolheffing en een percentage van de strandreiniging aan de afvalstoffenheffing. Dit wordt nu echter niet meegenomen.

Ad. III Post onvoorzien

Conform de financiële verordening van Bergen is een post van € 10.000,- opgenomen. Deze post kan via een raads- of college begrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Totale weerstandscapaciteit

Het totaal van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel, Verwachte stand per 1 januari:

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	59.848.000
Onbenutte belastingcapaciteit	5.597.000
Post onvoorzien	10.000
Totaal	65.455.000

4. Beschikbare weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

Het streven is dat de berekende totale weerstandscapaciteit minimaal een factor 2 dient te zijn van de benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het geval.

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht te geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

3. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.

4. Grondexploitatie

In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.

5. Belastingcapaciteit

Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie heeft als financieel toezichthouder zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden zijn slechts een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en zijn geen norm.

De provincie onderscheidt drie categorieën:

A: minst risicovol,

B: gemiddeld risico en

C: meest risicovol.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A Minst risicovol	Categorie B Neutraal	Categorie C Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Voor wat betreft de netto schuldquote is het streven om onder de 90% te blijven.

Voor de overige kengetallen zijn geen streefwaarden en wordt slechts bekeken of de trend aanleiding geeft tot nadere analyse c.q. bijsturing.

Onderstaande laat de uitkomst van de financiële kengetallen zien.

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1a. Netto schuldquote	40%	58%	90%	104%	109%	110%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	36%	54%	86%	102%	107%	108%
2. Solvabiliteitsratio	35%	37%	32%	30%	29%	29%
3. Grondexploitatie	1%	7%	8%	10%	13%	13%
4. Structurele exploitatieruimte	8,0%	0,4%	0,7%	-2,1%	-2,8%	-3,3%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	119%	121%	122%	123%	123%	123%

6. Conclusie

Netto schuldquote

De netto schuldquote is op dit moment laag maar dit geeft een vertekend beeld aangezien veel investeringen iedere keer doorschuiven. De schuldquote loopt de komende jaren sterk op door de stijgende financieringsbehoefte. Dit wordt veroorzaakt door het hoge investeringsniveau in de komende jaren.

Solvabiliteit

De solvabiliteit daalt door behoefte aan nieuwe leningen en de tekorten in het saldo de komende jaren.

Structurele exploitatieruimte

Deze daalt door de meerjarige tekorten op het saldo.

Gemeentelijke belastingcapaciteit (gemiddelde woonlasten)

De woonlasten blijven boven het landelijk gemiddelde.

Dit komt door:

- De hoge woningwaarde in onze gemeente
- De uitgestrektheid van de gemeente met betrekking tot afval en riool
- De keuze voor duurzame financiering via de spaarvoorziening riool en het nieuwe kostendekkingsplan bij riool.

7. Toezicht provincie

Oordeel Provincie betreffende begroting 2025:

Verwacht wordt dat we wederom onder repressief toezicht komen omdat de jaarschijf 2025 structureel sluitend is.

PARAGRAAF B: LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijke bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen, leges en retributies). Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2025 en er wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten aan belastingen en heffingen. Deze is berekend op basis van de in de Kadernota 2025 opgenomen uitgangspunten. De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt niet bij de begroting maar separaat bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2025.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1 tarievenbeleid

2 Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

2.2 Forensenbelasting

2.3 Leges

2.4 Begraafplaatsrechten

2.5 Marktgelden

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

2.7 Parkeerbelastingen

2.8 Precariobelasting

2.9 Rioolheffing

2.10 Toeristenbelasting

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

3 Overzichten

3.1 Opbrengstenoverzicht

3.2 Kostendeckingsoverzicht leges

4 Kwijtscheldingsbeleid

5 Lokale lastendruk

1 Tarievenbeleid

De opbrengsten staan centraal in de berekening van de tarieven. In de Kadernota 2025 zijn verhogingen van de tarieven opgenomen op basis van de streefwaarde van de ECB van 2%. Voor enkele belastingen wordt hiervan afgeweken en geldt het volgende:

- Naheffingen parkeerbelasting, rijbewijzen en identiteitsbewijzen; hiervoor wordt het door het Rijk vastgestelde maximum bedrag gebruikt.
- WABO-vergunningen; de opbrengst is afhankelijk van de economische situatie en daarmee het aantal vergunningen. Hierdoor is geen jaarlijkse procentuele stijging opgenomen.
- Parkeerbelasting en de toeristenbelasting worden beiden verhoogd met € 0,10.
- Parkeervergunningen; hierbij wordt niet uitgegaan van een verhoging van de opbrengst maar wordt het tarief per vergunning met 2% per jaar verhoogd. Dit om te voorkomen dat bij een daling van het aantal vergunningen, de tarieven per vergunning extra verhoogd moeten worden.
- Rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor deze heffingen worden de tarieven gebaseerd op de benodigde kostendeckendheid en de stand van de voorzieningen.

Onroerende Zaak belastingen (OZB)

Voor de OZB is per 2025 een stijging nodig van 6,3% om de korting op de algemene uitkering door het Rijk te kunnen compenseren. Dit percentage is gebaseerd op de pNB (prijs Nationale Bestedingen) en is vermeld in het Centraal Economisch Plan van maart 2024 van het Centraal Planbureau. Vooralsnog is voorzien in een stijging van de opbrengsten van 4%. Daarnaast worden de opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Deze extra opbrengst volgt niet uit een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ-objecten door nieuwbouw.

Parkeerbelasting

Algemeen uitgangspunt is een structurele stijging van € 0,05 per jaar. In de Kadernota 2025 is een verhoging van het tarief opgenomen van € 0,10. Dit resulteert in een tarief van € 2,40.

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn/worden ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen, dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot, dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan.

Doorbelastingen afval

Doorbelast worden de kosten van de inzameling, afvalverwerking, belastingen, overhead en de personeelskosten. Er vindt geen doorbelasting plaats vanuit straatreiniging en schoonmaak strand.

Doorbelastingen riool

Doorbelast worden de kosten van riool inclusief omslagrente, personeel, overhead en BTW. Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging, onkruidbestrijding en beschoeiingen. In het in juni 2023 aangenomen Programma Water en riolering is opgenomen dat de structurele kosten voor baggeren voor 50% wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.

Toeristenbelasting

Uitgangspunt is dat er structureel een stijging van € 0,05 per jaar

staat begroot. In de Kadernota 2025 is een verhoging van het tarief opgenomen van € 0,10. Het tarief 2025 komt daarmee uit op € 2,20.

Procentuele tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de areaalomvang worden in deze paragraaf niet genoemd. Dit betreffen de procentuele tarieven op basis van de WOZ-waarde omvang. Deze tarieven worden in de betreffende belastingverordeningen opgenomen en uiterlijk in december 2024 ter vaststelling voorgelegd.

Berekende tarieven over heffingen en leges kunnen leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Op dit punt is er al een staande praktijk van afronding naar beneden op 5 cent, 10 cent of hele euro's afhankelijk van de belastingsoort. Om te voorkomen dat lagere tarieven door de afronding nooit tot een verhoging komen vindt indexering plaats op de niet afgeronde tarieven 2024.

2 Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan de toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Op 20 mei 2021 is het beleidsplan 2022-2030 'Van Afval naar Grondstof' vastgesteld. Doelstelling is het bewerkstelligen van een reductie van het restafval in 2025. Om dit resultaat te behalen is er

met ingang van 2024 een tarief met een samengesteld karakter geïntroduceerd. Hierbij wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht op basis van een vast tarief voor een één- of meerpersoonshuishouden en een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Op deze wijze wordt het goed scheiden van grondstoffen enerzijds en de dekking van de kosten anderzijds geborgd. Tevens is vanaf 2024 in Bergen het ophalen aan huis van grof huishoudelijk afval, takken en bruin- en witgoed geïntroduceerd.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

Er is sprake van een vaste heffing op basis van een jaartarief voor:

- éénpersoonshuishoudens
- twee- of meerpersoonshuishoudens.
- tweede woningen en vakantiewoningen.

Daarnaast wordt een variabel gedeelte van de afvalstoffenheffing in rekening gebracht op basis van het aantal ledigingen van de container restafval of het aantal inwerpen van afvalzakken in verzamelcontainers. In de tariefstelling voor het variabele gedeelte wordt onderscheid gemaakt naar volume op de volgende wijze:

- belasting per lediging van een container bestemd voor restafval met een inhoud van 240 liter
- belasting per lediging van een container bestemd voor restafval met een inhoud van 140 liter
- belasting bij gebruik van een verzamelcontainer (bij hoogbouw) per inworp van een afvalzak in een inworptrommel van 30 liter
- belasting bij gebruik van een verzamelcontainer (bij hoogbouw) per inworp van een afvalzak in een inworptrommel van 60 liter

Omdat hoogbouwbewoners geen pmd bak ter beschikking hebben en daarom minder afval kunnen scheiden, leidt dit tot meer

restafval. Bij gebruik van verzamelcontainers is daarom een 30% lager tarief op het variabele gedeelte van de heffing van toepassing.

Het variabele gedeelte van de heffing wordt opgenomen in de 'gecombineerde aanslag' in het jaar volgend op het jaar waarin de ledigingen of inwerpen hebben plaatsgevonden.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van de aantallen:

- percelen in gebruik bij één persoon;
- percelen in gebruik bij meer dan één persoon;
- tweede woningen en vakantiewoningen;
- ledigingen containers restafval van 140 liter;
- ledigingen containers restafval van 240 liter;
- inwerpen afvalzakken van 30 liter in verzamelcontainers;
- inwerpen afvalzakken van 60 liter in verzamelcontainers.

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een gemiddelde van 8 ledigingen van een container per jaar. De verhouding tussen het vaste deel en het variabele van de aanslag komt daarmee gemiddeld uit op 87% vaste heffing en 13% variabele heffing. Alle tarieven van het variabele deel van de heffing (containerledigingen en inwerpen van afvalzakken) zijn afgeleid van het tarief voor de lediging van een 240 liter container.

Tarieven

Om de geraamde opbrengsten te realiseren zijn de tarieven als volgt berekend:

Vaste heffing	2024	2025
Eénpersoonshuishouden	235,00	242,00
Meerpersoonshuishouden	312,00	322,00
Tweede woning/vakantiewoning	312,00	322,00

Varabele heffing	2024	2025
Per lediging container 140 liter	3,64	3,75
Per lediging container 240 liter	6,25	6,44
Per inworp trommel 30 liter	0,55	0,57
Per inworp trommel 60 liter	1,10	1,14

Opbrengsten

Op basis van de uitgangspunten zoals genoemd bij de kerncijfers, worden de opbrengsten als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Afvalstoffenheffing vast	4.485	4.596	4.706	4.827
Afvalstoffenheffing variabel	659	672	686	686
Afvalstoffenheffing totaal	5.144	5.268	5.392	5.513

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2025
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	3.973.000
Inkomsten, excl. heffingen	525.000
Netto kosten	3.448.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
BTW	456.000
toegerekende overhead	1.224.000
Dubieuze debiteuren	52.000
A Totale kosten	5.180.000
Opbrengst vaste heffing	4.880.000
Opbrengst variabele heffing	666.000
Kwijtschelding	-148.000
B Totale opbrengsten	5.006.000
B-A opbrengsten minus kosten	-174.000
Onttrekking voorziening	174.000
Dekkingspercentage (B/A)	97%

2.2 Forensenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in Bergen wonen, maar wel in Bergen gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houden voor zichzelf of hun gezin.

De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een percentage van de WOZ-waarde, gelijk aan het principe zoals wordt toegepast bij de berekening van de OZB. De hoogte van de belasting is hiermee afhankelijk van de WOZ-waarde van de woning. De forensenbelasting wordt geheven na afloop van het belastingjaar omdat pas dan kan worden bepaald of er sprake is van een belastingplicht.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Het areaal voor deze belasting bestaat uit het aantal (tweede) woningen dat voldoet aan de criteria van de forensenbelasting in combinatie met de verwachte totale WOZ-waarde van deze woningen op de WOZ waardepeildatum (1-1-2024).

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal en toename van de opbrengst van 4% worden de opbrengsten als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Forensenbelasting	1.788.000	1.824.000	1.860.000	1.889.000

2.3 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

Kostendekkendheid en transparantie

De opbrengsten betreffen de verwachte inkomsten in 2025, zoals opgenomen in het financieel systeem. De kosten bestaan uit verschillende componenten:

- de directe kosten die aan het product zijn te relateren (bijvoorbeeld afdracht aan Rijk voor een geleverd paspoort);
- de directe apparaatskosten (de salarislaster van het personeel dat direct aan het product werkt);
- de toegerekende overhead.

Door de berekende kosten af te zetten tegen de begrote opbrengsten, kan de kostendekkendheid worden bepaald. Zie voor verdere uitwerking hiervan het overzicht 'Kostendekkendheid leges' onder 3.2.

2.4 Begraafplaatsrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De grafrechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de begraafplaatsrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven en urnenplaatsen, het aantal begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke. De beheerskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Dit is in overeenstemming met het beleidsplan begraafplaatsen.

Tarieven

De diverse tarieven zijn opgenomen in de tarieventabel behorend bij de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten voor 2025 tot en met 2028 worden de opbrengsten als volgt geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Begraafplaatsrechten	469.000	478.000	488.000	498.000

Kostendekkendheid begraafplaatsrechten	2025
Kosten, incl. (omslag)rente	597.196
Inkomsten, excl. Heffingen	0
Netto kosten	597.196
<u>Toe te rekenen kosten</u>	
Overhead incl. (omslag)rente	456.623
Overige toe te rekenen kosten	0
A Totale kosten	1.053.820
 Opbrengsten heffingen	469.000
B Totale opbrengsten	469.000
Dekkingspercentage B/A	45%

2.5 Marktgelden

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Voor het innemen van een standplaats op de markten in Egmond en Bergen wordt marktgeld geheven. De berekening van de hoogte van het marktgeld vindt plaats naar het aantal meters van de frontbreedte van de kraam.

Kerncijfers en areaal

Het heffingsareaal wordt bepaald door het aantal strekkende meters aan kramen dat op de markt wordt geplaatst. Normaliter is er voor de markt in Egmond maximaal 97 meter beschikbaar. Voor de markt in Bergen is er maximaal 169 meter beschikbaar.

Opbrengsten

Bij een gelijkblijvend areaal en 2% stijging van de opbrengsten per begrotingsjaar zien de opbrengsten er als volgt uit:

	2025	2026	2027	2028
Marktgeld	12.800	13.100	13.400	13.600

Zoals uit het volgende overzicht blijkt zijn de kosten van de markten hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Gelet op de huidige situatie van het marktwezen wordt het niet mogelijk geacht de mate van kostendeckendheid te verhogen.

Kostendeckendheid marktgelden	2025
Kosten, incl. (omslag)rente	31.345
Inkomsten, excl. Heffingen	0
Netto kosten	
<u>Toe te rekenen kosten</u>	
Overhead incl. (omslag)rente	28.462
Overige toe te rekenen kosten	0
A Totale kosten	28.462
 Opbrengsten heffingen	19.960
B Totale opbrengsten	19.960
 Dekkingspercentage B/A	33%

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De onroerende-zaakbelastingen betreffen een tweetal belastingen, te weten;

- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde (eigenaar) van de onroerende zaak. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. De belasting wordt geheven als percentage van deze waarde. De waarde van de onroerende zaken wordt vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ. Vanaf 2022 wordt de WOZ-waarde van woningen berekend naar de oppervlakte in plaats van de inhoud. Deze gewijzigde berekeningsmethodiek sluit daarmee beter aan bij de publicaties op diverse woningaanbod-websites waar de grootte van woningen al langer in vierkante meters wordt uitgedrukt. Tevens wordt hiermee een hogere acceptatiegraad van de WOZ-waarde beoogd.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen de totaalwaarde van de woningen en de totaalwaarde van de niet-woningen op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het belastingjaar. Daarbij wordt rekening gehouden met de omvang van de vrijgestelde WOZ-waarde waarover geen OZB kan worden geheven.

De heffing van OZB van gebruikers van niet-woningen is per 2020 opgeheven onder gelijktijdige evenredige verhoging van het tarief voor eigenaren van niet-woningen. Hierdoor zijn 2 kerncijfers niet meer van invloed op de tariefstelling. Dit is het percentage

leegstand en de omvang van de vrijstelling op woondelen bij niet-woningen. Voor de OZB-eigenaren opbrengst zijn beide factoren niet relevant.

Uitgangspunt is dat de OZB-opbrengsten worden verhoogd met minimaal de pNB (prijs Nationale Bestedingen) die in de meicirculaire van het jaar ervoor wordt gebruikt voor de aanpassing van de rekeningtarieven OZB door het Rijk. Dit is nodig om budgetneutraal te blijven ten opzichte van de korting op de algemene uitkering. Naast deze indexering worden de OZB-opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Dit wordt niet gerealiseerd door een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ-objecten door nieuwbouw. Er was in de Kadernota 4% begroot, dit wordt nu bijgesteld naar 6,3% (pNB zoals opgenomen in de meicirculaire2024).

Tarieven

De hoogte van de aanslag OZB 2025 is afhankelijk van de beschikte WOZ-waarde. Deze waarde, vermenigvuldigd met een percentage daarvan (het tarief) vormt het aanslagbedrag OZB. De belasting wordt geheven in de vorm van een eigenarenbelasting.

Opbrengsten

Rekening houdend met de genoemde mutaties worden de begrote opbrengsten voor 2025 tot en met 2028 als volgt geraamd:

	2025	2026	2027	2028
OZB bedrijven	3.635.000	3.708.000	3.782.000	3.858.000
OZB woningen	8.920.000	9.098.000	9.280.000	9.466.000
Totaal OZB	12.555.000	12.806.000	13.062.000	13.324.000

2.7 Parkeerbelastingen

Parkeerbelastingen onderscheiden we in drie soorten belastingen:

1. *Parkeergelden*
2. *Parkeernaheffingsaanslagen (parkeerboetes)*
3. *Rechten parkeervergunningen*

1. Parkeergelden

Voor het parkeren van voertuigen op bepaalde dagen en tijden, op daartoe aangewezen openbare parkeerplaatsen, is parkeergeld verschuldigd. Het doel van de belasting is het reguleren van parkeergedrag en verkeersstromen.

2. Naheffingsaanslagen

Als er geen of onvoldoende parkeergeld is betaald worden naheffingsaanslagen opgelegd. Hiervoor wordt ten hoogste het door het Rijk gemaximeerde tarief gehanteerd. Op de opbrengsten vindt geen indexatie plaats, naar aanleiding van de laatste jaarrekening wordt een nieuwe opbrengstinschatting gemaakt.

3. Rechten parkeervergunningen

Voor bepaalde gebieden binnen onze gemeente kan tegen een vergoeding een parkeervergunning worden aangevraagd. Uitgangspunt is 2% stijging van het tarief en niet de opbrengsten. Hierdoor is het tarief niet afhankelijk van opbrengst en leidt een lager aantal afgegeven vergunningen niet tot extra prijsstijging.

Kerncijfers en areaal

Op basis van gerealiseerde opbrengsten wordt het hieraan gerelateerde gemiddelde aantal parkeeruren geactualiseerd.

Tarieven parkeerbelasting

De tarieven parkeerbelasting zijn opgenomen in de tarieventabel bij de verordening parkeerbelasting. De tarieven voor kort parkeren worden conform de Kadernota 2025 verhoogd met € 0,10 naar € 2,40 per uur en de tarieven voor parkeervergunningen met 2%.

Opbrengsten

Uitgaande van het bovenstaande worden de begrote opbrengsten voor 2025 tot en met 2028 als volgt geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Parkeerbelasting (parkeergeld)	5.056.000	5.162.000	5.267.000	5.373.000
Naheffingsaanslagen	365.000	365.000	365.000	365.000
Parkeervergunningen	687.000	701.000	715.000	730.000

2.8 Precariobelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Precariobelasting wordt geheven van degenen die voorwerpen hebben die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De precariobelasting bestaat uit structurele belastbare feiten (bijvoorbeeld terrassen en uithangborden) en incidentele belastbare feiten (bijvoorbeeld een tijdelijke bouwcontainer). Omdat vanaf 2022 geen precariobelasting meer mag worden geheven over netwerken van nutsbedrijven, is hierover in deze paragraaf geen informatie meer opgenomen.

De aanslagen voor de structurele belastbare feiten worden na afloop van het belastingjaar opgelegd. Dit aangezien pas na afloop van het belastingjaar de omvang van de belastingplicht bekend is.

Kerncijfers en areaal

Door periodieke plaatselijke controles wordt de actualiteit van de gegevens voor de precariobelasting op peil gehouden. Daarnaast leiden vergunningaanvragen tot inzicht in belastbare feiten.

Opbrengsten

Rekening houdend met 2% stijging van de opbrengsten voor 2025 tot en met 2028 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Precario structureel	109.500	171.700	114.000	116.300
Precario incidenteel	48.500	49.500	50.400	51.400
Precario totaal	158.000	161.200	164.400	167.700

2.9 Rioolheffing

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met de hoeveelheid water dat vanuit het object wordt afgevoerd. Er is sprake van een gedifferentieerd tarievenstelsel dat opgebouwd is uit eenheden waarbij 300 m³ waterverbruik als uitgangspunt is gebruikt voor het basistarief. Veruit de meeste woningen vallen onder de eerste eenheid: het basistarief.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

Kerncijfers voor de bepaling van de inkomsten uit rioolheffing zijn:

- het aantal percelen waarvoor het basistarief geldt (0 tot en met 300 m³ waterafvoer);
- het aantal percelen met meer dan 300 m³ waterafvoer waarvoor grootverbruiktarieven gelden op basis van de in de tarieventabel opgenomen tariefstaffels;
- het aantal percelen waarvan water indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

In de berekening van de opbrengst wordt uitgegaan van basiseenheden. In dit aantal zijn de grootverbruiktarieven teruggerekend naar het tarief van de basiseenheid. In dit aantal wordt de komende jaren geen groei verwacht.

Kerncijfers voor de bepaling van de kosten van riool zijn:

- De directe kosten voor riool inclusief fte en overhead
- BTW, omdat sinds de invoering van het BTW compensatiefonds het niet doorrekenen van BTW leidt tot een extra nadeel in de vorm van een korting op de algemene uitkering.
- Voor de berekening van de rioolheffing wordt de omslagrente toegerekend.
- In het in juni 2023 aangenomen Programma Water en riolering is opgenomen dat baggeren voor 50% wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.
- Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging, onkruidbestrijding en beschoeiingen.

Tarieven

Door de keuze van een spaarvoorziening voor duurzame financiering dient het in het PWR opgenomen tarief met toepassing van jaarlijkse indexatie gevolgd te worden. Voor 2025 betekent dit dat het, op basis van prijspeil 2023, in het PWR opgenomen tarief met de "Inflatie, nationale consumentenprijsindex" van 2,9% wordt verhoogd. Daarnaast wordt er eenmalig 6% extra verhoging verwerkt om het riooltarief kostendekkend te laten worden. Dit resulteert in een stijging van het basistarief van € 201,00 in 2024 tot een basistarief van € 219,00 in 2025.

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal worden de opbrengsten voor 2025 tot en met 2028 als volgt geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Rioolheffing	4.016.000	4.111.000	4.223.000	4.317.000

Kostendekkendheid rioolheffing	2025
Kosten taakveld riolering, incl. (omslag)rente	3.179.000
Inkomsten, excl. heffingen	20.000
Baggeren	11.000
Netto kosten taakveld	3.170.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	396.600
BTW	445.723
extra rente n.v.t.	
Totale kosten	4.012.323
Opbrengst heffingen	4.174.000
Kwijtschelding	-116.000
oninbaarheid dubieuze debiteuren	-42.000
Totale opbrengsten	4.016.000
Verschil	3.677
Mutatie voorziening	-185.000
Dekkingspercentage	100%

2.10 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van Bergen zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. Deze kan de belasting verhalen op de verblijfhoudende personen. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt plaats na afloop van het belastingjaar op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

Bij de uitvoering van de toeristenbelasting wordt doorlopend gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf. Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. Via diverse methodes wordt intensief ingezet op opsporing van verborgen verblijfbeders en wordt ingezet op het vergroten van de (digitale) aanmeld- en aangiftemogelijkheden.

Bij de berekening van de opbrengsten in de programmabegroting is uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de 3 voorgaande belastingjaren 2021-2023.

Tarief

Aan uw raad wordt net als voorgaande jaren een afzonderlijk besluit voorgelegd om de verordening en daarmee het tarief toeristenbelasting 2025 vast te stellen. Voor 2025 is voorzien in een stijging van het tarief met € 0,10. Het tarief toeristenbelasting stijgt hierdoor van € 2,20 naar € 2,30 per persoon per overnachting. Voor de jaren erna wordt een jaarlijkse indexatie van 2% op het tarief begroot (afgerond € 0,05 per jaar).

Naast de berekening op basis van het exacte aantal overnachtende personen kent de toeristenbelasting ook een berekeningswijze voor vaste jaarplaatsen en seizoenplaatsen. Hiermee vindt tarifiering plaats op basis van het gemiddelde aantal gasten en verblijfsduur

waarbij het jaarlijks vastgestelde tarief van toepassing is. Deze forfaitaire berekeningswijze leidt tot een efficiënte uitvoering van de heffing en vermindering van de administratieve lastendruk.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van een tariefstijging van € 0,10 worden de begrote opbrengsten voor 2025 tot en met 2028 als volgt geraamd.

	2025	2026	2027	2028
Toeristenbelasting	3.704.000	3.784.000	3.865.000	3.945.000

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

In 2021 is op initiatief van de ondernemers in Egmond aan Zee een reclamebelasting ingevoerd. De gemeente faciliteert de BIZ-organisatie door de BIZ-bijdragen te innen. Door de invoering van de BIZ-belasting met een tarief van € 325,00 per jaar worden belastingopbrengsten gegenereerd met een omvang van € 42.000. Deze opbrengst wordt, na aftrek van de perceptiekosten, in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-vereniging die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert. De ondernemers bepalen zelf de activiteiten. De gemeenteraad moet wel instemmen en toetsen op het algemeen belang in de openbare ruimte.

3 Overzichten

3.1 Opbrengstenoverzicht

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de geraamde opbrengsten 2025 en verder, afgerond op duizendtallen.

PO	Grootboek	Omschrijving	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
1a	6020010	Rijbewijzen	155.000	184.000	209.000	209.000
1a	6020020	Burgerlijke stand	67.000	69.000	70.000	72.000
1a	6020030	Reisdocumenten	398.000	436.000	472.000	472.000
1a	6020050	Diverse leges	24.000	25.000	25.000	26.000
1a	6020070	Naturalisaties	21.000	23.000	24.000	24.000
1a	6020080	Verklaring Omtrent Gedrag VOG	7.000	7.000	8.000	8.000
1b	6660400	Gehandicapten parkeerkaarten	4.000	4.000	4.000	4.000
1d	6120060	Leges APV titel 3	18.000	19.000	19.000	20.000
2a	6570400	Evenementen, volksfeesten, kermis	16.000	16.000	17.000	17.000
2b	6330100	Inkomsten Markten	13.000	13.000	13.000	14.000
2b	6330000	BIZ Egmond aan Zee	42.000	42.000	42.000	42.000
3a	6810100	Bestemmingsplannen	11.000	11.000	12.000	12.000
3a	6830500	Leges omgevingsvergunningen	1.400.000	828.000	845.000	845.000
3b	6720100	Baten Rioolheffing	4.232.000	4.328.000	4.425.000	4.425.000
3b	6730100	Baten Afvalstoffenheffing	5.144.000	5.268.000	5.392.000	5.513.000
3c	6750100	Baten begraafplaatsrechten	469.000	478.000	488.000	498.000
4a	6061100	Baten OZB woningen	8.920.000	9.098.000	9.280.000	9.466.000
4a	6062100	Baten OZB bedrijven	3.635.000	3.708.000	3.782.000	3.858.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeergelden	5.056.000	5.162.000	5.267.000	5.373.000
4a	6063100	Opbrengsten naheffingsaanslagen	365.000	365.000	365.000	365.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeervergunningen	687.000	701.000	715.000	730.000
4a	6064200	Baten precariobelasting	158.000	161.000	164.000	168.000
4a	6340100	Forensenbelasting	1.788.000	1.824.000	1.860.000	1.889.000
4a	6340200	Toeristenbelasting	3.704.000	3.784.000	3.865.000	3.945.000

3.2 Kostendekkendheid leges

De legestarieventabel is verdeeld in 3 hoofdstukken. De afzonderlijke hoofdstukken zijn onderverdeeld in verschillende paragrafen.

Hoofdstuk 1 betreft leges voor algemene dienstverlening, zoals aanvragen voor rijbewijzen, reisdocumenten en uittreksels. Hoofdstuk 2 betreft leges voor dienstverlening in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, erfgoed, milieu, natuur en water. Hoofdstuk 3 betreft dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn. Dit betreffen leges voor de behandeling van aanvragen van vergunningen ten behoeve van dienstverrichters of dienstverleners.

De leges mogen “overall” op het niveau van de gehele verordening maximaal 100% kostendekkend zijn. Dit betekent dat (met uitzondering van hoofdstuk 3) een onderdekking op het ene hoofdstuk gecompenseerd mag worden met een overdekking op een ander hoofdstuk. De volgende tabel geeft de kostendekkendheid van de leges in Bergen weer:

Leges kostendekkendheid begroting 2025		Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening						
1.1	Burgerlijke stand	22.365	53.040	39.712	67.399	58,55%
1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteits	211.217	131.687	98.604	397.735	90,09%
1.3	Rijbewijzen	49.264	63.837	47.810	154.784	96,19%
1.4	Verstrekkings in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	1.407	7.852	5.878	15.184	100,31%
1.5	Bestuursstukken					
1.6	Vastgoedinformatie					
1.7	Overige publiekszaken	3.366	1.843	1.380	7.461	113,25%
1.8	Gemeentearchief					
1.9	Bijzondere wetten	15.500	56.855	40.691	196.025	173,40%
1.10	Diversen		9.305	5.933	8.942	58,69%
Totaal hoofdstuk 1:		303.119	324.419	240.008	847.530	97,69%
Hoofdstuk 2 Omgevingswet						
2.1	Algemene bepalingen					
2.2	Voorfase		64.065	39.204	104.366	101,06%
2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	187.528	357.474	218.761	958.762	125,53%
2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed		6.274	3.839	1.025	10,14%
2.5	Milieubelastende activiteiten					
2.6	Lozingsactiviteiten					
2.7	Aanlegactiviteiten		31.834	19.482	10.235	19,95%
2.8	Overige activiteiten		69.013	42.233	11.154	10,03%
2.9	Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten					
2.10	Gelijkwaardigheid					
2.11	Overige tarieven		139	85	142	63,11%
2.12	Modaliteiten		263.528	150.248	338.808	81,88%
2.13	Vermindering					
2.14	Teruggaaf					
Totaal hoofdstuk 2:		187.528	792.327	473.852	1.424.492	97,99%
Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn						
3.1	Horeca		9.109	5.803	16.109	108,03%
3.2	Seksbedrijven					
3.3	Winkeltijdenwet					
3.4	Organiseren evenement of markt		21.924	14.091	14.945	41,50%
3.5	Standplaatsen		1.876	1.195	2.332	75,96%
3.6	Huisvestingswet 2014					
3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit					
Totaal hoofdstuk 3:			32.909	21.089	33.386	61,83%
Totaal		490.647	1.149.655	734.949	2.305.408	97,06%

4 Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om op basis van het “Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen Bergen 2025” een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Bergen wordt bij de kwijtschelding afgeweken van de normen zoals deze zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierin zijn in artikel 16, tweede lid, onderdelen a en b, de kosten van bestaan gesteld op 90% van de bijstandsnorm. Bergen gaat echter uit van de meest ruime, de zogenaamde 100% norm. Dit houdt in dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt meegenomen in de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffen- en rioolheffing.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Kerncijfers

Naast de toegekende gehele kwijtschelding bestaat er een grote variatie in gedeeltelijk toegekende verzoeken waarbij een percentage van de aanslag wordt kwijtgescholden. Om deze reden wordt niet uitgegaan van het totale aantal toekenningen maar van de bedragen kwijtschelding riool- en afvalstoffenheffing uit de laatste jaarrekening. Voor de komende jaren verwachten we geen grote veranderingen.

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen worden de uitgaven voor 2025 tot en met 2028 als volgt geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Kwijtschelding riool	84.000	84.000	84.000	
Kwijtschelding afval	136.000	136.000	136.000	

5 Lokale lastendruk

De lokale woonlasten worden bepaald door de afvalstoffenheffing, de onroerende zaakbelastingen (OZB) en de rioolheffing. De hoogte van deze belasting en heffingen tezamen, wordt geduïd met het begrip “lokale lastendruk” De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.

De lokale lastendruk (2024) in Bergen bedraagt gemiddeld voor een:

- éénpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.086, in 2023 was dat € 1.030 en in 2022 was dat € 1.023.
- meerpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.187, in 2023 was dat € 1.122 en in 2022 was dat € 1.117.
- éénpersoonshuishouden met een huurwoning € 460, in 2023 was dat € 463 en in 2022 was dat € 465.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 561, in 2023 was dat € 555 en in 2022 was dat € 559.

Woonlasten 2024 en rangnummers landelijk

De gemeentelijke woonlasten voor huishoudens met een koopwoning en een huurwoning zijn door het COELO in beeld gebracht en in een landelijke ranglijst opgenomen.

Bergen bezet in de landelijke ranglijst van gemeentelijke woonlasten 2024 de volgende plaatsen:

- meerpersoonshuishouden met een eigen woning plaats 309, in 2023 was dat plaats 319 en in 2022 was dat plaats 323.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 261, in 2023 was dat plaats 289 en in 2022 was dat plaats 299.

De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten, de gemeente op nummer 342 de hoogste.

Wat de plaatsen op de landelijke ranglijst worden in 2025, hangt naast de hoogte van de tarieven in Bergen, mede af van de ontwikkelingen elders in Nederland.

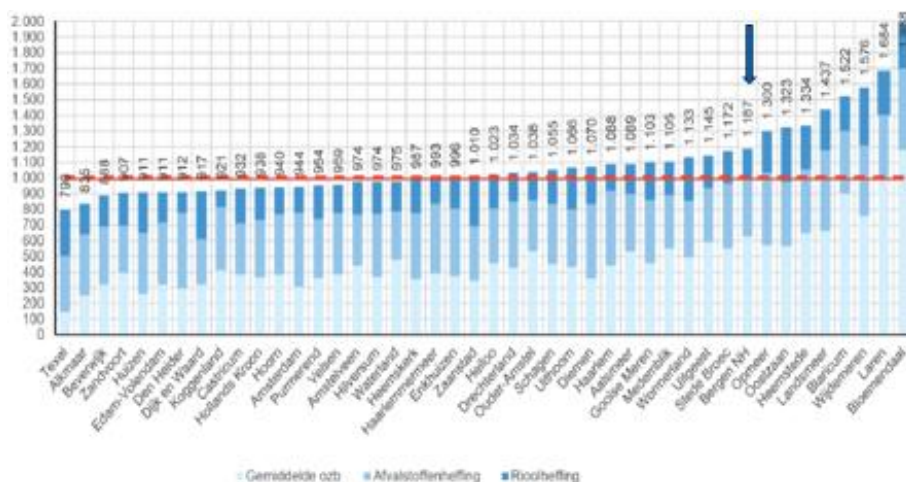

Benchmark woonlasten Noord-Holland 2024

De benchmark beoogt door middel van vergelijking op provinciaal niveau van de gemeentelijke woonlasten, de informatievoorziening over de hoogte en ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt binnen een provincie de hoogte van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De gemeentelijke woonlasten betreffen de som van de gemiddelde OZB (woning), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

In de 'benchmark woonlasten Noord-Holland 2024' zijn 44 gemeenten betrokken. De gemeente op plaats 1 kent met € 798 de laagste gemiddelde woonlasten en de gemeente op plaats 44 de hoogste met € 1.988. De gemiddelde woonlasten in Noord-Holland bedragen € 1.008, het landelijke gemiddelde bedraagt € 994.

In de provinciale benchmark 2024 neemt Bergen met gemiddelde woonlasten van € 1.187 voor een meerpersoonshuishouden de 36ste plaats in. In 2023 was dat met een lokale lastendruk van € 1.122 ook plaats 36. In de benchmark 2024 hieronder, is de positie van Bergen met een pijl aangegeven.

Ontwikkeling woonlasten Bergen

In het overzicht hieronder is de ontwikkeling van de tarieven Bergen 2022 - 2024 weergegeven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd. Tevens zijn in het overzicht de gemiddelde landelijke tarieven en de posities per jaar op de landelijke ranglijst opgenomen.

Ontwikkeling tarieven	Bergen 2022	Bergen 2023	Bergen 2024	NL-gem. 2024
OZB (woningen)	0,0991%	0,08750%	0,0894%	0,0909%
Afval (meerpers.-huish.)	€ 378	€ 370	€ 362	€ 346
Riool (huishouden)	€ 181	€ 185	€ 201	€ 225
Woonlasten (meerpers.-hh)	€ 1.117	€ 1.122	€ 1.187	€ 994
Plaats ranglijst (landelijk)	323	319	309	

Onderstaande tabel bevat de tarieven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd in BUCH-verband. De bedragen met een * zijn samengesteld uit een vast en variabel deel.

2024 Gemeente	Tarief OZB	*Afvalstoffenheffing 1 pers. huishouden	*Afvalstoffenheffing meerpers. huish.	Rioolheffing
Bergen	0,0894%	€ 265	€ 362	€ 201
Uitgeest	0,1165%	€ 239	€ 364	€ 208
Castricum	0,0699%	€ 234	2 pers. huish. € 268 > 2 pers. huish. € 319	€ 217
Heiloo	0,0755%	€ 221	€ 350	€ 217
Landelijk (gem.)	0,0909%	€ 279	€ 346	€ 225*

* basistarief + €50 (m.pers.hh) of €30 (1pers.hh) voor lediging container of inworp verzamelcontainer

** betreft tarief meer-persoons huishouden. Tarief één-pers. huishouden landelijk bedraagt € 210

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk deel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen en kunstwerken

Het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform het Beleidsplan Wegen 2021 t/m 2025. De beheerstrategie is afgestemd op het voldoen aan wet- en regelgeving en de doelstellingen van de gemeente.

Op basis van wegininspecties (elke 2 jaar) wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierbij worden de doelen en de wensen van de gemeente vertaald naar een jaarlijks onderhoudsprogramma. Het onderhoud wordt zo integraal als mogelijk gepland, om het aantal onderhoudsmomenten (en dus belemmering van de doorstroming) te beperken.

Het gewenste onderhoudsniveau is basisniveau (in de kernen A-niveau). In 2023 zijn alle verhardingen voor het laatst geïnspecteerd. Uit deze wegininspectie is gebleken, dat wordt voldaan aan de landelijke CROW-norm.

De benodigde financiële middelen, om het areaal op ambitieniveau te houden, zijn bepaald voor de exploitatie (het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud en de overige kosten) en voor de investeringen op basis van technische noodzaak (budgetten voor rehabilitatie) voor de verhardingen.

Grote 'nieuwe' overstijgende opgaven, zoals de energietransitie, ondergrondse ordening, circulariteit en klimaatadaptatie zijn uitdagingen waar de gemeente voor staat en waar ook wegbeheer een inbreng heeft. Wij blijven daarom steeds afstemming zoeken bij grootschalige ingrepen.

Uit recente inspecties is gebleken dat er achterstallig onderhoud is bij diverse kunstwerken. In 2022 is daartoe een planning opgesteld om de achterstand (naar schatting binnen vier jaar) in te halen.

b. Riolering

Het onderhoud en vervanging van de riolering voeren we uit conform het Programma Water en Riolering (PWR). Deze is op 6 juli 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Het PWR is een uitwerking van de ambities uit de omgevingsvisies van de BUCH gemeenten voor de gemeentelijke watertaken stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het PWR beoogt:

- Het beschermen van de gezondheid,
- Het beschermen van de leefomgeving waaronder ook milieu en waterkwaliteit,
- Het bijdragen aan een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving.

Daarbij wordt integraal samengewerkt en meegewerkt aan andere doelen zoals de energietransitie en circulaire economie. Het Programma Water en Riolering is de opvolger van het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP).

Het PWR is ook een financiële onderlegger voor het actief uitvoeren van het water gerelateerde deel van het klimaatadaptatiebeleid in onder andere de volgende onderdelen:

- Herinrichting van de openbare ruimte op basis van de klimaatbestendige uitgangspunten,
- Subsidieregeling klimaatadaptatieve maatregelen (in de private ruimte).

c. Water

De gemeente richt zich in samenwerking met het hoogheemraadschap op: waterveiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie;

duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. Maatregelen worden in goede samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uitgevoerd. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat het zorgt voor droge voeten (veiligheid) en, schoon en voldoende water. Ook klimaatadaptatie wordt samen met het hoogheemraadschap en gemeentes in de regio opgepakt. Water en groen vormen een belangrijke basis voor het klimaatadaptief maken van de openbare (en particuliere) ruimte.

De gemeenteraad van Bergen heeft op 28 januari 2021 de rapportage 'Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 gemeente Bergen' vastgesteld. Deze rapportage geeft voor de planperiode inzicht in de hoeveelheid te baggeren watergangen en de bedragen die hier de komende jaren voor moeten worden gereserveerd. Via jaarlijkse stortingen aan de egalisatievoorziening groot onderhoud kunnen begrotingsafwijkingen worden beperkt en blijft de continuïteit van de baggerwerkzaamheden gewaarborgd.

Tot voor kort voerde de gemeente Bergen de baggerwerkzaamheden uit op basis van de baggerschouw van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Om de meerjarenplanning op te stellen, zijn meer gedetailleerde metingen van de baggerlaag in deze watergangen uitgevoerd, zodat nu voor de langere termijn duidelijker is welke baggerwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Beoogd wordt dat de watergangen die in gemeentelijk eigendom zijn, voldoen aan het vastgestelde profiel (legger). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een goede waterkwantiteit (doorstroming) en waterkwaliteit. Recreatieve en ecologische functies worden versterkt en gewaarborgd. Deze werkzaamheden zijn ook van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

In 2024 is door een extern bedrijf de Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 geactualiseerd. HHNK heeft aangegeven dat er niet voldoende watergangen meegenomen zijn in het plan en de begroting en heeft de gemeente aangeschreven voor meerdere

locaties die niet voldoen aan de baggereisen, de legger van HHNK. In het vigerende 'Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 gemeente Bergen' zijn de kleine watergangen en de watergangen rond niet-openbaar terrein (gemeentelijk vastgoed en sportvelden) niet meegenomen. Daarnaast zijn de baggerkosten ook flink omhoog gegaan door hogere prijzen voor materieel en materiaal, hogere arbeidskosten en energie, hogere kosten voor afvoeren en verwerken van bagger en inflatie. Hiermee is de verwachting dat in het nog op te stellen geactualiseerde 'meerjarenplan baggeren watergangen' de te verwachten kosten verhoogd moet worden voor de komende jaren.

Om de achterstand in het onderhoud aan beschoeiingen en oevers weg te werken is de rapportage "Maatregelen- en investeringsplan beschoeiingen en oevers gemeente Bergen 2023-2036" opgesteld. Met de uitvoering van dit plan wordt voorkomen dat de berm en/of de weg in de sloot schuiven. Het plan is op 30 maart 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

d. Groen en spelen

Het Groenbeleidsplan 2021 – 2031 is in 2021 vastgesteld. Het Bomenbeleidsplan uit 2016 is als bijlage toegevoegd aan dit Groenbeleidsplan. Hoofdhema's zijn groenstructuur, onderhoudskwaliteit, biodiversiteit en bewonersparticipatie. Een ontwikkeling waar wij de komende jaren op inspelen bij het (her)inrichten van de openbare buitenruimte is klimaatverandering en de hiermee gepaard gaande heftigere piekbuien, langere perioden van droogte en hittestress. Door middel van het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen proberen wij de effecten van klimaatverandering zoveel mogelijk te dempen. Vergroenen is een van deze maatregelen.

Het speelbeleid wordt uitgevoerd conform het door de raad vastgestelde Speelruimteplan gemeente Bergen 2024-2033.

e. Accommodaties

In de Nota Vastgoed Portefeuille Management heeft uw raad het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Hieruit voortvloeiend wordt in een Meerjarenonderhoudsplanung inzicht gegeven in de te verwachten onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel van de portefeuille wordt gewerkt met een egalisatievoorziening. Niet alle gebouwen worden hierin meegenomen. De Watertoren, De Beeck en Jan Ligthartstraat 4 worden gezien als aparte producten.

Beleidskader

Eind 2013 heeft de raad de nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld waarin onder andere wordt voorgesteld om de samenstelling en het onderhoudsniveau van de vastgoedportefeuille te herijken. Het gewenste onderhoudsniveau wordt conform de NEN 2767 standaard begroot. Hierin onderscheiden we de volgende onderhoudsniveaus:

1. Het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
2. Het object dient in goede conditie te worden gehouden;
3. Het object dient in een redelijke conditie te worden gehouden;
4. Het object dient in matige conditie te worden gehouden;
5. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
6. Er is opdracht gegeven voor sloop.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is het onderhoudsniveau 3 of 4 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering wordt geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Meerjarenplanung en Financiën

Meerjarenonderhoudsplanningen worden op basis van 2-jaarlijkse inspecties geactualiseerd.

Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening 'onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen'. Het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed dat is opgenomen in de egalisatievoorziening, wordt conform planning uitgevoerd. Jaarlijks worden de volgende onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gepland:

- het buitenschilderwerk;
- de vervanging van technische installaties;
- bouwtechnische werkzaamheden
- het preventief onderhoud;
- klachtenafhandeling.

De schoolgebouwen vallen direct onder beheer en onderhoud van de diverse schoolbesturen (is verder opgenomen in de paragraaf 1B Samenleven / onderwijshuisvesting).

f. Openbare verlichting

Het beleid openbare verlichting is in 2017 geactualiseerd. Deze is voor de komende planperiode basis voor het vervangingsschema van lampsoorten en masten binnen de gemeente (aan de hand van de beheergegevens kwaliteit, levensduur, etc. en geplande integrale projecten).

In de onderstaande tabel staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtspunten.

Tabel

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen/ looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v exploitatie/ voorzieningen **	Ramingen volledig en reëel in begroting ? **	Is sprake van achterstallig onderhoud? ***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/ reserves voor achterstallig onderhoud? ***		Begroting	Werkelijke lasten
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeleidsplan 2021-2025	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	Nee	n.v.t			
	Kunstwerken (zit in wegenbeleid)	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t			
	Beleidsplan openbare verlichting 2017-2030	basis	2017- 2030	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t			
Riolering	Programma Water en Riolering 2023-2026 (PWR)	volledig ingewulde verbrede zorgplicht	2023-2026	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t			
Water	Keur en legger HHNK	basis (C niveau)	2019-2029	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t			
	Baggerplan 2021	n.v.t.	2021-2028	ja	voorziening	ja	ja	nee		n.t.b. (2024)	n.t.b. (2024)
	Maatregelen- en investeringsplan beschoeiingen en oevers gemeente Bergen 2023-2036	n.v.t.	2023-2036	ja	exploitatie	ja	ja	ja			
Groen en bomen	Groenbeleidsplan 2021	basis (C niveau)	2021-2031	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t			
	Speelruimteplan Bergen 2024-2033	basis (C niveau)	2024-2033	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t			
Gebouwen (excl. Onderwijs)	Nota Vastgoed Portefeuille Management	conform NEN 2767 onderhoudsniveau 3,4	2016- 2025	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t			
* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welk conform artikel 12 lid 1 van BBV minimaal in de paragraaf kapitaalgoederen horen.											
** Als de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting , is het voldoende dit hier te vermelden.											
*** als er sprake is van achterstallig onderhoud, moet vermeld worden of er voldoende voorzieningen/reserves zijn om de achterstand weg te werken.											

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en komt de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Tenslotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Markontwikkelingen en rentevisie

Rentevisie: Gezien de recente rentedalingen vanuit de ECB (Europese Centrale Bank) en de algemene verwachting dat de rente in 2025 verder gaat dalen, is de rente met betrekking tot de nog aan te trekken naar beneden bijgesteld. Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt veelal gekeken naar het rentetarief dat banken elkaar onderling berekenen (de Euribor) en voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) naar de rente op staatsleningen. Over het algemeen geldt dat de rente hoger wordt bij een langere looptijd van de lening.

[Overzicht ontwikkeling Nederland 10 jaar staatslening \(link\)](#)

2.2 Renteschema

De aanbeveling van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken.

Renteschema conform Notitie Rente		2025
(bedragen x € 1.000)		
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.293
b	De externe rentebaten (idem)	-/- 93
Saldo rentelasten en rentebaten		1.200
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 61
c2	De rente van project-financiering die aan het Betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 0
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)	+ 0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.139
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.139
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- 1.339
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	-200

Omslagrente

Conform BBV voorschriften dient de omslagrente jaarlijks herijkt te worden en indien nodig aangepast. Uit de actualisatie blijkt dat er geen aanpassing nodig is. Voor 2025 blijft dit 1% na afronding.

2.3 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij totaal financiering toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar dat voor de investeringen gebruik wordt gemaakt van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden.

Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis hiervan wordt bepaald of en zo ja wanneer extra leningen moeten worden aangetrokken (zie tabel Financieringsbehoefte) en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten.

	Liquiditeitsprognose (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
(1)	Kasstroom operationele activiteiten	5.920	2.767	2.068	4.180
(2)	Kasstroom investeringsactiviteiten	-31.648	-18.341	-7.301	-4.660
(3)	Kasstroom financieringsactiviteiten	2.401	-7.335	-8.996	-8.566
(4)	Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	-23.327	-22.909	-14.229	-9.046
(5)	Beginsaldo rekening- courant	7	-23.320	-46.229	-60.458
(4)	Netto Kasstroom	-23.327	-22.909	-14.229	-9.046
(6)	Eindsaldo (5) + (4)	-23.320	-46.229	-60.458	-69.504

Uit de liquiditeitsprognose volgt de verwachting dat we de komende jaren onderstaande leningen dienen aan te trekken.

Als planningen van bestaande projecten en investeringen wijzigen dan heeft dit een direct gevolg op de financieringsbehoefte per jaarschijf.

Financieringsbehoefte x (€ 1.000)	2025	2026	2027	2028
Nieuwe leningen	23.327	22.909	14.229	9.046

2.4 Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo.

Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans (x € 1 mln)	2025	2026	2027	2028
Activa				
(Im)materiële vaste activa	154.642	167.279	168.202	166.324
Financiële vaste activa	5.607	4.411	4.224	4.013
Vlottende activa	33.423	35.919	38.478	38.478
Totaal	193.672	207.609	210.904	208.815
Passiva				
Eigen vermogen	61.861	61.260	59.972	58.103
Voorzieningen	11.962	11.783	11.284	10.776
Vaste schulden	92.218	106.934	111.966	112.282
Vlottende passiva	27.631	27.632	27.682	27.654
Totaal	193.672	207.609	210.904	208.815

2.5 EMU-saldo

EMU-saldo (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.338	-32	-975	-1.573
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	26.951	12.637	923	-1.878
3 Mutatie voorzieningen	18	-409	-776	-785
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgrond in exploitatie)	133	2.496	2.559	0
5 Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-25.728	-15.574	-5.233	-480

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie voorgaande tabel.

3 Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet:

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal lasten	104.067	104.844	105.680	105.446
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	8.846	8.912	8.983	8.963
2. Vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar				
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Totaal	-	-	-	-
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	3.007	3.007	3.007	3.007
Totaal	3.007	3.007	3.007	3.007
4. Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	-3.007	-3.007	-3.007	-3.007
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.846	8.912	8.983	8.963
Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	11.853	11.919	11.990	11.970

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm (x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2.	Te betalen aflossingen	7.382	8.597	9.254	8.757
3.	Renterisico (1 + 2)	7.382	8.597	9.254	8.757
4a	Begrotingstotaal lasten	104.067	104.844	105.680	105.446
4b	Het bij ministeriële regeling vastgestelde % van de tot. begroting	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm	20.813	20.969	21.136	21.089
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	13.431	12.372	11.882	12.332
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0

3.3 Krediet-en beleggingsrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente haar verstrekte lening niet terugbetaalt.

Het beleggingsrisico is het risico dat beleggingen minder waard kunnen worden door de economische situatie, door stijging van de rente, indien aandelen nauwelijks verhandeld kunnen worden of indien de instelling waarin is belegd niet aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen of failliet gaat. Aangezien wij enkel aandelen hebben in de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en Liander is het beleggingsrisico minimaal.

Verstrekte leningen x (€ 1.000)		2025	2026	2027	2028
A	Instellingen / verenigingen	1.470	1.442	348	317
B	Wst Kennemer Wonen	1.052	958	859	755
C	Hypotheke	1.405	1.402	1.399	1.347
	Totaal	3.927	3.802	2.606	2.419

3.4 Kredietrisico waarborgen en garanties

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen.

Waarborgen en garanties x (€ 1.000)		2025	2026	2027	2028
A	Instellingen / verenigingen	1.473	1.403	1.333	1.263
B	WSW leningen 50%	43.488	43.404	40.817	40.730
	WSW leningen nieuwe verdeling	21.029	21.029	21.029	21.029
D	HVC	7.014	7.014	7.014	7.014
F	Hypotheke	2.269	2.231	2.192	2.154
	Totaal	75.273	75.081	72.385	72.190

WSW-leningen

De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en -ontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief of faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de grondverwerving, sloop, bouw- en woonrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijsen, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld, ook wel in het kort 'grex' genoemd.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente initiatiefnemers de mogelijkheid geeft om zelf grond te exploiteren, waarbij gemeente slechts faciliteert bij de uitvoering van de plannen. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Gemeentelijke kosten voor desbetreffende plannen verhaalt de gemeente op de initiatiefnemer. Dit kostenverhaal kan met een grondexploitatieovereenkomst (ook wel anterieure overeenkomst) en indien nodig een exploitatieplan. De taak van de gemeente bestaat vooral uit de plantoetsing aan beleidskaders, inspraakprocedures, vaststellen bestemmingsplan en eventueel het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt geen gemeentelijke grondexploitatie (grex) opgesteld.

Grondbeleid is een sturingsinstrument om gemeentelijke ambities te realiseren op verschillende beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.

Grondbeleid in Bergen

In november 2019 is het grondbeleid 2019-2022 vastgesteld door de raad. De gemeente voert in de basis een faciliterend grondbeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen, tenzij het verdedigbaar is om actieve grondpolitiek te voeren met bijvoorbeeld strategische grondverwerving. Faciliterend grondbeleid brengt voor de gemeente minder (financieel) risico met zich mee. Tevens zijn de gronden over het algemeen in bezit van marktpartijen die zelf willen ontwikkelen. Actief grondbeleid is echter niet volledig uitgesloten, want met name bij ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen of sociale woningbouw kan gemeente alsnog kiezen voor een actieve rol.

Bij een actieve rol stelt de gemeente zelf de grondexploitatie op, met daarin de kosten en opbrengsten voor een plan. Deze grondexploitatie wordt aan de raad voorgelegd ter vaststelling. Hiermee wordt het meerjarig financieel kader (budget) vastgesteld. De grondexploitaties dienen volgens de BBV regelgeving jaarlijks te worden geactualiseerd.

De gemeente bepaalt de keuze voor faciliterend of actief grondbeleid op basis van de volgende aspecten: gemeentelijke ambitie, beleidsdoelstellingen, maatschappelijk belang, grondpositie, risico's, rendement en het al dan niet ontbreken van marktinitiatief.

Rapportages P&C-cyclus

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Sinds 2021 wordt de raad, aanvullend op de jaarrekening en begroting, extra geïnformeerd over de gebiedsontwikkelingen.

In 2022 heeft de raad de Nota Actualisatie Grondexploitatie (NAG) vastgesteld. Met deze NAG legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over de grondexploitaties en diverse activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Deze projecten hebben betrekking op zowel gemeentegronden (grondexploitatie) als op gronden van particuliere initiatiefnemers (kostenverhaal).

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognoseerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt.

De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van een grondexploitatie gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van de grondexploitatie gebracht.

Voor de grondexploitatieprojecten geldt dat de grondkosten, uitvoeringskosten, plankosten en bijkomende kosten (rente) ten laste van een complex worden gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten komen ten gunste van het complex.

Actuele prognose van de grondexploitaties

Het (nieuwe) aanbod op de woningmarkt van Bergen blijft schaars. Daarnaast duren woningbouwplannen in de praktijk om verschillende redenen vaak langer dan gehoopt. Het blijft dus belangrijk om aandacht te houden voor het versnellen van lopende en nieuwe woningbouwontwikkelingen.

Deze aanhoudende schaarste in combinatie met de aanhoudende inflatie leidt ook tot hogere prijzen in zowel de bouw van woningen als de inrichting van het openbaar gebied. Een aanzienlijke prijsdaling op korte termijn wordt niet voorzien.

Binnen onze gemeente zijn 6 grondexploitatiecomplexen actief: 5 sociale woningbouwprojecten en het woningbouwproject Parck de Beeck op het voormalige BSV-terrein.

Grondexploitaties

Sociale woningbouw projecten Bergen	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente
Ontwikkelingen		
Op vijf locaties in de gemeente Bergen (Bergen, Schoorl en Groet) werkt de gemeente samen met Kennemer Wonen aan ca. 90 nieuwe sociale huurwoningen. Het gaat om de: T&O locatie, Elkshove, de voormalige Rabobank, de voormalige Oosterkimschool en Petruschool. De projecten Oosterkim en T&O worden dit jaar (2024) afgerond en naar verwachting volgend jaar (2025) financieel afgesloten. Petruschool loopt vooralsnog zoals voorzien en zal volgend jaar (2025) worden afgerond. Afhankelijk van het verloop van de afronding zal die ook financieel worden afgesloten in 2025. Voor de projecten Rabobank en Elkshove wordt gerekend op vertraging i.v.m. bezwaar/beroep uit de omgeving. De afronding voor beide projecten schuift met de huidige inzichten op naar 2026. Later dit jaar zal beter zicht zijn op de daadwerkelijke doorloop en eventuele procedures, waardoor ook een betere inschatting kan worden gemaakt over de doorlooptijd en eventuele meerkosten. Voor nu blijft het begrote budget gelijk en wordt dit uitgesmeerd over de jaren tot en met afronding in 2026. Vanuit de gemeente zal het vooral afwachten zijn. De projecten Rabobank en Elkshove hebben een negatieve eindprognose. De projecten Oosterkimschool, T&O-terrein en Petruschool hebben een positieve eindprognose. Als de vijf projecten in samenhang worden beoordeeld, houden we een positief totaal saldo op de eindwaarde.		

Parck de Beeck	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente
Ontwikkelingen		
In Parck de Beeck worden 152 woningen gerealiseerd. Kennemer wonen realiseert hier 76 sociale huurwoningen en 44 huurwoningen in het middenhuursegment. Ook worden er 32 vrije sector koopwoningen gerealiseerd. Conform voorgaande begroting, worden de kosten voor bouwrijp maken in 2024 gemaakt (i.p.v. in 2023). Bouwrijp maken wordt naar verwachting in oktober 2024 opgeleverd. De opbrengsten stonden eind 2024 begroot, maar deze zal net over het nieuwe jaar getild worden (begin 2025). Doordat de opbrengsten en het moment van betaling gekoppeld zijn aan de onherroepelijke omgevingsvergunning, is het moment van vergunning bepalend. De onherroepelijke omgevingsvergunning wordt nu begin 2025 verwacht. Vanaf 01-01-2025 zal hier (conform overeenkomst) ook een indexatie over worden gerekend. De verdere uitgaven en kosten blijven binnen eerdere begroting en het project verloopt volgens planning.		

Overige projecten

Voor alle andere projecten geldt een faciliterende rol (kostenverhaal) waarbij wij onze kosten verhalen via een exploitatiebijdrage. Er zijn ook projecten die zich nog in de voorbereidingsfase of visievorming bevinden en daarmee nog niet concreet genoeg zijn om een grondexploitatie vast te stellen.

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.

De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht heeft. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

Op 15 oktober 2015 is de nota Verbonden Partijen door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.

Alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord volgen de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR). De FUGR bevorderen uniformiteit in het proces en in de financiële verwachtingen tussen participanten en gemeenschappelijke regelingen in deze regio.

In deze paragraaf wordt u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen bij de verbonden partijen.

¹ Het betreft kortlopend vreemd vermogen.

Verbonden partijen gemeente Bergen

In 2025 neemt Bergen deel in 13 verbonden partijen. In de volgende twee tabellen een inzicht in het financieel en bestuurlijk belang in de verbonden partijen op basis van de jaarrekening 2023 (eigen vermogen en vreemd vermogen) en de begroting 2025 (Aandelenkapitaal en exploitatiebijdrage).

Verbonden partij	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Bedrag x 1000	31-12-2023	31-dec-23
BUCH	€ 0	€ 18.918
GGD NHN	€ 2.110	€ 23.835
VRNHN	€ 5.333	€ 42.613
ODNHN	€ 4.188	€ 5.814
RHCA	€ 355	€ 1.072
Zaffier	€ 488	€ 19.708
VVI	€ 24	€ 919
Cocensus	€ 224	€ 15.470
Parkeerservice	€ 2.025	€ 5.491 ¹
DECRA	€ 371	€ 0
ONHN	€ 1.203	€ 1.202
BNG	€ 4.721.000	€ 110.819.000
Alliander	€ 4.749.000	€ 6.877.000

Verbonden partij	Aandelenkapitaal	Exploitatiebijdrage	Bestuursleden
Bedragen x1.000	2025	2025	
BUCH	€ 0	€ 31.526	L. HJ. Voskuil. M. Wieseahn-Vrijman Y. Roos (pv) E. Briët (pv)
GGD NHN	€ 0	€ 2.686	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
VRNHN	€ 0	3.071	L. HJ. Voskuil Y. Roos (pv)
ODNHN	€ 0	€ 867	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
RHCA	€ 0	€ 166	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
Zaffier	€ 0	€ 1.643	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët
VVI	€ 0	€ 0	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
Cocensus	€ 0	€ 871	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Parkeerservice	€ 0	€ 927	E. Briët
DECRA	€ 509	€ 0	E. Briët
ONHN	€ 1	€ 71	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
BNG	€ 375	€ 0	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Alliander	€ 128	€ 0	E. Briët

Publiekrechtelijke verbonden partijen: de gemeenschappelijke regelingen

1. BUCH Werkorganisatie

Vestigingsplaats

Uitgeest

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De werkorganisatie BUCH is gevestigd in Uitgeest en de regeling is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van krachtige en professionele uitvoering van de gemeentelijke taken. De werkorganisatie BUCH biedt een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

Belangrijke risico's

De werkorganisatie BUCH is een organisatie die onder druk staat door onder andere krapte op de arbeidsmarkt, kwetsbaarheid bij een aantal organisatieonderdelen, krappe personeelsbezetting en niet altijd leveren van voldoende kwaliteit en sturen op kwaliteit. Met de inzet op de koers van vier strategische doelstellingen (zie bij belangrijke ontwikkelingen) worden deze risico's aangepakt.

Belangrijke ontwikkelingen

Met de begroting 2025 werkorganisatie BUCH wordt er uitvoering gegeven aan de koers die met de tweede voortgangsrapportage 2023 en de Kadernota 2025 is ingezet. Een koers om de vier strategische doelstellingen te realiseren.

- Borging kwaliteit van het werk verbeteren
- Verder professionaliseren (verzakelijken) BUCH
- Versterken fitheid van de organisatie
- Transparantie in de P&C-cyclus

De doorontwikkeling van de werkorganisatie is ingezet om de genoemde strategische doelstellingen te realiseren. Er wordt hierbij

ingezet op ‘geen-spijt’ ontwikkelingen en waar mogelijk vernieuwen met beperkte middelen (creativiteit).

De gemeenten worden geconfronteerd met financiële uitdagingen wat kan resulteren in het heroverwegen van het huidige werkpakket van de werkorganisatie BUCH.

Financiële positie

De eigen weerstandcapaciteit van de werkorganisatie BUCH is ruim onvoldoende.

2. GGD NHN

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De GGD voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit.

Daarnaast heeft de GGD taken vanuit andere wettelijke kaders:

- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en Veilig Thuis (Wet maatschappelijke ondersteuning);
- Toezicht op de kinderopvang (Wet kinderopvang);
- Lijkschouw, forensische geneeskunde (Wet op de lijkbezorging);
- Ondersteuning bij rampen en crises (Wet veiligheidsregio's).

Belangrijke ontwikkelingen en risico's

De omvang van de algemene reserve en de weerstandscapaciteit staan onder druk als gevolg van het ongedekte cao-gat, dat is ontstaan in 2023.

Met het oog op de komende veranderingen in de uitkering uit het gemeentefonds is GGD NHN zich ervan bewust dat kritisch gekeken moet worden naar de GR-taken en aanvullende diensten.

Financiële positie

Bij de GGD NHN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt

na resultaatbestemming € 1.589.000. De algemene reserve is niet toereikend om de risico's op te kunnen vangen.

3. Veiligheidsregio NHN

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De VR NHN voert taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit door het organiseren en operationeel houden van de brandweer- en ambulancezorg, de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), de rampenbestrijding, de meldkamer en het Zorg- en Veiligheidshuis.

VR NHN richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle partijen die bij de veiligheid en hulpverlening betrokken zijn. De organisatie is zo ingericht dat er bij crisis snel geschakeld en opgeschaald kan worden.

Belangrijke risico's

VR NHN ziet meerdere risico's op zich afkomen. Brandweer-vrijwilligers die van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst. De energiecrisis, verhoogde dreiging van cyberaanvallen met daarmee kans op digitale ontwrichting en mogelijke verstoring en uitval van nutsvoorzieningen. en IT-dreigingen (bijv. virus, cyberaanval). Maar ook tekort aan ambulanceverpleegkundigen, waardoor er hoger dan geraamde inhuur van derden plaatsvindt.

Belangrijke Ontwikkelingen

Het is noodzakelijk om te investeren in een Informatiemanagement en informatiebeheersysteem. De organisatie heeft met een veelvoud van informatie te maken in vergelijking tot jaren geleden. Voor het ontsluiten van data, het zelf genereren van data, het in

control houden en registreren van informatie moet worden voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van privacy.

Bedrijfsvoering onderzoekt hoe met moderne technologieën het werk binnen reguliere processen makkelijker kan worden gemaakt en welke onderdelen overgenomen zouden kunnen worden via artificiële intelligentie (AI) en automatisering.

In de tijd van krapte op de arbeidsmarkt is het noodzakelijk om zo slim mogelijk gebruikt te maken van ons menselijk kapitaal.

Medewerkers worden op de juiste wijze opgeleid om met deze technologie om te gaan.

Het streven is een zo duurzaam mogelijke organisatie binnen de financiële grenzen die er zijn zonder dat snelle uitruk en hulpverlening in gevaar worden gebracht. Er wordt gezocht naar verduurzaming binnen het beschikbare budget. Wanneer er meer opgelegde verplichtingen vanuit de rijksoverheid komen, zullen er extra financiën noodzakelijk zijn.

Financiële positie

Het indexatiepercentage 2025 voor alle gemeenschappelijke regelingen is vastgesteld op 3,9%. De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2025 is volgens het besluit van het algemeen bestuur bij de Kadernota voor 2025 € 54.222.855. Deze wordt verdeeld naar draagkracht per gemeente.

Voor zowel Ambulancezorg als de programma's VR wordt het resultaat 2025 geraamd op nihil.

4. Omgevingsdienst NHN (OD NHN)

Vestigingsplaats

Hoorn

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De OD NHN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij vergunningsverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu- en duurzaamheid. Doel is het bijdragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving

en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied. In 2024 zal voor het eerst volledig onder de Omgevingswet worden gewerkt.

Belangrijke risico's

Met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet bestaan nog veel onzekerheden omtrent de gevolgen hiervan. 2024 en 2025 zullen als implementatiejaren gelden. Een ander risico is het gevolg van het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel. De OD NHN voert een transitieplan uit om in 2026 robuust te zijn. Dekking dient vooralsnog gevonden te worden in meevallers in het lopende boekjaar. De OD NHN signaleert al meerdere jaren dat het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel moeilijk is.

Belangrijke Ontwikkelingen

Met de ingang van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, circulaire economie, natuurbescherming en ondermijning, steeds meer aandacht en expertise. De OD NHN neemt deel aan het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel zoals ingezet door het Ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.'

Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Financiële positie

De OD NHN heeft een meerjarig sluitende begroting. Het weerstandsvermogen bevindt zich op het maximum van 2,5% zoals gesteld in de FUGR maar de weerstandscapaciteit wordt in relatie tot de voor de OD NHN ingeschatte risico's als matig ingeschat.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van de gemeente te leren kennen.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's die worden onderkend zijn:

1. Minder opbrengsten aanvullende diensten;
2. Hogere energiekosten.

Het eerste risico wordt als laag ingeschat, het betreft voornamelijk de mogelijkheid dat derde partijen die het archief hebben geplaatst, contracten opzeggen. Ditn betreft echter langlopende contracten die grotendeels door zullen lopen. Het tweede risico wordt als hoog ingeschat door de effecten van de voortdurende wereldwijde energiecrisis. Het RHCA beschikt over voldoende weerstandsvermogen om de huidige risico's voor 2025 te dekken.

Belangrijke ontwikkelingen

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2023 en 2024) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2025 laat op enkele punten verschillen zien ten opzichte van die van 2024 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De maatschappelijke ontwikkelingen rond inflatie, stijgende energielasten hebben hun weerslag op de prognoses. Daarnaast zal er een stijging van de personeelslasten te zien zijn in verband met nieuwe taken als gevolg van wetswijzigingen en een groter beroep dat er door de

deelnemende gemeenten op de bij het Regionaal Archief aanwezige kennis wordt gedaan.

Financiële positie

Voor 2025 is een aanvullende inzet van personeel voorzien voor het verder ontwikkelen als Kenniscentrum duurzame digitale toegankelijkheid (e-loket bouwvergunningen, Woo-loket). Deze aanvullende inzet is verwerkt in een stijging van de benodigde deelnemersbijdrage. Deze bijdrage zal daardoor, en na toepassing van het prijsindexcijfer van 3,90%, stijgen van € 5,32 tot € 5,53 per inwoner. Na 2025 is in het meerjarenbeeld geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering.

6. Zaffier

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

Zaffier voert sinds 1 januari 2023 voor de 6 gemeenten in de regio Alkmaar de Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening uit. In de loop van 2023 zijn daar diverse gemandateerde taken bij gekomen, namelijk het verstrekken van energietoeslag, de nazorg aan ex-gedetineerden, het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners en het afhandelen van de kinderopvangtoeslagaffaire.

Belangrijke ontwikkelingen

Zaffier is zich bewust van het aan haar meegegeven financiële 'hek' als allesomvattend financieel kader. Deze financiële basis fungeert als toetsbaar financieel 'pact' tussen de opdrachtgevende gemeenten en de organisatie Zaffier. Dit zorgt ervoor dat we met elkaar scherp het 'oog op de bal' kunnen houden. De begroting van 2025 blijft binnen de gestelde kaders. Zaffier is zich bewust van het feit dat haar opdrachtgevers zich bewegen in een almaar krapper wordend financieel speelveld.

Financiële positie

Zaffier beschikt op dit moment over een beperkt eigen weerstandsvermogen met een algemene reserve van € 290.000,-. De gekwantificeerde risico's moeten worden opgenomen in het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten.

7. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

De VVI verwerkt de door de deelnemende gemeenten aangeleverde afvalstoffen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Wet milieubeheer. De VVI heeft als speerpunten onder andere meer bronscheiding met een verlaging van de hoeveelheid restafval en de optimalisatie van de benutting van de energie die vrijkomt bij het verbranden van restafval. Zij besteedt ook aandacht aan de productie van duurzame energie en de afzet van secundaire grondstoffen.

Belangrijke risico's

De risico's van de gemeenschappelijke regeling houden hoofdzakelijk verband met:

- De continuïteit van de afvalverwerking;
- Het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC;
- Conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet markt en overheid en aanbesteding.

Financiële positie

De VVI beschikt niet over eigen personeel, gebouwen en dergelijke., waardoor de ontwikkelingen aangaande de begroting nihil zijn.

Het financiële risico hiervan wordt door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

8. Cocensus

Vestigingsplaats

Heemskerk

De werkzaamheden (openbaar belang)

De GR Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Voor Bergen betreft dat de heffing en inning van onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolheffing, toeristenbelasting, precariobelasting, grafrechten en leges (omgevingsvergunningen). Tevens behandelt Cocensus kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar/beroepschriften en verzorgt Cocensus de telefonische klantcontacten. Cocensus biedt daarnaast aan inwoners en bedrijven de mogelijkheid om zelf hun belastingzaken ten aanzien van lokale heffingen digitaal te regelen.

Belangrijke risico's

De omvang van proceskostenvergoedingen aan No Cure No Pay bureaus vormt een financieel risico. Bij het succesvol indienen door een bureau van een bezwaarschrift ontvangt het bureau een proceskostenvergoeding van de gemeente. De hoogte hiervan lag in 2023 in de orde van grootte van € 600 tot € 1200. Door een wetwijziging die met ingang van 2024 van kracht is geworden neemt dit risico af. De wetwijziging omvat een inperking van de hoogte van de proceskostenvergoedingen tot 25% van het niveau van 2023. Naar verwachting zal deze verlaging resulteren in een afname van het aantal door deze bureaus ingediende bezwaren.

De krapte op de arbeidsmarkt blijft een voortdurend risico, het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel blijft hierdoor een uitdaging. Dit kan leiden tot problemen zoals verhoogde personeelskosten en verminderde capaciteit.

Belangrijke ontwikkelingen

Per 1 januari 2025 treedt de gemeente Landsmeer toe tot de gemeenschappelijke regeling Cocensus. Het aantal deelnemende gemeenten aan de neemt daarmee toe van 13 naar 14.

Financiële positie

Bij de berekening van de bijdragen 2025 aan de GR Cocensus is uitgegaan van een indexpercentage van 4,2%. Dit resulteert in een toename van de begrote bijdrage van Bergen aan de GR Cocensus van € 274.000 in 2024 tot € 286.000 in 2025. De totale bijdrage van de deelnemers aan Cocensus neemt toe met van € 15.600.000 in 2024 tot € 17.374.000 in 2025. De totale begroting, inclusief overige baten (€ 391.000) uit extra opdrachten, opbrengsten uit dwanginvordering en uitbreiding van de dienstverlening voor enkele gemeenten komt uit op € 17.765.000.

In 2023 heeft een onttrekking van € 100.000 plaatsgevonden aan de bestemmingsreserve WOZ-bezwaren van € 136.000. Daarnaast is er sprake van een negatief resultaat over 2023 van € 181.000. Dit is veroorzaakt door een aanvulling op de verlofvoorziening. Op aanwijzing van de accountant is namelijk een voorziening getroffen van € 180.000 ter dekking van verlofsaldi op 31 december 2023 van Cocensusmedewerkers. Dit exploitatietekort komt ten laste van de algemene reserve. De reserve van € 369.000 neemt hierdoor af tot € 188.000. Tezamen met de reserve WOZ-bezwaren van € 36.000 resulteert dit in een reservepositie van € 188.000.

9. Coöperatie Parkeerservice

Vestigingsplaats
Amersfoort

De werkzaamheden (openbaar belang)

ParkeerService is een coöperatieve vereniging U.A. (Uitgesloten Aansprakelijkheid) die voor 13 aangesloten gemeenten diensten

uitvoert op het gebied van parkeerbeheer en parkeerhandhaving. Bergen is een van de bij CPS aangesloten gemeenten.

Voor de gemeente Bergen voert CPS onder meer taken uit op het gebied van vergunningverlening, beheer van parkeerautomaten, parkeerhandhaving en geldmanagement. De werkzaamheden worden voornamelijk op kantoor in Amersfoort uitgevoerd. Een klein deel van de werkzaamheden worden vanuit het gemeentehuis uitgevoerd waar CPS over een eigen, afsluitbare ruimte beschikt.

Betaald parkeren is voor de gemeente een inkomstenbron. Ook is parkeerregulering van belang voor het (her)verdelen van de openbare parkeerruimte in de gebieden binnen de gebieden met betaald parkeren.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's bestaan uit het verlaten van Parkeerservice door de deelnemers. Als een deelnemer wegvalt, dan moeten de vaste kosten worden gedragen door de overgebleven deelnemers, waardoor de overheadkosten per lid toenemen. Dat kan ook gelden voor kostprijs per parkeerplaats.

Financiële positie

Voor de periode 2024 – 2026 gaat CPS uit van een sluitende begroting. Volgens de afgesloten uitvoeringsovereenkomst betaalt de gemeente in 2024 € 927.109, 53 voor de afgenomen diensten. Voor 2025 wordt een kleine verhoging verwacht (€ 948.495,00). Er is een traject gestart voor de aanschaf van nieuwe parkeerautomaten. De komende drie jaar worden de parkeerautomaten vervangen, waarbij er minder parkeerautomaten dan in de huidige situatie worden geplaatst. Door de afname van het aantal automaten en de afname van het noodzakelijke onderhoud per automaat zal de bijdrage aan CPS ook afnemen. Dit is (nog) niet verwerkt in de schatting van de kosten voor 2025.

10. Decra

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

De DECRA is een stimuleringsfonds die dient om hernieuwbare energieprojecten in de regio Alkmaar te stimuleren. Zo wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Het fonds heeft een revolverend karakter en houdt zich na de eerste storting in stand met de winsten uit duurzame energieprojecten. Door deze wijze van financiering behoudt de coöperatie over een langere termijn haar waarde.

De gemeente Bergen wordt in het bestuur vertegenwoordigd door, en heeft stemrecht bij monde van wethouder Ernest Briët. Naast de gemeente Bergen zijn de gemeenten Uitgeest, Castricum, Heiloo, Alkmaar, Dijk en Waard en HVC aandeelhouder van de DECRA. Portefeuillehouders van voorgenoemde gemeenten en HVC zetelen eveneens in het bestuur.

Belangrijke ontwikkelingen

In 2023 heeft het bestuur besloten om twee projecten voor de opbrengst van hernieuwbare energie nader te onderzoeken. Het betreft een locatie voor één windmolen in RES-zoekgebied 22 langs de Kanaalweg in Heiloo en een locatie voor één zonneweide in de gemeente Bergen.

Er zijn geen risico's voor de financiële positie van de gemeente bekend.

11. Ontwikkelingsbedrijf NHN (ONHN)

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

Doel van het ONHN is een versterking van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. In nauwe samenwerking met overheden, marktpartijen, ondernemers, onderwijs-, en kennisinstellingen en non-profitorganisaties wordt vormgegeven aan de (economische) toekomst van de regio Noord-Holland Noord, zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten. Met als resultaat een economisch vitale regio.

Belangrijke ontwikkelingen

De huidige DVO met ONHN heeft een looptijd tot 31-12-2024.

12. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats

Den Haag

Bestuurlijk belang

Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het Rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 149.994 aandelen in ons bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Het stemrecht is afhankelijk van het aandelen bezit van de gemeente. De stemverhouding is voor Bergen 0,27% en voor de BUCH 0,41%.

Openbaar belang

De BNG Bank richt zich exclusief op het publieke domein in Nederland. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. Ambitie is dat klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het financieren van hun maatschappelijke vraagstukken.

Risico's voor de financiële positie van de gemeente

Gevoeligheid van het renteresultaat voor politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Belangrijke ontwikkelingen

De economische vooruitzichten zijn wat verbeterd, de inflatie is iets afgenomen en er wordt een lichte groei verwacht in 2025. Als gevolg daarvan is de prognose dat de rentetarieven licht zullen dalen.

Financiële positie

De nettowinst werd positief beïnvloed door het gestegen renteresultaat, maar negatief door de financiële transacties. De nettowinst daalde daardoor met 15% naar € 254 mln. tegen € 300 mln. in 2022. Ondanks dat is het rendement op het eigen vermogen nog altijd ruim boven het gestelde doel. Financiële transacties zijn sterk afhankelijk van marktontwikkelingen die sterk fluctueren. Daardoor vindt de bank het niet verantwoord om een betrouwbare uitspraak te doen over het toekomstige resultaat.

13. Alliander

Vestigingsplaats

Arnhem

Alliander zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Het investeringsniveau is gestegen i.v.m. de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk in reactie op het klimaatakkoord en de daaruit voortvloeiende Regionale Energiestrategie. Alliander is als netbeheerder betrokken bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategie. Bovendien wordt er mede door alle inspanningen van de gemeenten fors geïnvesteerd in de omschakeling van fossiel naar elektriciteit met elektrische auto's en warmtepompen. Om de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk te versnellen is de Taskforce Energie-Infrastructuur (een samenwerkingsverband met TenneT en de Provincie Noord-Holland) opgericht. In de tussentijd wordt gezocht naar slimme oplossingen om het elektriciteitsnet efficiënter te gebruiken.

PARAGRAAF G: BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van onze gemeente wordt uitgevoerd door de werkorganisatie BUCH.

Het algemeen bestuur van de werkorganisatie BUCH heeft de begroting 2025 van de BUCH op 9 juli 2024 vastgesteld.

In de begroting 2025 van de werkorganisatie BUCH is ingegaan op datgene wat de werkorganisatie BUCH in 2025 wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en hoeveel dat gaat kosten.

Vanuit de werkorganisatie vindt de doorbelasting plaats van de financiële bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering.

In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is per verbonden partij, dus ook voor de werkorganisatie BUCH ingegaan op het openbaar belang, de belangrijkste ontwikkelingen, de risico's en de financiële positie van de werkorganisatie voor deze begroting.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college en de directie verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente.

Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

De accountant toets de rechtmatigheid en geeft daarover een oordeel af in de controleverklaring. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geeft de accountant geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid maar is dit onderdeel van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is.

Onderzoeken 213a gemeentewet

In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex. 213a Gemeentewet) is bepaald dat het college jaarlijks de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van het beleid onderzoekt. Dit betreft tenminste één onderzoek naar de eigen gemeente en tenminste één gezamenlijk onderzoek met de andere gemeenten die deelnemen in de Werkorganisatie BUCH. In het eerste kwartaal van 2025 zal een onderzoekjaarplan opgesteld worden waarin een voorstel wordt gedaan voor de uit te voeren 213a onderzoeken voor 2025. De uitkomsten van het onderzoek worden in een rapportage ter kennisgeving aan de raad aangeboden.]

PARAGRAAF H: WET OPEN OVERHEID

De Werkorganisatie BUCH implementeert de Wet open overheid (Woo) voor de vier gemeenten én Werkorganisatie BUCH. De Woo verplicht de vijf bestuursorganen om nog meer informatie uit eigen beweging openbaar te maken. Dit gebeurt in drie fasen. Vanaf 2027 moet de wet volledig geïmplementeerd zijn.

Per 1 november 2024 geldt voor de eerste vijf informatiecategorieën van de Wet open overheid (Woo) de verplichting voor actieve openbaarmaking:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. Overige besluiten van algemene strekking
3. Organisatie en werkwijze
4. Bereikbaarheidsgegevens
5. Vergaderstukken Staten-Generaal

Voor gemeenten zijn alleen de eerste vier categorieën van toepassing. Deze worden door de vier gemeenten al uit eigen beweging openbaar gemaakt.

De beleidsvoornemens 2025 voor de implementatie en de uitvoering van de Woo voor de vier gemeenten en Werkorganisatie BUCH zijn als volgt:

- We zijn technisch en organisatorisch gereed voor de verplichting van actieve openbaarmaking van nieuwe Woo-informatie categorieën; agenda's bestuurscollege, adviezen, jaarplannen en jaarverslagen*
- Het is inzichtelijk welke technische en organisatorisch maatregelen bijdragen aan tijdig afhandelen Woo-verzoeken
- Specifieke kennis over de nieuwe Woo-informatie categorieën zijn vergroot en gewenst gedrag is aanwezig bij medewerkers t.b.v. bewust en tijdig openbaar maken
- Er wordt inspanning geleverd om extra informatie buiten de verplicht Woo-informatie categorieën openbaar te maken
- Er is duidelijkheid over de aanpak van openbaarmaking van de Woo informatie categorie beschikkingen
- Het is inzichtelijk of reeds openbare informatie voldoet aan de vereisten van de Woo

* De landelijke planning wordt gevolgd. De verplichting voor actieve openbaarmaking voor de volgende reeks Woo-informatie categorieën wordt verwacht in het jaar van 2025:

- Vergaderstukken decentrale overheden
- Agenda's en besluiten bestuurscolleges
- Adviezen
- Jaarplannen en jaarverslagen
- Woo-verzoeken en - besluiten

De middelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld, en overgeheveld naar de Werkorganisatie BUCH, worden volledig besteed aan actieve en passieve openbaarmaking conform vastgesteld Woo-ambitieniveau, Woo-verplichtingen en beleidsvoornemens.

BIJLAGE 1: BATEN & LASTEN PER TAAKVELD

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025
	Baten en lasten	Realisatie			Begroot			Begroot		
	1a Inwoners en bestuur									
0.1	Bestuur	117	2.300	-2.183	57	2.571	-2.514	57	2.645	-2.588
0.2	Burgerzaken	389	1.128	-739	565	1.291	-726	674	1.376	-702
5.6	Media	0	63	-63	0	102	-102	0	102	-102
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	54	-54	0	0	0	0	0	0
		506	3.544	-3.038	623	3.964	-3.341	732	4.123	-3.392
	1b Samen leven									
4.1	Openbaar basisonderwijs	18	188	-170	18	180	-162	18	180	-162
4.2	Onderwijshuisvesting	433	3.082	-2.649	183	2.758	-2.574	189	1.842	-1.654
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	251	853	-602	200	1.001	-802	87	913	-826
5.1	Sportbeleid en activering	162	534	-372	182	545	-363	163	540	-377
5.2	Sportaccommodaties	848	1.718	-870	853	1.777	-925	876	1.876	-1.001
5.6	Media	28	798	-770	28	857	-828	28	985	-956
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.642	4.808	834	2.584	6.380	-3.796	2.198	5.995	-3.797
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	2.386	-2.386	0	3.103	-3.103	0	3.632	-3.632
6.3	Inkomensregelingen	7.922	9.709	-1.788	6.326	8.708	-2.382	5.620	8.029	-2.409
6.4	WSW en beschut werk	0	1.742	-1.742	0	1.815	-1.815	0	1.729	-1.729
6.5	Arbeidsparticipatie	322	845	-522	195	1.302	-1.107	182	1.374	-1.192
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	12	1.264	-1.252	8	1.117	-1.109	4	1.177	-1.172
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	121	2.533	-2.412	132	3.022	-2.890	132	3.302	-3.170
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	1.252	-1.252	0	1.324	-1.324	0	1.445	-1.445
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	558	-558	0	601	-601	0	667	-667
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	75	-75	0	110	-110	0	112	-112
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	1.574	-1.574	0	1.024	-1.024	0	1.079	-1.079
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	828	-828	0	956	-956	0	1.011	-1.011
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	190	-190	0	256	-256	0	270	-270
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	48	-48	0	49	-49
6.73a	Pleegzorg	0	161	-161	0	220	-220	0	233	-233
6.73b	Gezinsgericht	0	63	-63	0	114	-114	0	120	-120
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	178	-178	0	239	-239	0	252	-252
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	1.928	-1.928	0	2.175	-2.175	0	2.304	-2.304
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	219	-219	0	284	-284	0	300	-300
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	41	-41	0	44	-44
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	7	-7	0	49	-49	0	49	-49
6.82a	Jeugdbescherming	0	211	-211	0	246	-246	0	260	-260
6.82b	Jeugdreclassering	33	660	-628	32	403	-371	32	404	-373
7.1	Volksgezondheid	81	1.322	-1.241	151	1.358	-1.208	137	1.439	-1.302
		15.873	39.686	-23.813	10.892	42.013	-31.121	9.666	41.611	-31.945

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025
	1c Een veilige gemeente									
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	10	2.677	-2.667	10	3.018	-3.008	10	3.280	-3.269
1.2	Openbare orde en veiligheid	51	1.563	-1.512	48	1.774	-1.726	18	1.845	-1.826
		61	4.239	-4.178	58	4.792	-4.734	29	5.124	-5.096
	2a Cultuur, Recreatie en toerisme									
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6	314	-308	17	517	-500	18	451	-434
5.4	Musea	99	1.060	-961	101	1.013	-912	104	1.120	-1.016
5.5	Cultureel erfgoed	0	247	-247	0	795	-795	0	314	-314
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	826	871	-46	823	1.068	-245	852	1.052	-200
		931	2.493	-1.562	941	3.393	-2.452	974	2.937	-1.963
	2b Economische vitaliteit									
3.1	Economische ontwikkeling	19	288	-269	0	248	-248	0	302	-302
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	92	-92	0	44	-44	0	62	-62
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	97	131	-33	133	168	-35	57	83	-26
3.4	Economische promotie	0	0	0			0			0
		116	511	-394	133	459	-326	57	447	-389
	2c Een bereikbare gemeente									
2.1	Verkeer en vervoer	1	186	-185	0	343	-343	0	330	-330
2.2	Parkeren	0	1.301	-1.301	0	1.348	-1.348	0	1.298	-1.298
2.5	Openbaar vervoer	16	58	-42	0	121	-121	0	132	-132
		17	1.545	-1.528	0	1.812	-1.812	0	1.761	-1.761
	3a Wonen en leefomgeving									
1.2	Openbare orde en veiligheid	69	381	-312	0	277	-277	0	163	-163
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	194	-194	0	384	-384	0	301	-301
7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.4	Milieubeheer	0	34	-34	0	22	-22	0	22	-22
8.1	Ruimte en leefomgeving	155	1.931	-1.776	296	2.035	-1.740	11	3.272	-3.261
8.1	Ruimtelijke ordening	0	692	-692	34	87	-53	0	21	-21
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.725	2.499	226	14.172	14.228	-55	2.112	2.176	-63
8.3	Wonen en bouwen	1.070	2.475	-1.405	1.924	2.542	-619	1.449	2.904	-1.455
		4.018	8.205	-4.187	16.426	19.575	-3.149	3.572	8.859	-5.287

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025
	3b Duurzaamheid en milieu									
7.2	Riolering	3.705	3.092	613	4.001	3.129	872	4.190	3.182	1.008
7.3	Afval	5.683	3.943	1.740	5.484	3.931	1.553	5.866	4.240	1.626
7.4	Milieubeheer	529	1.459	-930	1.080	2.964	-1.884	710	3.119	-2.408
		9.917	8.495	1.422	10.565	10.024	541	10.766	10.541	226
	3c Beheer en onderhoud									
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	424	720	-296	645	792	-147	481	849	-368
2.1	Verkeer en vervoer	533	5.746	-5.213	503	5.822	-5.319	177	6.103	-5.926
2.4	Economische havens en waterwegen	0	745	-745	0	2.156	-2.156	0	671	-671
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	49	-49	8	35	-27	16	36	-20
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	3.470	-3.469	0	3.677	-3.677	0	3.873	-3.873
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	389	442	-54	460	406	54	469	434	35
		1.346	11.172	-9.825	1.616	12.887	-11.271	1.143	11.966	-10.823
	4a Algemene dekkingsmiddelen									
0.5	Treasury	1.619	283	1.336	1.167	226	941	750	85	666
0.61	OZB woningen	8.031	436	7.595	8.577	412	8.166	9.118	429	8.689
0.62	OZB niet-woningen	3.023	145	2.878	3.495	149	3.346	3.716	157	3.559
0.63	Parkeerbelasting	5.523	110	5.413	5.889	117	5.771	6.112	125	5.987
0.64	Belastingen overig	331	74	257	245	82	162	248	125	123
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	49.540	0	49.540	50.713	0	50.713	50.881	0	50.881
3.4	Economische promotie	5.165	100	5.064	5.261	70	5.191	5.492	74	5.418
		73.232	1.150	72.083	75.346	1.057	74.289	76.317	994	75.323
	4b Overhead									
0.4	Overhead	54	13.505	-13.450	50	15.259	-15.209	51	13.185	-13.134
		54	13.505	-13.450	50	15.259	-15.209	51	13.185	-13.134
	4c Overig									
0.8	Overige baten en lasten	0	1.349	-1.349	0	356	-356	0	367	-367
		0	1.349	-1.349	0	356	-356	0	367	-367
	4d Onvoorzien									
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	10	-10	0	10	-10
		0	0	0	0	10	-10	0	10	-10
	4e VPB									
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	37	-37	0	43	-43	0	45	-45
		0	37	-37	0	43	-43	0	45	-45
	Saldo Baten en lasten	106.072	95.930	10.142	116.648	115.644	1.004	103.308	101.970	1.339

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025
	Mutaties reserves	Realisatie			Begroot			Begroot		
	1b Samen leven									
0.10	Mutaties reserves	530	157	374	0	157	-157	0	157	-157
		530	157	374	0	157	-157	0	157	-157
	2b Economische vitaliteit									
0.10	Mutaties reserves	32		32	0	0	0	0	0	0
		32		32	0	0	0	0	0	0
	3a Wonen en leefomgeving									
0.10	Mutaties reserves	472	411	61	213	0	213	1.450	0	1.450
		472	411	61	213	0	213	1.450	0	1.450
	3b Duurzaamheid en milieu									
0.10	Mutaties reserves		142	-142	0	0	0	0	0	0
			142	-142	0	0	0	0	0	0
	3c Beheer en onderhoud									
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4c Overig									
0.10	Mutaties reserves	1.289	3.242	-1.954	9.998	10.453	-454	0	1.940	-1.940
		1.289	3.242	-1.954	9.998	10.453	-454	0	1.940	-1.940
	Saldo Mutaties reserves	2.323	3.952	-1.630	10.212	10.609	-398	1.450	2.097	-647
	Resultaat	108.395	99.882	8.513	126.860	126.254	606	104.758	104.066	692

BIJLAGE 2: OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x 1.000	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027	Baten 2028	Lasten 2028	Saldo 2028
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden												
Baten OZB woningen	9.118		9.118	9.300		9.300	9.487		9.487	9.678		9.678
Baten OZB bedrijven	3.716		3.716	3.791		3.791	3.867		3.867	3.945		3.945
Opbrengsten parkeerbelasting	6.112	95	6.017	6.232	100	6.132	6.351	105	6.246	6.472	105	6.367
Baten precariobelasting	158		158	161		161	164		164	168		168
Forensenbelasting	1.788	5	1.783	1.824	5	1.819	1.860	5	1.855	1.889	5	1.884
Toeristenbelasting	3.704	69	3.635	3.784	72	3.712	3.865	74	3.791	3.945	77	3.868
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden	24.596	169	24.427	25.092	176	24.916	25.594	184	25.410	26.097	187	25.910
B. algemene uitkeringen												
Algemene uitkering gemeentefonds	50.621	0	50.621	48.353	0	48.353	49.346	0	49.346	50.383	23	50.360
B. algemene uitkeringen	50.621	0	50.621	48.353	0	48.353	49.346	0	49.346	50.383	23	50.360
C. dividend												
Beleggingen	542		542	542		542	542		542	542		542
C. dividend	542		542	542		542	542		542	542		542
E. Overige algemene dekkingsmiddelen												
Uitg. woningen uitvoering Wet WOZ		429	-429		444	-444		459	-459		473	-473
Uitgaven belasting. eigend en gebr. Bedrijven OZB		157	-157		163	-163		169	-169		175	-175
Uitgaven heffing en invordering pb		30	-30		31	-31		32	-32		33	-33
Algemene baten en lasten		367	-367		1.019	-1.019		1.697	-1.697		2.391	-2.391
E. Overige algemene dekkingsmiddelen		983	-983		1.657	-1.657		2.358	-2.358		3.072	-3.072
Geheel - Totaal	75.759	1.151	74.607	73.987	1.833	72.154	75.482	2.542	72.941	77.021	3.282	73.739

BIJLAGE 3: OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

PO	Incidentele lasten en lasten groter dan € 50.000	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Tot
		2025	2025	2026	2026	2027	2027	2028	2028	
	Exploitatie									
1a	Bijdrage RTV80	50.000								2025
1a	Tijdelijke ondersteuning griffie 0,89fte s7	67.250		69.270						2026
1b	Tijdelijke huisvesting en verbouw de Kiem	195.000		84.000						2026
1b	Eenmalige aanloopkosten de Schulp	350.000								2025
1b	Aanpak huisvesting en begeleiding statushouders en opvang asielzoekers	814.000								2025
1b	Zaffier herijking minimabeleid	50.000		48.000						2026
1b	Kosten/SPUK valpreventie	67.000	67.000	69.000	69.000					2026
2a	Kunst in uitvoering	106.000		81.000						2026
2a	Kranenburgh fondsenwerving en opschonen collectief	145.000								2025
2a	Plustaak cultureel erfgoed 1 fte	111.000								2025
2a	Actualiseren strandbeleid	50.000								2025
2a	Ophogen/onderhoud vier strandafslagen	100.000								2025
2b	Maatwerk fundament vitale lokale sterke economische kernen	60.000								2025
3a	Leges omgevingsvergunningen projecten 2025		601.000							2025
3a	Voetbalfusie	2.100.000		100.000						2026
3a	OAK verplaatsten supermarkt Egmond Binnen	161.000	149.000							2026
3a	Oplossen waterproblematiek regionaal	60.000		40.000						2026
3a	Actualisatie grex, NAG 2022-2024	2.112.000	2.112.000	2.793.000	2.793.000	2.822.000	2.786.000			2027
	Totaal incidenteel exploitatie	6.598.250	2.929.000	3.284.270	2.862.000	2.822.000	2.786.000			
	Incidentele baten en lasten Reserves									
3a	Afwikkeling voetbalfusie Egmond		1.450.000							2025
	Totaal mutaties reserves		1.450.000							
	Totaal incidentele baten en lasten	6.598.250	4.379.000	3.284.270	2.862.000	2.822.000	2.786.000			
	Totaal saldo lasten min baten		2.219.250		422.270		36.000		0	

BIJLAGE 4: OVERZICHT STAND RESERVES EN VOORZIENINGEN

Reserves:

grtbknr.	PO	Naam reserve	Saldo 31-12-24	Onttrekking 2025	inflatie toev. 2025	Storting 2025	Saldo 31-12-25	Onttrekking 2026	inflatie toev. 2026	Storting 2026	Saldo 31-12-26	Onttrekking 2027	inflatie toev. 2027	Storting 2027	Saldo 31-12-27	Onttrekking 2028	inflatie toev. 2028	Storting 2028	Saldo 31-12-28
		Algemene reserve																	
9110011	4	Algemene reserve	59.847.905	1.450.000	1.000.000	1.096.500	60.494.405	0	1.000.000	1.096.500	62.590.905	0	1.000.000	1.096.500	64.687.405	0	1.000.000	1.096.500	66.783.905
		Weerstandsvermogen																	
		Bestemmingsreserves:																	
9120121	3b	Reserve energietransitie, raad 9 juli 2019	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856
9120131	3a	Grote projecten (raad 25 mei 2023 bij de NAG 2023)	290.094	0		0	290.094	0		0	290.094	0		0	290.094	0		0	290.094
		Totaal bestemmingsreserves	956.950	0	0	0	956.950	0	0	0	956.950	0	0	0	956.950	0	0	0	956.950
		Totaal reserves	60.804.855	1.450.000	1.000.000	1.096.500	61.451.355	0	1.000.000	1.096.500	63.547.855	0	1.000.000	1.096.500	65.644.355	0	1.000.000	1.096.500	67.740.855

Voorzieningen:

Grtbknr.	VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-23	Onttrekking 2024	Storting 2024	Saldo per 31-12-24	Onttrekking 2025	Storting 2025	Saldo per 31-12-25	Onttrekking 2026	Storting 2026	Saldo per 31-12-26	Onttrekking 2027	Storting 2027	Saldo per 31-12-27	Onttrekking 2028	Storting 2028	Saldo per 2028
	Egalisatievoorziening:																
9220011	Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	2.448.332	675.000	493.217	2.266.549	544.000	493.217	2.215.766	633.000	541.217	2.123.983	633.000	554.717	2.045.700	633.000	554.717	1.967.417
9220021	Voorziening Baggerkosten	204.871	10.000	1.521.500	1.716.371	10.000	21.500	1.727.871	10.000	21.500	1.739.371	10.000	21.500	1.750.871	10.000	21.500	1.762.371
9220031	Voorziening Onderhoud wegen	657.595	1.446.053	1.429.000	640.542	1.000.554	1.429.000	1.068.988	1.466.325	1.429.000	1.031.663	1.466.325	1.429.000	994.338	1.466.325	1.429.000	957.013
	Totaal egalisatievoorzieningen	3.310.797	2.131.053	3.443.717	4.623.461	1.554.554	1.943.717	5.012.624	2.109.325	1.991.717	4.895.016	2.109.325	2.005.217	4.790.908	2.109.325	2.005.217	4.686.800
	Risicovoorziening:																
9210011	Wethouderspensioenen	3.298.698	161.013	78.498	3.216.183	164.792	61.119	3.112.510	165.548	61.119	3.008.081	165.548	61.119	2.903.652	165.548	61.119	2.799.223
9210021	Wachtgelden wethouders	274.680	203.150	0	71.530	77.620	0	-6.090	0	0	-6.090	0	0	-6.090	0	0	-6.090
9230031	Vaststellingsovereenkomst Harmonielocatie	2.000.000	500.000	0	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.500.000
	Totaal risicovoorzieningen	5.573.378	864.163	78.498	4.787.713	242.412	61.119	4.606.420	165.548	61.119	4.501.991	165.548	61.119	4.397.562	165.548	61.119	4.293.133
	Voorziening uit bijdragen derden:																
9230011	Egalisatievoorziening riolering	1.038.832	176.000	84.922	947.754	16.000	0	931.754	10.000	0	921.754	443.000	0	478.754	443.999	0	34.755
9230021	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	1.277.883	0	8.000	1.285.883	174.000	0	1.111.883	177.000	0	934.883	124.000	0	810.883	132.000	0	678.883
9230041	Spaarvoorziening riolering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	220.000	220.000	0	270.000	270.000	0
	Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	2.316.715	176.000	92.922	2.233.637	190.000	0	2.043.637	187.000	0	1.856.637	787.000	220.000	1.289.637	845.999	270.000	713.638
	Totaal voorzieningen	11.200.889	3.171.216	3.615.137	11.644.810	1.986.966	2.004.836	11.662.680	2.461.873	2.052.836	11.253.643	3.061.873	2.286.336	10.478.106	3.120.872	2.336.336	9.693.570

BIJLAGE 5. AFKORTINGEN

Afkorting	
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AT	Afschrijvingstermijn
aut	autonoom
BAG	Basisadministratie gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstand zelfstandigen
begr.	begroting
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BSG	Berger Scholengemeenschap
BRB	Bergense reddingsbrigade
BSV	Berger Sportvereniging Bergen
BUIG	Bundeling uitkering gemeenten, dit bestaat uit de participatie wet, IOZ, IOAW en Bbz.
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DECRA	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar
DNWS	de nieuwe winkelstraat
DVO	dienstverleningsovereenkomst
e.v.	en verder
ECB	Europese Centrale Bank
EHBO	Eerste hulp bij ongelukken
ERB	Egmondse reddingsbrigade
excl.	exclusief
fte	fulltime-equivalent
GAB	Recreatieschap Geestmerambacht
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst

Afkorting	
ggz	geestelijke gezondheidszorg
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HVC	Huisvuilcentrale
HHNK	Hoogheemraadschap Noorderkwartier
HIOrr	Handboek inrichting openbare ruimte
HO	Huishoudelijke ondersteuning
I	incidenteel
IBA	Individuele behandeling afvalwater
IKC	Integraal kindcentrum
i.v.m.	in verband met
IHP	Integraal huisvestingsplan (onderwijs)
incl.	inclusief
inw.	inwoners
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISOB	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs
jr.	jaar
KCC	Klantcontactcentrum
KRW	Kaderrichtlijn Water
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
max.	maximaal
mln.	miljoen
MMA	Meld Misdaad Anoniem
MRA	Metropool Regio Amsterdam
MTB-ers	mountainbikers
N	nadeel

Afkorting	
NEA indexatie	Kostenontwikkelingen van het algemeen binnenlands vrachtautovervoer in het lopende jaar en de verwachtingen voor het komende jaar. Hierbij wordt gekeken naar de loonkosten, brandstofkosten, filedruk en verslechtering in de bereikbaarheid.
n.n.b.	nog niet bekend
n.v.t.	niet van toepassing
nb	nieuw beleid
nr.	nummer
o.a.	onder andere
OD NHN	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
OHP	Onderwijshuisvestingsplan
ONHN	
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C cyclus	Planning en control cyclus
PCC	Petrus Canisius College
PO	programmaonderdeel
PORA	Portefeuillehouder Overleg Regio Alkmaar
PWN	Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland
PWR	Programma Water en Riolering
RAP	Regionaal actieprogramma (wonen)
rek.	rekening
REP	regionale energiebesparingsprogramma
RES	Regionale Energie Strategie
RHCA	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
RIEC NH	Regionale Informatie- en Expertisecentrum Noord-Holland
RvS	Raad van State
S	structureel

Afkorting	
SDG	Sustainable Development Goals
SO	Schoonmaakondersteuning
SOVON	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord
SRB	Schoolse reddingsbrigade
t/m	tot en met
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaak-belasting
PO	Programmaonderdeel
PIP	Persoonlijk Inwoners Portaal
V	voordeel
VAW	Visie Aardgasvrije Wijken
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
vsv-ers	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie
VVE	Voor en vroegschoolse educatie
VVI	Vuilverbrandingsinstallatie
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
wadi	Water Afvoer Drainage Infiltratie
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet Wams	Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNK	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland
WOZ	Waardering onroerende zaken
Wrs	Wet regulering sekswerk
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

